

ทักษะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มกราคม 2557

ทักษะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มกราคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทักษะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มกราคม 2557

นันทน์ภัส อัจฉริยบุตร. (2557). *ทัศนะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาโท กศ.ม(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์, อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตระดับปริญญาตรี ที่ประสานมิตร จำนวน 511 คน และที่องครักษ์ จำนวน 455 คน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.957 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านไม่พบความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและเกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักสูตร และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่ไม่พบความแตกต่าง

นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่ไม่พบความแตกต่าง

นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่ไม่พบความแตกต่าง

STUDENTS' OPINIONS ON ACADEMIC ENVIRONMENT
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
NUNNAPHAT ATCHARIYABUTR

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

January 2014

Nunnaphat Atchariyabutr. (2014). *Students' opinions on Academic Environment at Srinakharinwirot University*. Master thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor committee : Dr. Suwaporn Tungsomworapongs, Dr.Jaruwan Skulkhu.

The purpose of this research is aimed at studying and comparing students' opinions on academic environment at Srinakharinwirot University in 5 aspects: curriculum, teaching and learning activities, academic services, lecturer-student relationships, and academic cooperation activities, classified by gender, years of study and faculties. The data was collected from 511 undergraduate students at Prasarnmit and 455 at Ongkharak. The questionnaires was a five-point rating scale with the reliability of 0.957. The statistics methods used for data analysis were means, standard deviation, t-test, one way analysis of variance, and Scheffe's test. The research findings revealed as follows:

1. Students expressed their opinion on overall and almost all aspects of academic environment of Srinakharinwirot University Prasarnmit at a high level, except for the aspect of academic services and academic cooperation activities that were at a moderate level.

Students expressed their opinion on overall and almost all aspects of academic environment of Srinakharinwirot University Ongkharak at a high level, except for the aspect of academic services and academic cooperation activities that were at a moderate level.

2. Male and female students showed significant differences in their opinions on academic environment of Srinakharinwirot University Prasarnmit in overall aspects. Considered in each aspect, it was found that there were no significant differences in almost all aspects, except for the aspect of academic services and lecturer-student relationships that were different.

Male and female students showed no significant differences in their opinions on academic environment of Srinakharinwirot University Ongkharak in overall and almost all aspects, except for the aspect of academic services that were different.

3. Students with different years of study showed significant differences in their opinions on academic environment of Srinakharinwirot University Prasarnmit in overall and

almost all aspects, except for the aspect of curriculum and lecturer-student relationships that were not different.

Students with different years of study showed no significant differences in their opinions on academic environment of Srinakharinwirot University Ongkharak in overall aspects. Considered in each aspect, it was found that there were significant differences in all aspects.

4. Students with different faculties showed significant differences in their opinions on academic environment of Srinakharinwirot University Prasarnmit in overall and almost all aspects, except for the aspect of lecturer-student relationships that were not different.

Students with different faculties showed significant differences in their opinions on academic environment of Srinakharinwirot University Ongkharak in overall and almost all aspects, except for the aspect of lecturer-student relationships that was not different.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ ท่านทั้งสองได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้คำแนะนำในการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา และรองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนานรงค์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าที่ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และอาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ทรงคุณค่ายิ่งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ และเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามในการทำปริญญาานิพนธ์สำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันทรงค่าแก่ผู้วิจัยตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา และพี่ๆ เพื่อนๆ ที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้ทั้งหมด ที่คอยให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านต่างๆ และเป็นกำลังใจให้เสมอมา

ขอขอบคุณนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับ บิดามารดา ที่ให้การอบรมสั่งสอน สนับสนุนในการศึกษา และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี คุณค่าของปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา อาจารย์ และบุคคลที่เคารพรักทุกท่าน

นันท์นภัส อัฉฉริยบุตร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา.....	12
องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา.....	15
สภาพแวดล้อมทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา.....	18
สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร.....	19
สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน.....	27
สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการ.....	34
สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต.....	36
สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความร่วมมือทางวิชาการ.....	37
ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ.....	39
ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	49
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การจัดกระทำข้อมูล.....	53

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	133
วิธีดำเนินการวิจัย.....	133
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	133
สรุปผลการวิจัย.....	134
การอภิปรายผล.....	135
ข้อเสนอแนะ.....	147
บรรณานุกรม.....	150
ภาคผนวก.....	160
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	161
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	172
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	174
ภาคผนวก ง คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ.....	190
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	192

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา.....	50
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา.....	51
3 จำนวนและค่าร้อยละของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	57
4 จำนวนและค่าร้อยละของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	59
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้าน และโดยรวม.....	61
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	62
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	63
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายข้อ	65
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต เป็นรายข้อ.....	67
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ เป็นรายข้อ.....	69

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	70
12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี	71
13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา	73
14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม	77
15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	78
16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	79
17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายชื่อ.....	80
18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต เป็นรายชื่อ.....	83

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ เป็นรายข้อ.....	85
20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	86
21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี	87
22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา.....	89
23 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	94
24 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี.....	95
25 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	96
26 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	97
27 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการ ทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	97

บัญชีตาราง (ต่อ)

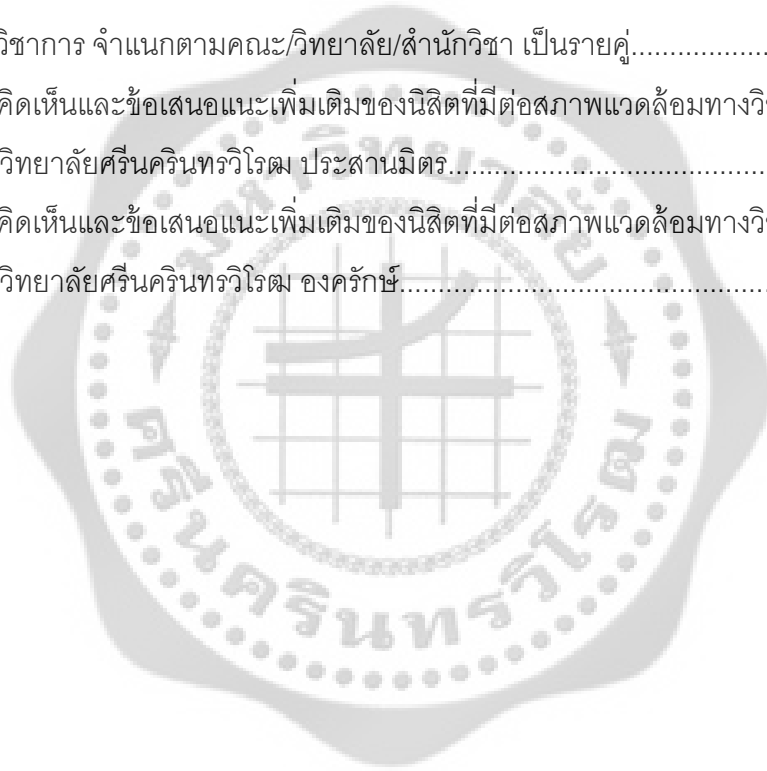
ตาราง	หน้า
28 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	98
29 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา.....	99
30 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	101
31 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านหลักสูตร จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	103
32 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	105
33 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการ ทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	107
34 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือ ทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	109
35 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	111
36 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี.....	112

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
37 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	113
38 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	114
39 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	114
40 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	115
41 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านกิจกรรมความร่วมมือ ทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	116
42 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา.....	117
43 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	119
44 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	121

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
45 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	123
46 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ด้านกิจกรรมความร่วมมือ ทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่.....	125
47 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.....	127
48 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.....	130

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบของหลักสูตร.....	26
2 ระบบการเรียนการสอนของกลาสเซอร์.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างยิ่ง เพราะเป็นแหล่งผลิตปัญญาชนให้มีความรู้ความสามารถในวิทยาการทุกด้าน โดยมีหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิต วิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่สร้างความมั่นใจให้แก่บัณฑิตนักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปว่าบัณฑิตที่จบออกไปจะมีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพและพัฒนาประเทศไทย เพื่อให้อยู่รอดและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545: 3) ดังนั้นจะเห็นว่ามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สอน และถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชน และผู้เรียนพร้อมๆ กับทำหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์ วิเคราะห์ สร้าง และเผยแพร่ “ความรู้” ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผลที่สังคมควรได้รับจากมหาวิทยาลัยคือ “บัณฑิต” ที่มีความรู้ สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นอย่างดี ส่วนความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นผลิตผลจากมหาวิทยาลัย นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจแล้ว ยังจะต้องช่วยนำพาสังคมไปสู่ความเป็นอารยประเทศอย่างยั่งยืนอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550: 12) ดังที่ วิจิตร สีนสิริ (2534: 39) กล่าวว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพตามที่พึงประสงค์โดยที่สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ คือ ความเป็นศิษย์ (Educated Man) และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยอาศัยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ หลักสูตร การเรียนการสอน ผู้สอน ผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และบรรยากาศทางวิชาการ เป็นต้น ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางวิชาการจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับการจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นสภาพการที่ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาอันจะเป็นประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543: 2)

การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่เหมาะสมจะสามารถเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงสุด และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ผู้เกี่ยวข้องจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในด้านหลักสูตร บรรยากาศการเรียนการสอน การจัดบริการ

ทางวิชาการ และความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต นอกจากนี้สภาพแวดล้อมยังเป็นสิ่งที่บังคับให้ทุกคนในสถาบันต้องปฏิบัติ เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัย ข้อบังคับและ การทำกิจกรรมต่างๆ เป็นการเสริมแรงให้นักศึกษาเกิดความต้องการที่จะแสดงออกเพื่อเสริมสร้างบุคลิกของตนเอง (Astin. 1993: 32-33) ดังที่สุวพร ตั้งสมวรวงษ์ (2545: 2) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนได้แก่การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนพฤติกรรมการสอนของอาจารย์รวมทั้งการใช้สื่อต่างๆในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนต้องสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้ส่งผลให้นิสิตประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและยังพัฒนาทักษะ แนวคิดและอุดมการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตนเองได้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พัฒนาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงและวิทยาลัยวิชา การศึกษาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" ซึ่งมีความหมายว่า "มหาวิทยาลัย ที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร" ในปี พ.ศ.2517 ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดการเรียน การสอนทั้งหมด 13 คณะ 3 วิทยาลัย และ 1 สำนักวิชา ได้แก่คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวช ศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร วิทยาลัย โภชวิทยา วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ และบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ ประชาคมวิชาการแห่งผู้มีความรู้ประจักษ์นักปราชญ์และมีความ ประพฤติประจักษ์ผู้ทรงศีล สมฐานะของผู้นำทางปัญญา" และมีปรัชญาว่า "การศึกษาคือความเจริญ ออกงาม"

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร พัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยกลางเมืองที่ ทันสมัยก้าวหน้าทันสมัยสัมพันธ์กับกระแสสากล และพัฒนาการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา และ จัดการเรียนการสอนของนิสิตวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคมทุกชั้นปี นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-6 นิสิต คณะมนุษยศาสตร์ - เฉพาะสาขาภาษาไทย (นิสิตต่างชาติ) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ ชาวต่างประเทศ ปี 1 และปี 2-6 ทุกสาขาวิชา นิสิตคณะสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-6 นิสิตคณะพลศึกษา ชั้นปีที่ 3-6 ยกเว้นสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย สาธารณะสุขศาสตร์ นิสิตคณะแพทยศาสตร์ชั้นปีที่ 2-3 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 2 ภาษาและหลักสูตรภาษาไทย ชั้นปีที่ 2-6

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีนโยบายให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี ปีที่ 1 ของทุกคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา มีการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกันในมหาวิทยาลัยก่อนที่จะแยกไปเรียนตามคณะสาขาวิชาของตน มีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และผสมสัมพันธ์กับชุมชน และดำเนินการจัดการเรียนการสอน ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ ทุกชั้นปี คณะแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1, 4-6 คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ เฉพาะชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ยกเว้นสาขาสาขาภาษาไทย (นิสิตต่างชาติ) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับชาวต่างประเทศ สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ ชั้นปีที่ 1 เฉพาะหลักสูตรภาษาไทย วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย ชั้นปีที่ 1-2 คณะพลศึกษา ชั้นปีที่ 1-2 ทุกสาขาวิชาสาขาวิทยาศาสตร์ การกีฬา วิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย สาธารณะสุข ทุกชั้นปี (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2555: ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพทางด้านวิชาการและทักษะในทางปฏิบัติ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล พร้อมปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา มีจริยธรรม สามารถประกอบอาชีพได้อย่างเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งยังเป็นสถาบันที่เป็นศูนย์รวมของนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิและการค้นคว้าวิจัยวิทยาการด้านต่างๆ อันก่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ตลอดจนการให้บริการแก่สังคม ดังนั้นการจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการของนักศึกษาจึงถือว่ามีมีความสำคัญ จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนิสิตระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านต่างๆ ดังนี้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1. ด้านหลักสูตร พบว่าในบางรายวิชาที่ไม่ใช่วิชาเอกมีหน่วยกิตเยอะเกินไป หลายวิชาเกิดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาขึ้น หลักสูตรไม่ค่อยเน้นการวิเคราะห์ (สาธิตา ศิริกุล. 2555: สัมภาษณ์) บางหลักสูตรยังไม่คงที่ในเรื่องของเนื้อหาวิชา ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าความรู้บางเรื่องยังไม่แน่นนอนพอ และควรมีการเรียนการสอนที่เน้นวิชาเอกมากกว่านี้ (นิสิตคณะศึกษาศาสตร์. 2555: สัมภาษณ์)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ไม่ค่อยทันสมัย มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ และบางชิ้นไม่สามารถใช้งานได้บางครั้งอาจจะมีชั่วโมงเรียนที่แน่นมากใน

1 วัน นิสิตต้องการให้จัดชั่วโมงการเรียนการสอนด้วยชั่วโมงที่เหลี่ยกันไป (นิสิตคณะวิทยาศาสตร์.

2555: สัมภาษณ์)

3. ด้านการจัดบริการทางวิชาการ พบว่า หอสมุดกลางมีหนังสือไม่ค่อยทันสมัย หนังสือมีฝุ่นเยอะ คอมพิวเตอร์จัดไว้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตและการใช้คอมพิวเตอร์นั้นมีการจำกัดชั่วโมงการใช้ทำให้ไม่สามารถใช้เพื่อทำงานอื่นๆได้ตามความต้องการเท่าที่ควร และระบบอินเทอร์เน็ตในหอสมุดใช้งานไม่ค่อยได้ (ภาณุมาศ ย่อมเที่ยงแท้. 2555: สัมภาษณ์)

4. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าอาจารย์มีความเป็นกันเองให้ความสนทนากับนิสิตเป็นอย่างดี สามารถปรึกษาอาจารย์ได้ แต่อาจารย์บางท่านไม่ค่อยมีเวลาให้กับนิสิต ทำให้นิสิตเข้าพบได้ยาก (วีรภัทร กคบุญ. 2555: สัมภาษณ์)

5. ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ พบว่า มหาวิทยาลัยขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้ทำให้นิสิตไม่ค่อยทราบข้อมูล (วีรภัทร กคบุญ. 2555: สัมภาษณ์)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

1. ด้านหลักสูตร พบว่า ตารางเรียนมีชั่วโมงเรียนในแต่ละวันแน่นเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ พักผ่อน และทำงานส่ง บางครั้งเนื้อหาข้อมูลของวิชาเรียนยังไม่ทันสมัย (จักรพล ลี้เจริญพงษ์. 2555: สัมภาษณ์)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอและและบางชิ้นไม่สามารถใช้งานได้ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน บางครั้งทำให้ต้องข้ามเนื้อหาไปจึงขาดความต่อเนื่อง (จักรพล ลี้เจริญพงษ์. 2555: สัมภาษณ์)

3. ด้านการจัดบริการทางวิชาการ พบว่าหอสมุดปิดเร็วเกินไป ควรยืดเวลาการเปิด-ปิดหอสมุด จำนวนหนังสือที่มีอยู่ในหอสมุด ที่องครักษ์มีน้อย หนังสือจำเป็นที่ต้องใช้ส่วนใหญ่อยู่ที่หอสมุดกลาง การลงทะเบียนต่างๆของมหาวิทยาลัยไม่ค่อยได้รับความสะดวก อินเทอร์เน็ตใช้งานไม่ค่อยดีทำให้ลำบากในการทำงาน ร้านถ่ายเอกสารมีน้อย อุปกรณ์เก่า (นภาพร หิรัญเจริญ. 2555: สัมภาษณ์)

4. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเป็นกันเองกับนิสิต สามารถให้คำปรึกษาได้ แต่อาจมีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร การให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆระหว่างอาจารย์กับนิสิต เนื่องจากการปฏิบัติงานของอาจารย์บางครั้งอยู่ที่ ประสานมิตร

แต่ตัวนิสิตอยู่ที่องค์กรฯ จึงทำให้ต้องติดต่อสื่อสารผ่านเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์ อีเมลล์ เป็นต้น (นิตินิต คณะสหเวชศาสตร์. 2555: สัมภาษณ์)

5. ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ พบว่า นิสิตได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง การประชาสัมพันธ์เข้าถึงนิตินิตเฉพาะบางกลุ่ม (จิราภา กาฬพร. 2555: สัมภาษณ์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เหมาะสม มีความสำคัญและจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง เพราะสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่เหมาะสมนั้นจะเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้อันมุ่งหมายทางการศึกษาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของนิสิตต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ
2. เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนา และปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนานิสิตให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2 แห่ง ได้แก่

1. ประธานมิตร ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ วิทยาลัยนานาชาติ เพื่อศึกษาความยั่งยืน คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร จำนวน 11,761 คน

2. อัครภคินี ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ จำนวน 6,221 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 ชั้นปี แบ่งเป็น

1.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.2.3 ชั้นปีที่ 3

1.2.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

1.3 คณะวิทยาลัย/สำนักวิชา ที่ตั้งอยู่ที่ประธานมิตร แบ่งเป็น

1.3.1 คณะมนุษยศาสตร์

1.3.2 คณะวิทยาศาสตร์

1.3.3 คณะสังคมศาสตร์

1.3.4 คณะพลศึกษา

1.3.5 คณะศึกษาศาสตร์

1.3.6 คณะแพทยศาสตร์

1.3.7 คณะศิลปกรรมศาสตร์

1.3.8 คณะทันตแพทยศาสตร์

1.3.9 วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

1.3.10 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

1.3.11 วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน

1.3.12 คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร

1.4 คณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา ที่ตั้งอยู่ที่องค์กรฯ แบ่งเป็น

1.4.1 คณะมนุษยศาสตร์

1.4.2 คณะสังคมศาสตร์

1.4.3 คณะพลศึกษา

1.4.4 คณะศึกษาศาสตร์

1.4.5 คณะพยาบาลศาสตร์

1.4.6 คณะแพทยศาสตร์

1.4.7 คณะวิศวกรรมศาสตร์

1.4.8 คณะศิลปกรรมศาสตร์

1.4.9 คณะทันตแพทยศาสตร์

1.4.10 คณะเภสัชศาสตร์

1.4.11 คณะสหเวชศาสตร์

1.4.12 วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย

1.4.13 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรม ความร่วมมือทางวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ** หมายถึง ความคิดเห็น ของนิสิตที่มีต่อ ลักษณะ สภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย สภาพการณ์ต่างๆ ใน 5 ด้าน ดังนี้

1.1 **ด้านหลักสูตร** หมายถึงลักษณะ การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ ความทันสมัยและการนำไปใช้ การสอดแทรกจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของหลักสูตร สภาพการณ์เกี่ยวกับแผนการเรียนการสอนและความมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดเนื้อหาในรายวิชา และการประเมินหลักสูตร

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน วิธีสอน ความรับผิดชอบของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียนการสอน การวัดผลการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน และกระบวนการพัฒนาให้นิสิตมีความเป็นนักวิชาการ

1.3 ด้านการจัดบริการทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการจัดการดำเนินการที่อำนวยความสะดวกและทำให้ความช่วยเหลือให้นิสิตในลักษณะต่าง ๆ เช่น การจัดบริการสำนักหอสมุดกลางในด้านตำราวารสารและเอกสารทางวิชาการและวิชาชีพ การจัดบริการสำนักคอมพิวเตอร์ในด้านการประมวลผลข้อมูลต่างๆ การจัดอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับศึกษาค้นคว้า วิจัย ตลอดจนการจัดบริการด้านต่างๆ ของสถาบัน ได้แก่ ทุนการศึกษา ทุนอุดหนุนการวิจัย การฝึกอบรม ทุน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างให้นิสิตได้พัฒนาทางวิชาการจนสุดขีดความสามารถ

1.4 ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการที่อาจารย์คอยกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้นิสิตได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตมีพัฒนาการในการเรียนรู้และให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน

1.5 ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง กิจกรรมความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านวิชาการ และ/หรือ การศึกษาและการวิจัยทั้งในระดับบุคคลและสถาบันระหว่างสถาบันที่มีความร่วมมือกัน ความร่วมมือดังกล่าว ได้แก่ การแลกเปลี่ยนนิสิต การจัดหลักสูตรร่วม การทำวิจัยร่วม การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการ การประชุมสัมมนาวิชาการ รวมถึงลักษณะ สภาพการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศของนิสิตในด้านการศึกษา ฝึกอบรม ทุน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนนิสิตกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

2. **นิสิต** หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนที่ประสานมิตร และองครักษ์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตชายและหญิง มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน
2. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน
3. นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามสาระ ดังต่อไปนี้

ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา สภาพแวดล้อมทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา และข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา

ความหมายของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา

มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่า สภาพแวดล้อมไว้ว่า หมายถึง สิ่งต่างๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติและมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นประกอบด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ (ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์. 2546: 10) ทำนองเดียวกับ สำนาว์ ขจรศิลป์ (2538: 70) ที่ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาว่า หมายถึง สิ่งที่มีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต และสถานะการณ์ต่างๆ ที่บุคคลสร้างขึ้น สิ่งมีชีวิตได้แก่ มนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งไม่มีชีวิตได้แก่ อาคารสถานที่ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ส่วนสภาพการณ์ที่บุคคลสร้างขึ้น เช่น กฎระเบียบ บรรยากาศ สังคมและวัฒนธรรมซึ่งสอดคล้องกับที่เพสและเดิร์น (สุมิตรา ชิตามร. 2546: 9; อ้างอิงจาก Pace; & Stern. 1965: 260) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ สภาพการณ์ สิ่งไรต่าง ๆ แนวความคิด และลักษณะทางกายภาพที่เป็นสิ่งบังคับให้บุคคลที่อยู่ในมหาวิทยาลัยต้องปฏิบัติตาม เช่น ลักษณะของบริเวณอาคารสถานที่ สภาพเหตุการณ์ ความขัดแย้ง การประสานงาน แนวคิด ปรัชญา อุดมการณ์ พฤติกรรมกระทำตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่เสริมสร้างให้นิสิตนักศึกษาเกิดความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับซิกเคอร์ลิงค์และริสเซอร์ (สุชาติ สุธรรมรักษ์. 2545: 76; อ้างอิงจาก Chickering and Reisser. 1993: 265-279) ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษาหมายถึงสภาพแวดล้อม 3 ชนิด คือ สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น

สถานที่เรียน สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งที่มีชีวิต เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ และสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมนักศึกษา เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา หมายความว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในภายในสถาบันทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต และเป็นสิ่งเร้าที่เสริมสร้างให้นักศึกษาเกิดความต้องการในการพัฒนาตนเอง โดยสิ่งเร้าดังกล่าวอาจเป็น วัตถุ บุคคล พฤติกรรม เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆทั่วไป ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาของนักศึกษาทุกด้าน

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา

ความเชื่อที่ว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อมนุษย์นั้นมีมาเป็นเวลาช้านาน พฤติกรรมของบุคคลนั้นสามารถเข้าใจและทำนายได้ โดยพิจารณาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่ ส่วนระบบนิเวศวิทยาของสถาบันอุดมศึกษา (Campus Ecology) คือ การประยุกต์หลักการที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมมาใช้อธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษา เพราะพฤติกรรมของนักศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา มาก พฤติกรรมที่ไม่ดีหรือไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีของสถาบันอุดมศึกษา วิธีการพัฒนานักศึกษาที่ได้ผลอีกทางหนึ่ง คือการเข้าไปจัดการกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับสภาพแวดล้อม เพื่อให้นักศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมทั้งการศึกษาและพัฒนานักศึกษา (สำเนา ๖๖๖. ๒๕๓๘: ๖๙)

สำหรับสภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษา (college environment) แอสติน (สุชาติ สุธรรมาภิบาล. ๒๕๔๕: ๑๑๓; อ้างอิงจาก Astin. ๑๙๖๘: ๓-๕) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสิ่งเร้าที่มีศักยภาพ (potential stimulus) ในการเปลี่ยนแปลงนักศึกษาในด้านใดหรือทั้ง ๔ ด้านดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาแต่ละคนในขณะนั้น (immediate subjective experience) เช่น เมื่อนักศึกษาคนหนึ่งเริ่มเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการสูงมาก และมีสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะต่อไปนี้ เช่น มีการสอบเก็บคะแนนในชั้นเรียนบ่อยๆ มีการพูดคุยระหว่างกลุ่มนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องผลการเรียนบ่อยๆ มีการเรียนที่ใช้การโต้แย้งทางความคิดระหว่างนักศึกษาและมีการถกเถียงในประเด็นทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในห้องเรียนบ่อยมาก เป็นต้น นักศึกษาใหม่คนนั้นจะพัฒนาความรู้สึก ค้นคว้ากับสภาพการณ์ภายในห้องเรียนและมีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาในลักษณะที่จะส่งผลให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดของตนเองในขณะนั้น โดยอาจรู้สึกวิตกกังวลกับโอกาสที่ตนเองอาจไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกของนักศึกษา (Student's Overt Behavior) ในสถานะการหนึ่งหรือช่วงขณะหนึ่ง ๆ เช่น เมื่อนักศึกษาคนหนึ่งอุทิศเวลาของตนเองให้กับการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ลดการทำกิจกรรมทางสังคมให้น้อยลง นักศึกษาคณะนั้นก็จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกชั่วคราว โดยมีการทำกิจกรรมการเรียนมากกว่ากิจกรรมทางสังคม เป็นต้น

3. การเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ของนักศึกษาในระยะยาว

4. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาอย่างถาวร

การเปลี่ยนแปลงสองประการสุดท้ายเป็นการเปลี่ยนแปลงที่แม้เมื่อนักศึกษาได้สำเร็จ การศึกษาออกไปจากสถาบันแล้วก็ตาม คุณลักษณะที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง ก็ยังคงปรากฏอยู่ เช่น การใช้เวลาถึง 4 ปีในการศึกษาอยู่ภายในสถาบัน ที่มีการแข่งขันกันสูงมากย่อมส่งผลให้นักศึกษาพัฒนาความรู้สึกมีคุณค่าแห่งตน (self-esteem) มากขึ้น หรือน้อยลงได้ เป็นต้น สำหรับการจัดการศึกษาโดยทั่วไป ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายล้วนต้องการความเปลี่ยนแปลงในสองประการสุดท้ายนี้เป็นสำคัญ ดังนั้น ในการพัฒนานักศึกษา ทั้งด้านสติปัญญา และคุณลักษณะส่วนต่างๆ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมทุกด้านให้เหมาะสม เพื่อเอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษามีการพัฒนาไปจนถึงขีดศักยภาพสูงสุดของแต่ละคน

จากความสำคัญดังกล่าวอาจสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา สภาพแวดล้อมที่ดีจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ความสะดวกและการพัฒนาทั้งทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด อุดมการณ์ บุคลิกภาพ และมีความรับผิดชอบส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยมีหลายวิธีซึ่งแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งเฟลด์แมน (จักรกฤษณ์ ประกอบผล. 2546: 9 -10; อ้างอิงจาก Feldman. 1972: 143 -148) ได้กล่าวถึงวิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยไว้ 6 วิธีคือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อมในด้านมานุษยวิทยาโดยการศึกษาวีเคราะห์วิทยาลัย 3 แห่งในสหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่าวิธีการด้านมานุษยวิทยาสามารถนำมาเป็นพื้นฐานอย่างกว้างๆ ที่จะทำให้เข้าใจวิธีการในศาสตร์แขนงอื่นๆ อีกหลายสาขารวมทั้งประวัติศาสตร์ ปรัชญา การศึกษา สังคมศาสตร์ และรัฐศาสตร์

2. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยการแบ่งตามลักษณะทั่วไปซึ่งวิทยาลัยแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในลักษณะต่างๆ เช่น การจัดหลักสูตร การปกครอง สถานที่ตั้ง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ และระดับการศึกษา

3. การประเมินสภาพแวดล้อมในด้านประชากรศาสตร์ นิเวศวิทยา และลักษณะที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา ซึ่งสภาพแวดล้อมวิทยาลัยสามารถประเมินได้จากการจัดแบ่งและเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางสมองของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาและสัดส่วนของนักศึกษาในแต่ละวิชาเอก เครื่องมือประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัยแบบนี้ ได้แก่ เทคนิคการประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัย (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)

4. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยพิจารณาบรรยากาศในสถาบันการศึกษา ผู้ประเมินสภาพแวดล้อมโดยวิธีนี้ ได้แก่ เพสและสเติร์น (Pace and Stern, 1965: 264 -277) เครื่องมือที่ใช้

เรียกว่าดัชนีวัดคุณลักษณะของวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) และมาตราวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Scales หรือ CUES)

5. การประเมินสิ่งเร้าของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยซึ่งมีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมเชิงสิ่งเร้าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรับรู้ด้านประสาธสัมพันธ์ของมวลสมาชิกในวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษา สภาพความเป็นอยู่หรือสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นเหล่านี้สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตอย่างอิสระ โดยแอสติน (Astin, 1968: 104) ได้สร้างเครื่องมือแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย(The Inventory of College Activities หรือ ICA) ขึ้นใช้ในการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

6. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยแบ่งตามโครงสร้างทางสังคม อันได้แก่ ธรรมชาติ สังคม การบริหาร และโครงสร้างทางอำนาจในวิทยาลัย จุดมุ่งหมายของสถาบันการศึกษา ธรรมชาติและลักษณะของการจัดการทางสังคมในวิทยาลัย

แอสติน (จิตราวดี เรื่องไฟศาล 2551: 13; อ้างอิงจาก Astin, 1993 : 80-81.) ได้สร้างทฤษฎี I-E-O Model เพื่อศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษามาเป็นเวลานานกว่า 30 ปีโดยได้ใช้ทฤษฎี I-E-O (The I-E-O Model) เป็นกรอบในการศึกษาโดยมีความหมาย ดังนี้

I คือ Input หรือตัวป้อน หมายถึง คุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาเมื่อเริ่มเข้ามาอยู่ในสถาบัน
E คือ Environment หมายถึง สภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษาที่มีผลกระทบก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับนิสิตนักศึกษา

O คือ Outcome หรือผลลัพธ์ หมายถึง คุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาภายหลังจากที่ได้เข้ามาอยู่ภายในสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาดูได้จากจากการเปรียบเทียบลักษณะของผลลัพธ์

กับตัวป้อนนั่นเอง นอกจากนี้แอสติน (Astin) ยังได้กล่าววาระยะเวลาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้วยกล่าวคือ เมื่อเราวัดสิ่งเดียวกันแต่ต่างเวลากันผลลัพธ์ที่ได้ย่อมแตกต่างกัน

ในด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษาของประเทศไทยนั้น อรรถนพ คุณพันธ์ (2521: 61) ได้สร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย โดยอาศัยแบบสำรวจที่เกี่ยวตรงตาม ทฤษฎี (Construct Validity) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) อยู่ในเกณฑ์สูง เพื่อใช้สำหรับเป็นเครื่องมือมาตรฐานในการประเมินผลสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย และได้ตั้งเป็นทฤษฎีไว้ 5 ประการคือ

ทฤษฎีที่ 1 มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี ก็ต่อเมื่อนิสิตนักศึกษาที่เป็นสมาชิกนั้นมีความรู้สึกภูมิใจ มีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัย

ทฤษฎีที่ 2 มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี ต้องมีบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี เป็นส่วนหนึ่งในการเอื้ออำนวยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา

ทฤษฎีที่ 3 มหาวิทยาลัยที่ดี จะต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในด้านวิชาการ สันทนาการ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มเพื่อน คือเป็นผู้รื้อรอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ตามที่ดี

ทฤษฎีที่ 4 มหาวิทยาลัยที่ดี จะต้องมีการบริหารที่ดี คือ นิสิตนักศึกษาเคารพกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารยินดีให้คำปรึกษาแนะนำ และเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัย

ทฤษฎีที่ 5 มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ดีทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพเพียงพอต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา เพราะอาคารสถานที่ที่มีความสำคัญทางกายภาพที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล

เลย์แมน (ชฎากาณท์ นวลสิงห์. 2547: 16; อ้างอิงจาก Layman. 1976: 7210-A) ได้ศึกษาทิศทางของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยแห่งโอคลาโฮมา (Oklahoma State University) ผลการศึกษา พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีผลต่อนิสิตในด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและควมมีระเบียบวินัยและยังพบว่าความเป็นเลิศทางวิชาการและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่ตั้งใจเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม พอสรุปได้ว่า มีหลายแนวคิดได้แก่ แนวคิดเรื่องการประเมินสภาพแวดล้อมในสถาบัน ซึ่งมีวิธีการประเมินที่แตกต่างกันแล้วแต่เป้าหมายที่ประเมินเช่นการประเมินสภาพแวดล้อมด้านมนุษยวิทยา การประเมินโดยแบ่งตามลักษณะทั่วไปการ

ประเมินในด้านประชากรศาสตร์ นิเวศวิทยา และลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา เป็นต้น การศึกษาและประเมินสภาพแวดล้อมของสถาบันควรคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อนักศึกษาเป็นสำคัญ เพราะนักศึกษาเป็นผู้ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยโดยตรง

องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (2538: 13-14) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาว่า สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษานั้นแบ่งได้ 2 อย่าง คือ สภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สภาพแวดล้อม 3 ชนิด คือ สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งมีชีวิต เช่น พืช สัตว์ คน และสภาพแวดล้อมที่คนสร้างขึ้น เช่น กลุ่มเพื่อน กิจกรรมนักศึกษา ประเพณีการต้อนรับน้องใหม่ และระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้น ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนานักศึกษามาก เพราะสภาพแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ คือ มีอาคารสถานที่ มีเครื่องมือดีและมีระบบงานดีนั้น ย่อมทำให้การพัฒนานักศึกษา ได้ผลดีตามไปด้วย ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบันอุดมศึกษานั้นหมายความถึง สภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สภาพแวดล้อมภายนอกสถาบันอุดมศึกษาอาจเป็นทั้งสิ่งที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนานักศึกษา เช่น สภาพเศรษฐกิจที่ดี มีผลให้ทำสถาบันอุดมศึกษา มีรายได้ดีและหากเป็นสถาบันของรัฐก็ได้งบประมาณมากขึ้น ซึ่งในเรื่องเดียวกันนี้ แอสติน; และ ลี (ภราดร อ่อนแก้ว. 2552: 24; อ้างอิงจาก Astin; & Lee. 1972: 67) ได้กล่าวถึงสิ่งเร้าเชิง สภาพแวดล้อมของสถาบันที่จะมีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาว่า ประกอบด้วย พฤติกรรม เหตุการณ์ หรือคุณลักษณะอื่นๆ ของสถาบันที่มีศักยภาพทำให้การรับรู้ของนักศึกษาเปลี่ยนไปซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถยืนยันได้โดยการสังเกตเห็นและแบ่งสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อมออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านการบริหาร 3) ด้านวิชาการ และ 4) ด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน

นอกจากนี้กรมวิชาการ (2540 : 6-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมว่ามี 3 องค์ประกอบคือ

1. องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นสภาพแวดล้อมด้านกายภาพที่ส่งผลกระทบต่อการเรียน แบ่งเป็นสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

1.1 สภาพแวดล้อมในห้องเรียน ประกอบด้วย ห้องเรียนและอุปกรณ์ การจัดห้องเรียน สี เสียง แสงสว่าง สื่อการสอน อุณหภูมิ และการระบายอากาศ ห้องเรียนและอุปกรณ์ได้แก่ พื้นห้อง ผนังห้อง ประตู หน้าต่าง ขนาดและพื้นที่ว่างภายในห้องเรียน โต๊ะเก้าอี้ กระดานดำ อุปกรณ์ตกแต่งห้องเรียน เช่น แจกันดอกไม้ ภาพวาด เป็นต้น

1.2 สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน ครอบคลุมแหล่งวิทยบริการและห้องปฏิบัติต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเรียน เป็นแหล่งที่ผู้เรียนจะไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติทางภาษา ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์แขนงต่างๆ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในการเรียนนอกห้องเรียนจะครอบคลุมเกี่ยวกับอุปกรณ์สำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วย

2. องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านจิตภาพ เป็นองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดความรู้สึกในทางบวกหรือลบ สภาพแวดล้อมทางจิตภาพจำแนกได้เป็น 2 แบบ คือ สภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่เป็นกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่เป็นบุคคล

2.1 สภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่เป็นกายภาพ เป็นสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ ตัวแปรที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว เช่น สี พื้นที่ว่าง และสภาพแออัด เป็นต้น

2.2 สภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่เป็นบุคคล เป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลเนื่องมาจากบุคลิกภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ได้แก่ บุคลิกภาพของครูที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้เรียนในทางบวกและทางลบ

3. องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านสังคมโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมในห้องเรียนผู้ที่มีอิทธิพลต่อการออกกฎระเบียบก็คือ ผู้สอน ในการกำหนดกฎระเบียบจะมีลักษณะเป็นอย่างไรนั้นปัจจัยหนึ่งเกิดจากความเชื่อ ว่าหากผู้สอนเชื่อว่าผู้เรียนมีลักษณะเป็นคนขี้เกียจไม่รับผิดชอบการออกกฎระเบียบจะมีลักษณะเข้มงวด ช่มชู้ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะห่างเหิน มีลักษณะเป็นผู้ใหญ่กับเด็ก นายกับบ่าว นักโทษกับผู้ควบคุม เป็นต้น แต่หากผู้สอนเชื่อว่าผู้เรียนเป็นคนขยันมีความรับผิดชอบ การกำหนดกฎระเบียบจะมีลักษณะที่ให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวก และให้เสรีภาพ มีความเป็นประชาธิปไตย กฎระเบียบในลักษณะนี้ความสัมพันธ์จะเป็นมิตร มีความเป็นกันเอง มีความร่วมมือกัน พึงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นต้น

สุพรรณ ตั้งสมวรวงษ์ (2545: 2 - 4) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันว่าเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนานิสิตนักศึกษาด้วย การที่จะทำให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาได้ดีนั้นจะต้องจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ อันได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้เสรีภาพแก่นิสิตนักศึกษาในการที่จะเลือกทิศทางการเรียนรู้ของตนเอง และเกิดพัฒนาการด้านอื่นๆ ตามมาด้วย กล่าวคือ

1. สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ต้องจัดสภาพแวดล้อมให้มุ่งส่งเสริม ทำให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการ เช่น มีการตกแต่งอาคารสถานที่ และบริเวณให้ดูดี ไม่ว่าจะป็นอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดที่ทันสมัยรวมทั้งสื่อต่างๆ มีศักยภาพของการให้บริการ มีความพร้อมใน

การที่จะให้นิสิตนักศึกษาเข้าไปใช้ การสร้างบรรยากาศให้เอื้อในการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการหาความรู้เพิ่มเติม สร้างนิสัยรักการอ่านและรักการค้นคว้าจากห้องสมุด นอกจากนี้ต้อง คำนึงถึงการจัดโรงอาหาร หอพัก สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เพราะสิ่งเหล่านี้มีส่วนเสริมสร้างความเจริญงอกงามและเกื้อกูลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาอยู่มาก บรรยากาศที่ร่มรื่นจะทำให้นิสิตนักศึกษาสดชื่น กระตือรือร้นที่จะเรียน เป็นแรงจูงใจให้นิสิตนักศึกษา อยากมาสถาบัน สิ่งก็ตามมาก็คือนิสิตนักศึกษาจะเกิดความรัก ความห่วงหา ความภูมิใจในสถาบัน นอกจากนี้การจัดระเบียบอาคารสถานที่ที่ถูกต้องสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยย่อมแสดงถึง ความสามารถทางการบริหารสถาบันอย่างหนึ่ง เพราะนอกจากจะพัฒนานิสิตนักศึกษาแล้วยังส่งเสริม ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในสถาบันการศึกษานั้นๆ ด้วย

2. สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ (การเรียนการสอน) ได้แก่ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์รวมทั้งการใช้สื่อต่างๆ ในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียนและการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ หากทุกอย่างที่กล่าวมาเป็นไปในทางที่เหมาะสมก็จะ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ส่งผลให้นิสิตนักศึกษามีความสำเร็จใน การเรียนและจะพัฒนาทักษะ แนวคิด และอุดมการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตนเองได้

3. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ก็เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลให้ระบบการ บริหารมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัวในการดำเนินภารกิจต่างๆ นโยบายการบริหารงานโดยเฉพาะ อย่างยิ่งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของสถาบัน ควรมีการสื่อสารให้นิสิตนักศึกษาทั่วไปในสถาบันได้ รับทราบ เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับนิสิตนักศึกษาอย่างมาก นอกจากนี้ควรให้นิสิตนักศึกษาได้ มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองด้วย การบริหารที่ดีต้องมีความยืดหยุ่นไม่ยึด ติดในรูปแบบมากเกินไป รูปแบบการปกครองควรมีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับเปลี่ยนได้เสมอ

4. สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการทางสังคม การเลือกคบเพื่อน เทคนิคการปรับตัว ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่-รุ่นน้อง การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพราะนิสิตนักศึกษาในวัยนี้เป็นวัยที่ต้องการสังคม ต้องการมี เพื่อน และต้องการความสัมพันธ์กับเพื่อนมากกว่าครอบครัว ดังนั้น สภาพแวดล้อมด้านสังคมจะมี บทบาทต่อทัศนคติ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา มีความสำคัญ ต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพราะสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่สำคัญในการ กระตุ้นนิสิตนักศึกษาให้มีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก และเสริมศักยภาพให้นิสิต

นักศึกษาเป็นคนที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อให้
นิสิตนักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีความสุข

สภาพแวดล้อมทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา

สภาพแวดล้อมทางวิชาการมีอิทธิพลในการส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูล และเอื้ออำนวย
ต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความเจริญทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์
สังคม จิตใจ และต่อการพัฒนากลมเกลียวหรือเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของนักศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย
ของการศึกษา งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
(ฉันทลักษณ์ จันทศรี. 2547: 23 ;อ้างอิงจาก Norman. 1966: 3-4) ดังที่ สุกัญญา สุวรรณาคินทร์
(2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาใน 5 ด้าน คือ
ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทาง
วิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาพบว่า ผู้บริหารอาจารย์ และ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือเห็นว่าลักษณะ
สภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่เป็นจริงในแต่ละด้านและโดยรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้าน
การจัดบริการทางวิชาการผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย และสภาพแวดล้อมทางวิชาการตามที่
คาดหวังทั้งผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าควรให้มีอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ฉันทลักษณ์
จันทศรี (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนะของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ
หลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5 ด้าน คือ ด้าน
หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ
ระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านความร่วมมือทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์เห็นด้วยกับ
สภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมในระดับมาก นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ
หลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและ
โดยรวมในระดับปานกลาง นอกจากนั้น วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา
ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้าน
ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับ
ปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิจัยที่ นักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ดังนั้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญมาก เพราะมีอิทธิพลในการส่งเสริม สนับสนุน เกื้อกูลให้นักศึกษามีความเจริญทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจ ตลอดจนการบรรลุ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา สภาพแวดล้อมทางวิชาการดังกล่าวครอบคลุมสาระสำคัญ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทาง วิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการผลิตบุคลากรระดับกลางและระดับสูง เพื่อ เป็นกำลังคนในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ให้มีความเจริญทัดเทียมกับนานาประเทศ รวมทั้งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็น สุข สร้างสรรค์สังคมและประเทศชาติให้มั่นคง ในการผลิตบุคลากรหรือบัณฑิตให้มีคุณภาพดังกล่าว นั้น หลักสูตรและองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็น กรอบหรือแนวทางในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะและ คุณสมบัติตามที่มุ่งหวัง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และสาระสำคัญต่างๆ ของหลักสูตร และการสอน จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (อัจฉรา วัฒนาณรงค์. 2550: 17) มีนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้อย่างหลากหลายขึ้นอยู่กับ ทักษะ ความเชื่อ แนวคิด ปรัชญา และประสบการณ์ ซึ่งสามารถประมวลความหมายของหลักสูตรที่ สำคัญได้ ดังนี้ ชมพวันท์ กุญชร ณ อยุธยา (2540: 3-5) ได้อธิบายความหมายของ หลักสูตรว่า มีความ แตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด ซึ่งสามารถจำแนกความคิดเห็นของ นักการศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียน นักการศึกษาที่มีความคิดเห็น ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์เรียนนั้น มองหลักสูตรที่เป็นเอกสารหรือโครงการของ การศึกษาที่สถาบันการศึกษาได้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายรวมถึง แผนการเรียนหรือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้ง เนื้อหาวิชาของรายวิชาต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผน ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ จริง

2. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

รุจิรั ภูสาระ (2545: 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียน ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

ภิญญา สาร (2540: 2) ได้ให้ความหมายในทัศนะของนักบริหารการศึกษาว่า หลักสูตร น่าจะหมายถึง โครงการศึกษาที่กำหนดให้ผู้เรียน เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามแผนการศึกษาหรือโครงการศึกษาที่สถานศึกษาปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษาตามแผนการศึกษา หลักสูตรคือ โครงการเตรียมผู้เรียนหรือเยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม สังคมแต่ละสังคม ไม่จำเป็นที่จะต้องการหรือมีความจำเป็นเหมือนกัน สังคมไทยย่อมแตกต่างจากสังคมอเมริกันและสังคมชาติอื่น หลักสูตรของไทยจึงต้องอาศัยเกณฑ์ที่ได้ศึกษารวบรวมมาจาก สภาพความต้องการและสภาพความจำเป็นของสังคมไทย

นอกจากนั้นธำรง บัวศรี (2542: 7-8) ได้กล่าวเกี่ยวกับสาระสำคัญและความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นสิ่งที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนนำมาใช้ โดยจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมาย และกำหนดจุดประสงค์ให้แน่นอนลงไป ว่าต้องการให้เกิดผลแก่ผู้เรียนอย่างไร ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย จะต้องยึดเป้าประสงค์ของการศึกษาเป็นหลัก ดังนั้นจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตรแต่ละระดับ การศึกษาของแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ของการศึกษาของประเทศนั้นๆ

2. หลักสูตรไม่ใช่รายวิชาหรือเนื้อหาสาระของวิชาแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลรวมของการผสมผสาน หรือบูรณาการระหว่างองค์ประกอบหลายอย่าง ซึ่งเมื่อรวมกันเข้าแล้วจะส่งผลออกมาในรูปแบบของมวลประสบการณ์ ในขณะที่เดียวกันองค์ประกอบเหล่านั้นไม่ได้มีความเป็นเอกเทศแต่จะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังนั้นการออกแบบองค์ประกอบไม่ว่าองค์ประกอบใดๆ ก็ตาม เช่น จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ฯลฯ จำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อองค์ประกอบอื่นด้วย อาทิ การกำหนดเนื้อหา จะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์โดยการกำหนดวิธีการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงสื่อการเรียนการสอน เนื้อหา และจุดมุ่งหมาย เป็นต้น

3. การที่หลักสูตรเป็นเพียงแผน ซึ่ให้เห็นว่าผู้ที่นำเอาหลักสูตรไปใช้ คือ ครูหรือผู้สอนจะต้องอ่านแผนให้เข้าใจ และจะต้องแปลออกเป็นแผนปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ

4. คำว่าโปรแกรมการศึกษา ซึ่ให้เห็นว่าหลักสูตรแต่ละหลักสูตรนั้นไม่สามารถนำมาใช้ได้ทั่วไป แต่จะถูกจำกัดให้อยู่ในกรอบของโปรแกรมการศึกษา เช่น เป็นหลักสูตรอาชีวศึกษา สามัญศึกษา ฯลฯ หรือเป็นหลักสูตรระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา เป็นต้น

5. การที่หลักสูตรมุ่งสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ แก่ผู้เรียน หมายความว่าในการออกแบบหลักสูตร นักพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นผู้ออกแบบ จะต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆ ทุกด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม

6. เนื่องจากผู้เรียนจะต้องมีชีวิตเติบโตในสังคมของตน ดังนั้นผู้จัดทำหรือพัฒนาหลักสูตร จะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน ด้วย

7. การที่หลักสูตรเป็นแผน ซึ่งแสดงแนวทางในการจัดมวลงประสการณัแกผู้เรียน ย่อมแสดงถึงเจตนารมณัหลายอย่ง เช่น จะให้ผู้เรียนเรียนรู้อะไร จะให้มีทักษะในด้านใด จะใช้วิธีการเรียนการสอนแบบใดและอย่งไร จะประเมินผลการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่งไร จะใช้ครูที่มีคุณสมบัติอย่งไร ทำการสอน ฯลฯ เจตนารมณัแต่ละอย่งย่อมต้องอาศัยการตัดสินใจและการคาดคะเนที่ถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด ดังนั้นการออกแบบหรือการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสการณักว้างขวาง ขณะเดียวกันจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีประสการณัหลายฝ่ายด้วย จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการของความร่วมมือร่วมใจ ไม่ใช่เป็นการกระทำของผู้หนึ่งผู้ใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญย่งของการจัดการศึกษา และเป็นเครื่องวัดสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินการทางการศึกษาด้วย (ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. 2541: 9) ดังนั้นหลักสูตรที่ดีควรมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรที่ดี ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหรือส่งเสริมความเป็นคนโดยสมบูรณ์ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะชีวิตและสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมีความรู้เฉพาะด้านเพื่อให้บัณฑิตสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ในสังคมยุคใหม่ โดยการจัประสการณัให้ผู้เรียนรู้บทบาทของวิชาการทางด้านมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีต่อการพัฒนาสังคม

2. หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งเตรียมความพร้อมทางสติปัญญา ความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้บริโภคที่ฉลาด รู้คุณค่าของความคิด วิชาการและสรรพสิ่ง โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความลึกซึ้งทางปัญญา และรู้จักใช้ความคิดขั้นสูง

3. หลักสูตรที่ดี ต้องให้ความสำคัญกับทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ในสังคมข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาที่เป็นสากล ความสามารถใช้คอมพิวเตอร์แลเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการทำงาน

4. หลักสูตรที่ดี ต้องส่งเสริมการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญา เอกลักษณ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวิชาแกน บังคับทั่วไปหรือการศึกษาทั่วไป ควรมีรายวิชาหรือกิจกรรมการ

เขียนการสอนเพื่อสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในเรื่องนี้ให้กับผู้เรียน

5. หลักสูตรที่ดี ควรมุ่งพัฒนาความเป็นสากล เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศในเชิงวิชาการ เนื้อหาและประสบการณ์ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องทันสมัย รวมถึงการให้ความสำคัญในเรื่องความสามารถใช้ภาษาสากลในการเรียนการสอน เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ วัฒนธรรม ความคิดระหว่างผู้เรียนต่างวัฒนธรรม (เสริมศรี ไชยศรีและคณะ. 2543: 57)

จากนิยามหลักสูตรนอกจากจะชี้ให้เห็นว่ามีสาระสำคัญอะไร และมีความหมายอย่างไรแล้วยังชี้ให้เห็นว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ และจำเป็นอะไรบ้าง ซึ่งทาบ (Taba. 1962 : 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรไม่ว่าจะสร้างขึ้นในลักษณะใด ย่อมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ 1) จุดมุ่งหมาย 2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผล

ในการกำหนดรูปแบบและโครงสร้างหลักสูตรต้องอาศัยแนวคิดในการออกแบบเป็นหลักซึ่งแนวคิดในการออกแบบแต่ละหลักสูตรจะแตกต่างกัน ดังนั้น อ่าง บัวศรี (2542: 8-9) ได้สรุปแนวคิดไว้ดังนี้

1. แนวความคิดที่ยึดวิชาหรือสาขาวิชาเป็นหลัก (Designs Focused on Disciplines and Subjects) ผู้ที่ยึดถือแนวความคิดนี้มีความเห็นว่า สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียน คือ ความรู้ที่มีอยู่ในวิชาต่างๆ ดังนั้นรูปแบบของหลักสูตรจะต้องสะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่ถูกจัดไว้เป็นระเบียบในกรอบของแต่ละวิชา โดยเรียงลำดับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น เรียงลำดับตามความยากง่ายหรือตามขั้นของพัฒนาการและความเจริญเติบโต วิธีการตามแนวความคิดนี้ทำให้เกิดหลักสูตรแบบที่เราเรียกว่า หลักสูตรรายวิชา (The Subject Curriculum) ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไข ทำให้เกิดหลักสูตรอีกหลายรูปแบบ แต่ที่ยังคงใช้อยู่คือหลักสูตรสัมพันธ์วิชา (The Correlated Curriculum) และหลักสูตรกว้าง (The Broad-Field Curriculum)

2. แนวความคิดที่ยึดกิจกรรมและปัญหาของสังคมเป็นหลัก (Designs Focused on Social Activities and Problems) แนวความคิดนี้แตกต่างกับอันแรกตรงที่ไม่ได้มุ่งที่ความรู้แต่มุ่งที่สังคม เป็นความพยายามที่จะปลีกตัวออกจากการเป็นหลักสูตรรายวิชา ทั้งนี้เพื่อให้หลุดพ้นจากปัญหาที่หลักสูตรรายวิชาประสบอยู่ จุดสำคัญที่แนวความคิดนี้เน้น คือ หน้าที่ของบุคคลในสังคม ปัญหาของสังคม และการเสริมสร้างสังคม แนวความคิดนี้มีผลทำให้เกิดหลักสูตรที่เรียกว่าหลักสูตรแกน (The Core Curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียน เพราะถือว่าปัญหาสังคมเป็นปัญหาร่วมของทุกคน

3. แนวความคิดที่ยึดความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก (Designs Focused on Individual Needs and Interests) ตามแนวความคิดนี้ ความสนใจของผู้เรียนในปัจจุบันมีความสำคัญกว่าสิ่งใด เป็นการยึดตัวผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางดังนั้นสิ่งต่างๆ ที่จะบรรจุในหลักสูตรจะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนและปัญหาที่ผู้เรียนสนใจ การแก้ไขหลักสูตรจะไม่กำหนดอะไรไว้แน่นอน เป็นเรื่องที่คุณสอนและผู้เรียนจะตกลงกัน หลักสูตรนี้มีชื่อว่าหลักสูตรประสบการณ์ (The Experience Curriculum)

4. แนวความคิดที่ยึดความสามารถเฉพาะของผู้เรียนเป็นหลัก (Designs Focused on Specific Competencies) ตามแนวความคิดนี้ การออกแบบหลักสูตรจะมีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนพึงกระทำขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นทักษะในด้านต่างๆ จัดเรียงลำดับกันไป โดยแบ่งตามกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาตามแต่จะสะดวก ตามแนวความคิดนี้จะได้หลักสูตรที่เรียกว่าหลักสูตรเกณฑ์ความสามารถ (The Competency-Based Curriculum)

5. แนวความคิดที่ยึดทักษะในกระบวนการเรียนรู้เป็นหลัก (Designs Focused on Process Skills) การออกแบบหลักสูตรตามแนวคิดนี้ มุ่งในเรื่องของวิธีการมากกว่าเนื้อหาวิชาโดยถือว่าความรู้เป็นเพียงพาหนะที่นำไปสู่จุดประสงค์ของการเรียนการสอน ไม่ใช่จุดหมายปลายทาง หลักสูตรที่เกิดจากแนวความคิดแบบนี้เรียกว่าหลักสูตรที่มุ่งกระบวนการ (The Process Approach Curriculum)

6. แนวความคิดที่ยึดหลักการผสมผสานทั้งในด้านกระบวนการและความรู้ (Designs Focused on Integration of Knowledge and Process) ตามแนวความคิดนี้ การออกแบบตั้งอยู่บนพื้นฐานของจิตวิทยาเกสตาลท์ ซึ่งต้องการเห็นภาพรวมของเนื้อหาวิชาและกระบวนการในการเรียนการสอน ทำให้มองไม่เห็นว่าการแยกวิชาออกจากกัน หลักสูตรตามแนวความคิดนี้ เรียกว่า หลักสูตรบูรณาการ (The Integrated Curriculum) ตัวอย่างของหลักสูตรแบบนี้ ได้แก่หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (The Social Process and Life Function Curriculum)

นอกจากนี้ธีรารัง บัวศรี (2542: 8-9) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรว่าควรประกอบด้วย

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึงสิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มีรวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถหลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสาร สิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

นอกจากนี้ เสริมศรี ไชยศรี และคณะ (2543: 36) ได้กล่าวถึง โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีว่า สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมดของผู้เรียนไว้ในโครงสร้างหลักสูตร 4 ส่วนคือ

1. วิชาแกนบังคับทั่วไป (General Core Course) ประกอบด้วย เนื้อหาสาระ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนทุกคนควรได้รับหรือเรียนรู้

2. วิชาเฉพาะด้าน (Specialized areas/concentration) เป็นส่วนที่สร้างความรู้ความสามารถเฉพาะทางให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต

3. วิชาเลือก (Electives) เป็นส่วนที่ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนวิชาที่สนใจหรือวิชาที่อาจเสริมสมรรถภาพหรือศักยภาพเฉพาะด้านของผู้เรียน

4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-curricular activities) เป็นความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ความรู้และทักษะเฉพาะทาง รวมถึงสาระที่นอกเหนือหลักสูตร

ในการกำหนดหัวข้อวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเพื่อจัดให้ผู้เรียนได้เรียน การกำหนดเนื้อหานี้จะต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระของหลักสูตรต้องเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน (ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. 2541: 11) ดังที่เสริมศรี ไชยศรีและคณะ (2543: 60) กล่าวถึงรูปแบบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร

1.1 โดยภาพรวม สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือเนื้อหา

สาระเป็นรายวิชา (Courses) แต่ละรายวิชาอาจจัดเป็นแบบเน้นเฉพาะสาขาวิชาเดี่ยว (Discipline-based curriculum) ซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับวิธีการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีลักษณะสหวิทยาการหรือบูรณาการ (Interdisciplinary หรือ Integrated curriculum) เพิ่มขึ้นในทุกส่วนของโครงสร้างของหลักสูตรโดยอาจจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของคณาจารย์ที่จะจัดทำหลักสูตรลักษณะนี้ในระดับต่างๆ กัน เช่น พัฒนาขึ้นมาเป็นหน่วยสหวิทยาการสำหรับการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเป็นกิจกรรมสหวิทยาการซึ่งอาจเป็นรูปของโครงการหรือพัฒนาเป็นรายวิชาสหวิทยาการ หรือโปรแกรม (วิชาเอก) สหวิทยาการก็ได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีประสบการณ์แบบองค์รวมประยุกต์ใช้หรือเห็นความสัมพันธ์ของความรู้จากหลากหลายวิชาได้

1.2 การจัดประสบการณ์ให้ยืดหยุ่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น (Flexible learning) อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดเนื้อหาจากรายวิชาต่างๆ ให้เป็นหน่วยย่อยๆ (Units หรือ Modules) เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจ และความสะดวกในการใช้ระยะเวลาเรียนมากขึ้น

2. รูปแบบการบริหารหลักสูตร หลักสูตรระดับปริญญาตรีในสังคมยุคใหม่ควรต้องจัดให้ยืดหยุ่นสนองความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายเหมาะสมกับหลักการศึกษทั้งในระบบ นอกกระบวนตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต เช่น

2.1 จัดให้มีการศึกษาแบบเต็มเวลา (Full-time) และการศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part-time) ในสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะวิชาเอกที่เป็นที่ที่ต้องการของสังคม การจัดการศึกษาแบบไม่เต็มเวลานั้น เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลจำนวนมากที่ต้องการกลับเข้ามาศึกษาหาความรู้หรือความชำนาญเฉพาะทางได้โดยใช้เวลาบางส่วนระหว่างสัปดาห์เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทำให้เกิดการศึกษแบบต่อเนื่อง (Continuing education) อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิตไปในตัว การดำเนินการเช่นนี้ส่งผลให้มีการรับผู้เรียนเข้าเรียนด้วยวิธีการหลากหลายด้วย แต่ละสถาบันอาจใช้วิธีรับผู้เรียนด้วยวิธีพิเศษต่างๆ กัน เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนตามที่ตลาดแรงงานและหน่วยงานต่างๆ ต้องการใช้บัณฑิต

2.2 หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเปิดให้มีการเทียบโอนหน่วยกิตหรือวิชาเรียนระหว่างสถาบัน (Credit/course transfer) ทำให้หลักการของการศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตลอดชีวิตได้รับการสนับสนุนเช่นเดียวกับในสหรัฐอเมริกา มีนักศึกษาจำนวนมากที่สามารถจบการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยการเรียนจากหลายสถาบัน ประชาชนมีโอกาสเรียนในระดับอุดมศึกษา โดยมีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในเรื่องของเวลาและสถาบันน้อยลง

2.3 การใช้ระบบเทคโนโลยีการสอนแบบใหม่ จะช่วยให้หลักสูตรการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียนที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Management learning) การศึกษาที่ยืดหยุ่นเกิดขึ้นได้หลายสถานที่และหลายวิธีการรวมถึง การศึกษาทางไกล (Distance learning) ด้วย หลายสถาบันในต่างประเทศได้พัฒนาโปรแกรมที่เรียกว่ามหาวิทยาลัยเสมือน (Virtual university) ขึ้น โดยใช้การเรียนการสอนระบบ ออนไลน์(Online)

นอกจากนี้ ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. (2541: 12) ได้กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร เป็นกระบวนการตรวจสอบว่าหลักสูตรนั้นมีข้อดี และข้อเสียอย่างไรยังใช้ได้ดีในสังคมปัจจุบันหรือไม่ ทั้งนี้หากพบข้อบกพร่องของหลักสูตรจะต้องมีการปรับปรุงต่อไป ฉะนั้นการประเมินผลหลักสูตร จึงแยกออกเป็น 2 นัยคือ

1. การประเมินผลการเรียน เป็นการประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

2. การประเมินผลหลักสูตรหลังจากมีการนำหลักสูตรไปใช้แล้ว จะต้องมีการตรวจสอบผลที่ได้จากหลักสูตรนี้ คือ ผู้ที่จบหลักสูตรแล้วเป็นอย่างไร ทั้งนี้การประเมินผลหลักสูตรจะประเมินผลหลายจุด เช่น ประเมินจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

ดังนั้นการจัดโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 ส่วนจะมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของหลักสูตร

ที่มา : ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. (2541). เทคนิคและวิธีการสอน. หน้า 12.

ซึ่งสอดคล้องกับธำรง บัวศรี. (2542: 330) ที่ได้แบ่งการประเมินผลไว้ ดังนี้

1. การประเมินผลย่อยหรือการประเมินผลระหว่างการดำเนินการ (Formative Evaluation) การประเมินผลประเภทนี้ กระทำระหว่างที่โครงการยังไม่เสร็จสิ้นหรือระหว่างทำหลักสูตรยังไม่เสร็จ หรือยังทำการสอนไม่จบหน่วยการเรียน การประเมินผลอาจทำเป็นระยะในเรื่องเดียวกันหรือในเรื่องต่างกันได้

2. การประเมินผลรวมหรือประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลหลังจากที่ได้นำเอาหลักสูตรแม่บทมาใช้เป็นเวลาพอสมควร จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้ คือการพิจารณาตัดสินว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพหรือไม่

ดังที่วรรณพร ฉัตรทอง (2546: 114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านหลักสูตร อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการบูรณาการรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้สามารถเชื่อมโยงกันได้ต่อเนื่องและประยุกต์กับการทำงานในอนาคตของผู้เรียน เช่นเดียวกับปรีชา หมั่นคง (2547: 52-60) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโททางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านหลักสูตร นิสิตบัณฑิตศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะว่า ควรทำการศึกษาโดยประเมินหลักสูตรและติดตามผลนิสิตบัณฑิตศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อให้บัณฑิตศึกษามุ่งสู่ตลาดแรงงาน และเพื่อทราบข้อบกพร่อง จุดอ่อนของหลักสูตรและหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย และนารี รมย์นุกูล (2547: 116). ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับตลาดแรงงานหรือหน่วยงานที่จะรองรับนักศึกษาจริง

อาจสรุปได้ว่า หลักสูตรถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่จะต้องออกแบบและพัฒนาให้เหมาะสม ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเป็นสิ่งจำเป็นเพราะศักยภาพของนักศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร และสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน

การสอนนั้นมีความสำคัญในการจัดการศึกษา มีอิทธิพลที่จะทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่ ดังที่ แมคโดนัลด์ (อัจจรา วัฒนาณรงค์. 2550: 19; อ้างอิงจาก Mc Donald. 1965: 5-6) ให้ความเห็นว่า กิจกรรมหลักสูตรเปรียบเสมือนผลผลิตของแผนการกระทำ และการสอนเปรียบเสมือนเป็นการจัดวางแผนสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้การดำเนินการสอนนั้นถือเป็นงานสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรบรรลุตามเป้าหมาย ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่างๆ แก่ผู้เรียน ผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการสอนรูปแบบต่างๆ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน การใช้สื่อต่างๆ ที่เหมาะสม การวัดและการประเมินผล

รวมทั้งควรต้องมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับ อัจฉรา สุขารมณ และพรณี บุญประกอบ (2542: 21-22) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศในการเรียนเป็นการทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งการนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

การสอนในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญหลายประการ ดังนี้ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2544: 4-5)

1. การสร้างองค์ความรู้ การถ่ายทอดศาสตร์สาขาใดในระดับอุดมศึกษา ทำให้เกิดการวิจัยค้นคว้าสืบทอดความรู้ออกไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น ผิดกับศาสตร์บางสาขาที่ไม่มีการเรียนการสอน ก็อาจจะทำให้ความรู้ที่นั้นลบลบเลือนไปจากสังคม จนอาจไม่มีใครทราบเรื่องนั้นอีกต่อไป การให้มีการเรียนการสอนจึงเป็นการพัฒนาศาสตร์ให้มีความลึกซึ้งและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

2. การสร้างบัณฑิต การเรียนการสอนจะแยกออกจากกันไม่ได้ เพราะบทบาทของการสอนก็คือ มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การสอนจึงมีความสำคัญต่อการสร้างบัณฑิตในสองลักษณะคือ สร้างผู้ที่มีความรอบรู้ทางวิชาชีพและวิชาการ ทำให้เข้าใจศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากสร้างคนให้เป็นผู้รู้แล้ว การสอนก็ยังทำให้คนมีความคิดและพฤติกรรมที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับได้ในสังคมอีกด้วย โดยเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา ย่อมเป็นที่พึงของครอบครัว เป็นที่พึงของสังคมและประเทศชาติ เนื่องจากได้รับความรู้และการอบรมมาเพียงพอที่บุคคลนั้นจะสามารถดำรงชีวิตที่มีคุณค่า มีอาชีพที่สุจริต และทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมมากกว่าผู้ที่มีความรู้น้อย

3. การพัฒนาวิชาชีพชั้นสูง การสอนระดับอุดมศึกษาทำให้วิชาชีพได้รับการพัฒนาไปสู่ระดับสากล เนื่องจากการสอนในระดับนี้จำเป็นต้องได้ผู้ที่มีความรู้สูงมาช่วยในการถ่ายทอดศาสตร์ แต่ละปีจึงมีการพัฒนาบุคคลเข้าสู่วงการวิชาชีพเพิ่มขึ้น ทำให้คนเหล่านี้มีส่วนอ้าง เผยแพร่ พิทักษ์วิชาชีพได้อย่างเต็มความสามารถ

4. การสร้างสังคมที่ดี เชื่อกันว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่จะผลิตคนดี คนเก่งออกไปสู่สังคม ดังนั้นการสอนที่มุ่งให้ความรู้และคุณธรรมแก่ผู้เรียน ก็คือ การสร้างสังคมที่ดีเพิ่มขึ้น โดยที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไป จะช่วยเป็นผู้ชี้นำสังคม ทำตัวเป็นตัวอย่างและทำให้สังคมได้พัฒนาไปสู่มาตรฐานชีวิตที่มีคุณภาพมากขึ้น

นอกจากนี้วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544: 72) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเลือกวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา ว่าการพัฒนาการสอนระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้สอนจะต้องพิจารณาระบบการสอนโดยวิเคราะห์สถานการณ์ สาระการสอน สภาพนิสิตนักศึกษา ดังนั้น การเลือกวิธีการสอนจึงขึ้นอยู่กับการวางแผนการสอนของผู้สอนว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร วิธีการสอนนั้นในบทเรียนหนึ่งหรือชั่วโมง

สอนชั่วโมงหนึ่ง อาจใช้วิธีการสอนหลายๆแบบก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่จะสอน ผู้สอนควรตั้งคำถามถามตนเองเสียก่อนว่า

1. สอนทำไม คือ ผู้สอนจะต้องทราบวัตถุประสงค์ของการสอนว่าจะสอนไปทำไมให้นิสิตนักศึกษาได้อะไรบ้าง เมื่อทราบวัตถุประสงค์ ผู้สอนก็จำเป็นต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 2. สอนใคร คือ ผู้สอนควรรู้จักผู้เรียนว่ามีพื้นฐานอย่างไร อุปนิสัยใจคอรวมทั้งธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อพยายามจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสภาพของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนเป็นวัยรุ่นนั่งอยู่เฉยๆไม่ได้ ก็จะต้องจัดบรรยากาศให้มีการเคลื่อนไหวกันได้บ้าง เช่น อภิปรายกลุ่ม หรือแข่งขันตอบปัญหา หรือเล่นเกม
 3. สอนอะไร คือ ผู้สอนจะต้องทราบว่าเนื้อหาสาระที่จะต้องสอนนั้นครอบคลุมหัวข้อใดบ้าง ตรงกับหลักสูตรที่วางไว้หรือไม่และนิสิตนักศึกษาควรได้ความรู้ ความคิดหรือทักษะใดจากบทเรียนนั้นๆ
 4. สอนอย่างไร คือ การเตรียมวิธีการสอน โดยคำนึงถึงผู้รับเป็นหลัก เนื้อหาสาระบางอย่างจำเป็นต้องสอนแบบบรรยาย เช่น การให้ความรู้หลัก หรือทฤษฎีสำคัญๆแต่เนื้อหาสาระบางอย่างจำเป็นต้องฝึกความคิดและการตัดสินใจ ซึ่งน่าจะได้ใช้การอภิปรายหรือการเรียนรู้กลุ่มย่อย การเลือกวิธีการสอนนั้นหมายรวมถึงการกะเวลาให้สอดคล้องกับบทเรียนและการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนอีกด้วย
 5. สอนแล้วได้อะไร การเตรียมแผนที่จะประเมินว่าสอนไปแล้ว นิสิตนักศึกษาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะคติ หรือทักษะตามที่อาจารย์สอนหรือไม่ วิธีการวัดผลอาจมีหลายวิธี ผู้สอนจึงควรเตรียมแผนที่จะนำวิธีการวัดผลที่เหมาะสมมาใช้ในการวัดผล
- นอกจากนี้วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543: 22) ได้เสนอหลักการสอนระดับอุดมศึกษาว่าควรยึดหลักการ ดังนี้
1. รู้จักวางแผนการสอน คือ ทำประมวลรายวิชา ทำแผนการสอนรายวัน เพื่อได้เตรียมการสอน วิธีการ และสาระอย่างถูกต้องบริบูรณ์
 2. รู้วิธีการสอนหลายแบบ และรู้จักเลือกวิธีการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสาระของเนื้อหาวิชาที่จะสอน
 3. รู้จักผู้เรียน ผู้สอนควรรู้จักผู้เรียนเพื่อทราบภูมิหลัง พื้นฐานความสนใจ และเพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
 4. รู้จักใช้อุปกรณ์ ผู้สอนควรรู้จักอุปกรณ์ที่จะใช้เป็นเครื่องช่วยทำให้บทเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

5. รู้จักทรัพยากรมนุษย์ รู้จักแหล่งที่จะเชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีความรู้มาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ศิษย์ของตน

6. รู้จักแหล่งค้นคว้า รู้จักแหล่งที่จะให้ข้อมูล สำหรับนิสิตนักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า หรือแหล่งที่นิสิตนักศึกษาจะฝึกฝนอาชีพได้

7. รู้จักวิธีประเมินผล การสอนที่ดีควรมีการประเมินผลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่สอน เพื่อให้ผู้สอนเข้าใจการสอนของตนเองดีขึ้น ผู้ที่สอนแล้วทำให้นิสิตนักศึกษาชอบตลกมาก ควรพิจารณาตนเองว่าอาจจะเป็นผู้สอนที่ใช้ไม่ได้เอาเสียเลย มากกว่าเป็นความผิดของผู้เรียน

นอกจากนี้ อารมณ์ ใจเที่ยง (2546: 73-76) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการทำงานร่วมกันของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนและผลการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงหลักการดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร หลักสูตรฉบับปัจจุบัน มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทยสามารถค้นคว้าแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียน และรักการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีคิด วิธีการทำวิธีการแก้ปัญหา และสอนอย่ามีลำดับขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรมุ่งหวัง

2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน คือ ผู้สอนต้องพิจารณาว่า จุดประสงค์ในการสอนใดในครั้งนั้นมุ่งเน้นพฤติกรรมด้านใด เช่น การสอนครั้งนี้มีจุดประสงค์เน้นพฤติกรรมด้านทักษะ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ

3. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน

4. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชามีหลายประเภท เช่น ข้อเท็จจริง การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม เนื้อหาวิชาแต่ละประเภทต้องอาศัยเทคนิควิธีสอน หรือจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน

5. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง ไม่สับสน และสามารถโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เรียนได้

6. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ โดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม

7. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ความรู้เป็นผลพลอยได้จากการทำกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรมผู้เรียนจะได้รับผล คือ เกิดการพัฒนาตนเองทางความคิด การปฏิบัติ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน การวางแผน จัดการ และเทคนิควิธีต่างๆ

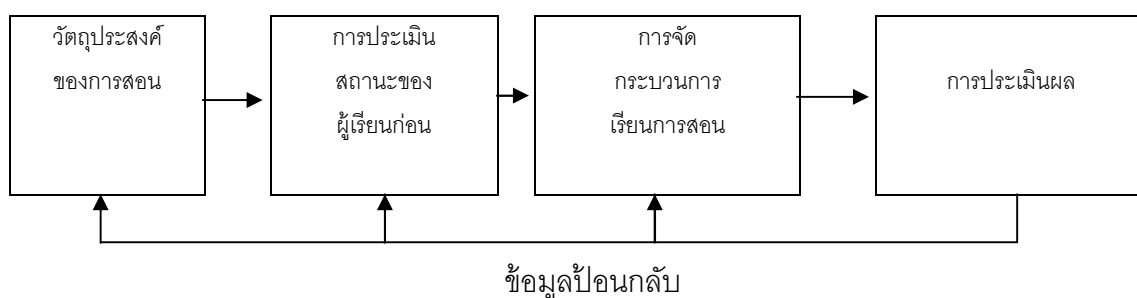
8. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ท้าทายความคิดความสามารถของผู้เรียน ฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและได้รับประโยชน์จากการเรียนอย่างแท้จริง เช่น การสัมภาษณ์ การศึกษานอกสถานที่ หรือจัดนิทรรศการ แสดงละคร จัดโต้วาที เป็นต้น

9. จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายให้เหมาะกับสถานการณ์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ในการสอนแต่ละเนื้อหาวิชาและแต่ละครั้ง ผู้สอนไม่ควรใช้วิธีเดียวกันตลอด ควรคิดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ เลือกใช้เทคนิควิธีสอนที่สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา

10. จัดกิจกรรมโดยให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน และเป็นกันเอง เพราะทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเต็มใจ สบายใจ ไม่ตึงเครียด อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน บรรยากาศจะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้สอนเป็นสำคัญ ถ้าผู้สอนเข้มงวด เคร่งขรึม และเคร่งเครียด บรรยากาศจะตึงเครียดทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัด แต่ถ้าผู้สอนเข้าใจผู้เรียน มีความเมตตา มีบุคลิกภาพที่ร่าเริงแจ่มใส ไม่เข้มงวด ให้อิสระผู้เรียนในการซักถามปัญหา และปรึกษาหารือกัน ระหว่างทำกิจกรรม จะเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมการทำกิจกรรมได้ดี

11. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง เพื่อค้นหาข้อดี ข้อบกพร่อง แล้วนำผลไปปรับปรุงแก้ไขสำหรับใช้ในครั้งต่อไป ในการวัดผลควรมีทั้งการวัดผลระหว่างผู้เรียนทำกิจกรรมและภายหลังการทำกิจกรรม โดยผู้สอนอาจใช้วิธีสังเกต ซักถาม ตรวจสอบผลงานหรือทดสอบ เมื่อวัดผลแล้วถ้าพบว่ากิจกรรมนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีก็นำไปใช้ต่อไป แต่ถ้าผู้เรียนพบปัญหา ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนควรวิเคราะห์หาสาเหตุ แล้วแก้ไขให้ตรงจุด

กลาสเซอร์ (สจ๊วต อูทรานันท์. 2525; อ้างอิงจาก Glasser. 1962: 280) ได้เสนอรูปแบบของการเรียนการสอนโดยกำหนดองค์ประกอบไว้ 5 ส่วนคือ 1) วัดอุปสงค์ของการสอน 2) การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อน 3) การจัดกระบวนการเรียนการสอน 4) การประเมินผลการเรียนการสอน และ 5) ข้อมูลป้อนกลับ ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ระบบการเรียนการสอนของกลาสเซอร์

ที่มา : สจัด อุทรานันท์. (2525). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. หน้า 38. (อ้างอิงจาก Glasser. (1962) *Prospective in Programmimg*. p.280)

1. วัตถุประสงค์ของการสอน ในการสอนทุกครั้งจำเป็นต้องกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้ชัดเจนเพื่อให้การกำหนดองค์ประกอบอื่นๆ ที่ตามมาได้สะดวกขึ้น
2. การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน เป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนสิ่งใหม่ที่กำลังจะสอนหรือไม่ หากพบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอแล้ว จึงดำเนินการสอนต่อไปได้ แต่ถ้าหากพบว่าผู้เรียนยังมีพื้นฐานไม่เพียงพอ ก็จำเป็นต้องให้ความรู้พื้นฐานแก่ผู้เรียนเสียก่อน
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอนเป็นขั้นที่ผู้สอนจะต้องตัดสินใจเลือกดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
4. การประเมินผล เป็นขั้นที่ดำเนินการต่อกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด
5. ข้อมูลป้อนกลับ เป็นการนำเอาผลที่ได้จากการประเมินไปประกอบการพิจารณาแก้ไขการดำเนินงานในส่วนที่ 1, 2 และ 3 หากพบว่าส่วนไหนยังมีข้อบกพร่องก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ได้รายงานว่าการจัดการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษามุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านเนื้อหาสาระ พัฒนาทักษะกระบวนการคิด เตรียมการเพื่อเผชิญสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงการประยุกต์ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา เน้นการศึกษาตลอดชีวิต สอดคล้องกับยูเนสโก (ฉันทลักษณ์ จันทร์ศรี. 2547; อ้างอิงจาก UNESCO. 1998: 5-9) ถึงหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หลัก 4 ประการคือ

1. การเรียนรู้เพื่อรู้ เป็นการผสมผสานความรู้ทั่วไปที่กว้างขวางเพียงพอเข้ากับโอกาสที่จะศึกษาบางวิชาอย่างละเอียดลึกซึ้ง การเรียนรู้หมายถึงรวมถึงการฝึกฝนในวิธีเรียนรู้เพื่อผู้เรียนจะได้ตัดวงประโยชน์จากการศึกษาไปจนตลอดชีวิต เพื่อมีชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี พัฒนาทักษะเพื่อประกอบอาชีพและการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การจัดการเรียนรู้จึงมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งในสาขาวิชาและเข้าใจในสิ่งรอบตัวเพื่อกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา
2. การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง จุดประสงค์ของการเรียนรู้รูปแบบนี้ไม่เพียงเพื่อให้เกิดความชำนาญทางด้านวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังหมายถึงรวมถึง ความสามารถรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ และปฏิบัติเป็นหมู่คณะได้ เป็นการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ต่างๆ ทางสังคมและในการประกอบอาชีพสำหรับการเรียนรู้ในระบบ เป็นการเรียนในภาคทฤษฎีสลับกับการฝึกฝนปฏิบัติงาน ผลที่ได้จาก

การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง ก่อให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ ทักษะ ความเฉลียวฉลาด คล่องแคล่ว มีดุลยพินิจและสามารถควบคุมการทำงานเป็นหมู่คณะได้

3. การเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน เป็นการให้โอกาสผู้เรียนเข้าใจผู้อื่น และสร้างความตระหนักว่ามนุษย์เราจะต้องพึ่งพาอาศัยกัน ดำเนินโครงการร่วมกันและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ โดยชี้ให้เห็นว่า ความหลากหลาย ความเข้าใจอันดีต่อกัน และสันติภาพนั้นล้ำค่าและคู่ควรแก่การหวงแหน

4. การเรียนรู้เพื่อชีวิต เพื่อจะได้สามารถปรับปรุงบุคลิกภาพของตนได้ดีขึ้น ดำเนินงานต่างๆ โดยอิสระเสรียิ่งขึ้น มีดุลยพินิจและรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น การจัดการศึกษาต้องไม่ละเลยศักยภาพในด้านใดด้านหนึ่งเป็นอันขาด ซึ่งได้แก่ความจำ การใช้เหตุผล ความซาบซึ้งในสุนทรียภาพ สมรรถนะทางร่างกาย และทักษะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น

จากการสำรวจวิธีการเรียนการสอนของพันธุศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ (2543: 39) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี พบว่า วิธีการเรียนการสอนที่พบมากที่สุดจากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้แก่ การสอนที่เน้นการเรียนรู้จากเพื่อนร่วมชั้น รองลงมาได้แก่ การสอนที่เน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ นอกจากนั้นการสอนในลักษณะอื่นๆ จะมีจำนวนใกล้เคียงกัน ได้แก่ การสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการผสมผสาน การสอนที่เน้นการเรียนรู้จากครู และการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยของ กิตติพร พินิจการ (2548: 65-74) ที่ศึกษาเรื่องทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมของคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ คณะฯ ควรจัดหลักสูตรที่ยืดหยุ่นต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน สามารถก้าวทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ควรปรับวิธีการจัดการ โดยการเกลี้ยภาระงานของอาจารย์ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ควรจัดและปรับปรุงสื่อวัสดุ อุปกรณ์ให้หลากหลาย และทันสมัย จัดให้มีหนังสือ และคอมพิวเตอร์เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างเพียงพอ และสุมิตรา ชิตามร (2546: 68-69) ได้ศึกษาเรื่องทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้น อาจารย์ผู้สอนมีทักษะและความสามารถในการสอน อาจารย์ผู้สอนยินดีรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่แสดงออก อาจารย์ผู้สอนมีการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพแก่นิสิตที่อยู่ในระดับมาก โดยมี

ข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ควรมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าเรียน กระตุ้นผู้เรียนไม่ให้รู้สึกเบื่อหน่าย ควรจัดให้มีอุปกรณ์และสื่อที่ทันสมัย เพียงพอกับจำนวนนิสิต

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนมีส่วนสำคัญที่ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบัณฑิตไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความรู้ความสามารถทั้งวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ สามารถปรับตัวและนำการพัฒนาประเทศในสภาวะปัจจุบันและในอนาคต

สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการ

การจัดบริการทางวิชาการเป็นงานที่ช่วยเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียน และได้รับความสะดวกตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษาควรจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และเสาะแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ของผู้เรียน (อัจฉรา วัฒนาณรงค์. 2545: 9) และปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาได้จัดให้บริการทางวิชาการได้แก่การเปิดหลักสูตรระยะสั้นการให้คำปรึกษาการให้บริการทางวิชาชีพการทดสอบผลิตภัณฑ์สินค้าและกระบวนการผลิตการรับรองมาตรฐานบริการวิชาการ (Bureau Service) การบริการข้อมูลการบริการคอมพิวเตอร์การขยายบริการใส่ทัศนูปกรณ์การจัดทัศนศึกษา (สมสุข ธีระพิจิตร. 2544: 23) สอดคล้องกับ มาตรฐานการอุดมศึกษาด้านพันธ-กิจของการบริหารการอุดมศึกษาและการดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษา มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัยเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบันมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 5)

แอทวูด (Atwood. 1973: 4402-A) ได้จัดประเภทของการบริการวิชาการแก่นักศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. บริการที่จัดให้นักศึกษาด้านสวัสดิการ ได้แก่ บริการสุขภาพบริการหอพัก บริการอาหาร บริการซักผ้า บริการให้คำปรึกษา การวินิจฉัยปัญหา บริการช่วยเหลือทางด้านเงินทุนต่างๆ
2. งานบริการที่เป็นความรับผิดชอบของสถาบัน ได้แก่ การคัดเลือกการสรรหานิสิตนักศึกษา การรับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียน การลงทะเบียนการปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การสอนซ่อมเสริมและการติดตามผล

พรชูลี อาชาวออรุง. (2544: 43) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารวิชาการว่าในการบริหารวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาควรมีหลักการคือ

1. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ
2. ให้เสรีภาพทางวิชาการ
3. พัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้
4. เน้นการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม และ

ภูมิปัญญาไทย

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2539: 254) ได้กล่าวเกี่ยวกับบทบาทงานบริการวิชาการในมหาวิทยาลัยว่า

1. งานบริการวิชาการเป็นงานบริการนักศึกษาประเภทหนึ่ง
2. งานบริการนักศึกษามีหลายประเภทที่นิยมแบ่งกันมาก คือ
 - 2.1 บริการทะเบียนประวัติรับสมัคร ปฐมนิเทศ
 - 2.2 บริการตารางสอน ตารางสอบ
 - 2.3 บริการแนะแนว ซ่อมเสริม
 - 2.4 บริการสภาพแวดล้อม อาคาร
 - 2.5 บริการอาหารที่พักอาศัย
 - 2.6 บริการสุขภาพอนามัย
 - 2.7 บริการด้านไปรษณีย์ โทรเลข ร้าน รถ
 - 2.8 บริการด้านทุน จัดหางาน
 - 2.9 บริการกิจกรรมการกีฬา
 - 2.10 บริการด้านวินัย
3. หลักของการจัดบริการนักศึกษา
 - 3.1 เน้นให้นักศึกษาได้พัฒนาทุกด้าน
 - 3.2 เน้นให้นักศึกษาได้พัฒนาอย่างเต็มที่ถึงขีดสุด
 - 3.3 เน้นให้บริการที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กันในทุกเรื่อง
 - 3.4 เน้นให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองโดยพึ่งคนอื่นแต่น้อย
 - 3.4 เน้นให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองต่อไปแม้จบการศึกษาแล้ว
4. ลักษณะพิเศษของการบริการทางวิชาการ
 - 4.1 เป็นบริการที่สัมพันธ์กับปรัชญาและเป้าหมายของมหาวิทยาลัย
 - 4.2 เป็นบริการที่สัมพันธ์กับนักศึกษาทุกคน

- 4.3 เป็นบริการที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอน
- 4.4 เป็นบริการที่เกี่ยวกับทัศนคติ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
- 4.5 เป็นบริการที่มีความแตกต่างเฉพาะตัวไม่เหมือนกัน
- 4.6 เป็นบริการที่ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ ไหวพริบ ปฏิภาณ
- 4.7 เป็นบริการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักศึกษา
- 4.8 เป็นบริการที่เกี่ยวข้องกับอนาคต
- 4.9 เป็นบริการเชิงประเมิน วิเคราะห์ ทำทาย

สุกัญญา สุวรรณาคินทร์ (2535: 116) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในด้านการจัดบริการทางวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความต้องการให้ห้องสมุดจัดหาตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เปิดสอน หนังสือต้องมีคุณภาพดี เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงได้เป็นอย่างดี และควรมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือไว้ให้บริการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้นักศึกษาเกิดความพร้อมในการค้นคว้า และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากในกระบวนการศึกษา และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับซิคเกอร์ริง และแกมสัน (พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย และคณะ. 2543: 12; อ้างอิงจาก Chickering and Gamson.1991: 33-34) ที่กล่าวว่า ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้การสนับสนุนให้ อาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Encourages Student-Faculty Contact) การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน เพราะการที่อาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเอง สนใจและห่วงใยในตัวนักศึกษา ยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและให้เวลานักศึกษาเข้าพบอยู่เสมอเป็นสิ่งที่เพิ่มพูนแรงกระตุ้นทางปัญญาแก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายในเรื่องต่างๆ อย่างกว้างขวาง อันจะนำไปสู่ความคิดที่แตกฉานมากขึ้น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความพึงพอใจในสถาบันมากขึ้น ส่งผลต่อการคงอยู่ในสถาบันการศึกษาหลังจากเข้าเรียนในปีที่ 1 และช่วยให้นักศึกษามีพัฒนาการ

ที่ดีทางด้านสติปัญญาและบุคลิกภาพ และจากการศึกษาของโคแกน (นิพนธ์ วรรณเวช. 2538: 33-34; อ้างอิงจาก Cogan. 1975: 135-139) พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น กล่าวคือถ้าทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นักศึกษาจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงขีดสุดได้สูงขึ้นตามไปด้วย เพราะลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษามีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาเรียนของนักศึกษา ถ้าหากนักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนก็จะส่งผลต่อการเรียนของนิสิตในทางที่ดีขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ในทุกลักษณะล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ของนักศึกษา การส่งเสริมหรือจัดสภาพการณ์ต่างๆ ภายในสถาบันอุดมศึกษาที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษา และอาจารย์มีความสัมพันธ์กันในเชิงปริมาณและคุณภาพ จึงนับเป็นบทบาทหนึ่งของสถาบันการศึกษา ที่ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันดำเนินการ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาทั้งในส่วนของนักศึกษา และสถาบันอุดมศึกษาต่อไป (สุชาติ สุธรรมาภิบาล. 2545: 130) และจากงานวิจัยของวัชราวลี วัชรวิงศ์ (2551: 119-120) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้อาจารย์เอาใจใส่ด้านการเรียน เข้าใจปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษา โดยเฉพาะในรายวิชาที่มีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก อาจารย์ควรดูแลให้ทั่วถึงและเปิดโอกาสให้นิสิตได้ซักถามปัญหาหรือแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการอย่างเปิดเผย รวมทั้งควนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้อาจารย์กับนักศึกษามีความใกล้ชิด เป็นกันเอง สามารถปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการได้

สรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะถ้าหากอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อุทิศและพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษา

สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ

ในสภาพที่ความคาดหวังและความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษามีอยู่อย่างไม่มีจำกัดแต่การให้บริการและการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษามีอยู่อย่างจำกัด (Unlimited needs on limited resources) เช่นในปัจจุบันนี้ การที่สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะแข่งและแย่งกัน

ดำเนินงาน ย่อมจะก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดีทั้งแก่สถาบันเองและสังคมส่วนรวม

การร่วมมือกันจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมกว่าและเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2539: 162)

สุบิน ปิ่นขยัน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2531: 37) กล่าวว่าความร่วมมือทางวิชาการเป็นหนทางหนึ่งที่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การได้พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ทางวิชาการย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์ซึ่งกันและกันในด้านการพัฒนาความรู้ ซึ่งมีผลต่อการศึกษาและพัฒนาประเทศต่อไป

สุพัทธ์ ภูมกา (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2543: 10) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้การติดต่อสื่อสารเข้าถึงทุกสถานที่ ทุกคนและทุกเวลา ซึ่งเป็นผลให้โลกเป็นโลกไร้พรมแดน นอกจากนี้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังเปิดโอกาสให้เราประสบความสำเร็จในทุกด้าน ทำให้โลกเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เป็นโอกาสที่ดีและท้าทายสำหรับสถาบันการศึกษาทั่วโลกในการพัฒนาการศึกษาของตนให้ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2535: 269-270) ได้กล่าวเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการชุมชน และการบริหารระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในระดับประเทศและนานาชาติ ถึงเรื่องที่ต้องร่วมมือ มี 6 ลักษณะ คือ

1. การร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูล ประสบการณ์ และความคิดเห็นใหม่ๆ ซึ่งเป็นความร่วมมือที่มีมานาน และจะมีได้ดีขึ้นในอนาคตแต่ควรจะทำให้จริงจังขึ้น เป็นข้อมูลข่าวสารในทุกชนิดและทุกประเภท เป็นการร่วมมือขั้นต้นที่จะทำให้ทราบว่าจะร่วมมือเรื่องอื่นๆ กันต่อไปอย่างไร

2. การพัฒนา ระบบ วิธีการ และเทคนิคในการทำงานในระดับอุดมศึกษา ทุกลักษณะของงาน เช่นวิธีการสอน วิธีการวิจัย วิธีการเขียนตำรา วิธีการบริหาร การแนะแนวนักศึกษา ฯลฯ โดยร่วมมือกันในระหว่างสถาบันอุดมศึกษาด้วยกันเอง

3. ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในทุกกลุ่ม ทุกลักษณะงาน ทั้งในส่วนของนักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่อื่นๆ

4. วางแผนใช้ และใช้ทรัพยากร อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ร่วมกันอย่างประหยัด รัดกุมและมีประสิทธิภาพ

5. ช่วยเหลือกันและแบ่งงานกันทำตามความพร้อม ความถนัดและความสนใจของแต่ละสถาบัน

6. ส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการแก่สังคมอย่างสมบูรณ์ทุกรูปแบบและแก่ทุกคน นอกจากนี้แล้วยังกล่าวถึงลักษณะของความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในระดับประเทศและนานาชาติที่พบในสถาบันอุดมศึกษา 5 แบบ คือ

แบบที่ 1 มีหน่วยงาน (ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ จะเป็นเอกชนหรือรัฐบาล จะมีกฎหมายรับรองหรือไม่ก็ตาม) รับผิดชอบดำเนินการในลักษณะประสานงาน มีคณะกรรมการรับผิดชอบ อีกส่วนหนึ่งแยกตัวออกมาจากสถาบัน ส่วนใหญ่เป็นระดับประเทศ หรือระดับภาค เช่น University Grant Commission (UGC) ของอังกฤษ WICHE, NEBHE, SREB, National council of Universities ของ Venezuela และทบวงมหาวิทยาลัยของไทย เป็นต้น รูปแบบนี้มีวิธีการมากมายแล้วแต่สภาพของแต่ละแห่งแต่ละสังคม แต่มีหน่วยประสานงานกลางโดยเฉพาะรับผิดชอบอยู่ สถาบันที่ร่วมมือประสานงานมีความแตกต่างกันสูงมีระเบียบแบบแผนค่อนข้างมาก

แบบที่ 2 เป็นการร่วมมือกันในกลุ่มสถาบันที่มีลักษณะใกล้เคียง (Common) กันหลายอย่าง เช่น สถาบันที่ตั้งใกล้กัน ลักษณะสถาบันคล้ายกัน โปรแกรมคล้ายกัน และมีการบริหารไม่เป็นทางการ ซึ่งทำให้คล่องตัวขึ้นยืดหยุ่นขึ้นเนื่องจากจำนวนสถาบันไม่มากนัก การบริหารไม่เคร่งครัดมากนัก เปลี่ยนผู้รับผิดชอบกันไปเป็นครั้งคราว มีสำนักงานเล็กๆ อยู่ที่สถาบันใดสถาบันหนึ่งก็ได้

แบบที่ 3 เป็นโครงการร่วมระหว่าง 2 สถาบัน (Bilateral Programs) โดยมากมักจะเป็นโครงการช่วยเหลือร่วมมือประสานงานเฉพาะเรื่อง ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายโครงการก็ได้ มักจะพบมากในการร่วมมือระหว่างประเทศที่สถาบันหนึ่งมีโครงการร่วมมือในด้านต่างๆ กับอีกสถาบันหนึ่งในต่างประเทศ

แบบที่ 4 การร่วมมือระหว่าง คณะวิชาหรือสาขาวิชา แบบนี้ไม่เชิงเป็นสถาบันนัก แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน เช่น โครงการอวกาศของสหรัฐฯ โครงการภาษาศาสตร์ โครงการศิลปศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล การประสานงานการฝึกหัดครู เป็นต้น

แบบที่ 5 ไม่มีลักษณะเป็นสถาบัน แต่เป็นการร่วมกลุ่มของนักวิชาการที่เป็นเรื่องของสมาคมทางวิชาชีพ ซึ่งมีบทบาทในการร่วมมือประสานงานของวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพในระดับอุดมศึกษา แต่เป็นการประสานงานในระดับบุคคลเสียมากกว่า

ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาไทยได้มีการดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศอย่างมีมาตรฐานคุณภาพอันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งและความเป็นเลิศทางวิชาการให้สอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยความตกลงร่วมมือเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและวัฒนธรรมหรือกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ ที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไทยเห็นควรดำเนินการความ ตกลงร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งในลักษณะทวิภาคี และพหุภาคีโดยต้องเป็นสถาบันที่มีคุณภาพและมาตรฐาน จัดตั้ง

ถูกต้องตามกฎหมาย และได้รับการรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมอบหมายในประเทศนั้นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550: 2-6) ดังต่อไปนี้

ลักษณะและวิธีการดำเนินการ

1. การดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบันทั้งสอง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเกื้อกูลและส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพพร้อมกัน เพื่อบรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของสถาบันทั้งสอง และการพัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตามปรัชญาและพันธกิจของสถาบัน

2. การดำเนินการความตกลงทางวิชาการใดๆ ต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาโดยต้องแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ ภายในระยะเวลา ๓๐ วันนับจากวันที่สภาสถาบันอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้เพื่อการจัดทำฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและทันสมัย สามารถเอื้อต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือนั้นๆ และเพื่อเสนอต่อสาธารณชนต่อไป

ขอบเขตความร่วมมือ

ความตกลงร่วมมือทางวิชาการครอบคลุมกิจกรรมดังนี้ คือ การเรียนการสอน ทั้งในระบบชั้นเรียน และระบบการศึกษาทางไกลซึ่งมีมาตรฐานเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาในระบบชั้นเรียน และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกลที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การวิจัย การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือกิจกรรมทางวิชาการอื่นที่สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเห็นสมควร ดังนี้

1. การเรียน การสอน

1.1 ขอบเขตของความร่วมมือทางการเรียนการสอนครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการจัดหลักสูตรร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

1.2 การจัดหลักสูตร/การเรียนการสอนร่วมกันเพื่อให้ปริญญา ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหลักสูตรนั้นต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วของสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นหลักสูตรใหม่ที่พัฒนาร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

1.3 ในการจัดหลักสูตรร่วมกัน สถาบันทั้งสองต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันที่เกี่ยวข้อง และให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเสนอหลักสูตรดังกล่าวให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับรอง หรือรับทราบหลักสูตร

1.4 การจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องเป็นผู้บริหารหลักสูตรและการสอน และจัดคณาจารย์ประจำสถาบันอุดมศึกษาไทยร่วมสอนในหลักสูตรและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศสามารถจัดคณาจารย์ร่วมสอน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางวิชาการอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และคณาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

1.5 การให้ปริญญา อาจเป็นปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาไทย หรือต่างประเทศ หรือปริญญาร่วม ขึ้นอยู่กับข้อตกลงความร่วมมือ หรือระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการให้ปริญญาของสถาบันที่ร่วมมือกัน กรณีปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ นักศึกษาต้องเดินทางไปศึกษาในสถาบันนั้นๆ โดยมีระยะเวลาศึกษาไม่ต่ำกว่าหนึ่งปีการศึกษา หรือกึ่งหนึ่งของระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร หรือตามข้อบังคับของสถาบัน

2. การวิจัย

2.1 การดำเนินการร่วมมือทางการวิจัย สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของความร่วมมือ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง และความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือปริญญาเอกของสถาบัน ตลอดจนคำนึงถึงผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

2.2 การดำเนินการความร่วมมือทางการวิจัยต้องไม่ขัดต่อระเบียบสภาวิจัยแห่งชาติว่าด้วยการอนุญาตให้นักวิจัยชาวต่างประเทศเข้ามาทำการวิจัยในประเทศไทยและระเบียบหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.3 การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีการดำเนินการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของการพัฒนาทางวิชาการและผลประโยชน์ของไทย และต้องเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และระเบียบหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.4 การให้บริการทางวิชาการการดำเนินการความร่วมมือทางการให้บริการวิชาการสถาบันอุดมศึกษาไทย ต้องคำนึงถึงความร่วมมือที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษาในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาทางวิชาการ การพัฒนากำลังคน การพัฒนากิจการ-นักศึกษา เป็นต้น

2.5 กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม การดำเนินกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงการแลกเปลี่ยนที่เกื้อหนุนต่อการสนับสนุน ส่งเสริมเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ตลอดจนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ วัฒนธรรมเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันในด้านศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศที่เกี่ยวข้อง

2.6 กิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ สถาบันอุดมศึกษาไทยอาจดำเนินการกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ข้างต้น อาทิ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมนักศึกษา การจัดประชุมทางวิชาการ ระหว่างประเทศ และการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการโครงการ (Consultancy) เป็นต้น โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

3. ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเสนอสภาสถาบันพิจารณาทบวงสถานะความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศซึ่งได้ลงนามก่อนประกาศนี้มีผลบังคับใช้ หากปรากฏว่าความตกลงร่วมมือนั้นไม่ได้มีการดำเนินการใดๆ ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากวันลงนามหรือระยะเวลาที่มีการดำเนินการครั้งล่าสุด ให้ถือว่าความตกลงร่วมมือดังกล่าวสิ้นสุดลงให้สถาบันอุดมศึกษาไทยติดตามประเมินผลการดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการ เป็นระยะทุก 3 ปี

เมื่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองสิ้นสุดลง ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยรายงานผลให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ เพื่อการจัดทำฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและทันสมัย สามารถเอื้อต่อการจัดทำหรือตัดสินใจเชิงนโยบาย ในการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมืออื่นๆ และเพื่อเสนอต่อสาธารณชนต่อไป

4. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นเป็นที่สิ้นสุด

นอกจากนี้ประเทศไทยมียุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน (อภรณ์ แก่นวงศ์. 2554: ออนไลน์) มีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

กลยุทธ์

1. พัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวไทยในระดับที่ใช้ในการทำงานได้
2. พัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิตไทย

มาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการ

1. ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและระบบวัดผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การศึกษาระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา
2. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
3. ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนและความรู้เกี่ยวกับอาเซียนตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และการวิจัยด้านอาเซียนศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
4. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
5. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้นักศึกษาไทยได้แสดงความสามารถในเวทีระดับนานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอาเซียน รวมถึงกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์

1. พัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะสากล
2. ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเกี่ยวกับอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษา
3. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีคุณภาพระดับสากล
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพระดับสากล
5. พัฒนาระบบวิชาการและการวิจัยสู่ความเป็นเลิศ
6. พัฒนาระบบอุดมศึกษาแห่งอาเซียน

มาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการ

1. ส่งเสริมให้สัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอกให้สูงขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะในระดับศาสตราจารย์
2. สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยระหว่างศูนย์ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา กับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศและในอาเซียนในสาขาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและทิศทางของอาเซียน
3. สนับสนุนทุนวิจัยระดับปริญญาเอก ทุนพัฒนาอาจารย์ และทุนสนับสนุนเพื่อผลิตงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัย
4. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่งานวิจัยของนักวิชาการไทยและอาเซียน
5. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติในสาขาที่ประเทศไทยมีความเชี่ยวชาญ และเป็นที่ต้องการของตลาดงานในอาเซียน
6. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นสองภาษา เช่น ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นต้น
7. ส่งเสริม/สนับสนุน/จัดสรรงบประมาณให้อาจารย์ชาวต่างประเทศที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญสูง มาสอน บรรยาย และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาไทย และ/หรือทำวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษาไทย
8. ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยและสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียนเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน
9. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ
10. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นนานาชาติทั้งในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์
11. ส่งเสริมการสร้างกลมกลืน (Harmonization) ของการอุดมศึกษาในอาเซียน โดยเฉพาะในด้านคุณภาพและคุณวุฒิทางการศึกษาผ่านกลไกความร่วมมือระดับอุดมศึกษาที่มีอยู่ เช่น SEAMEO RIHED, AUN เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน กลยุทธ์

1. ส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เกี่ยวข้องกับสามเสาหลักในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเสาด้านประชาคม สังคม และวัฒนธรรม

อาเซียน

2. สร้างความตระหนักในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนและบทบาทของอุดมศึกษาไทยในการพัฒนาประชาคมอาเซียนทั้งในด้านบวกและลบ
3. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน
4. พัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน

มาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการ

1. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานสู่การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนและความเคลื่อนไหวในการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาแก่สถาบันอุดมศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมการสร้าง ความตระหนักในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์ในหมู่ประชาชน ประชาคมอุดมศึกษา และเยาวชนอาเซียน
3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมการเพื่อใช้ประโยชน์และป้องกันผลกระทบที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายกำลังคนข้ามชาติ เช่น การระบาดของโรค ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น
4. จัดทำแมปปิง (Mapping) สถาบันอุดมศึกษาแกนหลักในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ และเป็นความต้องการของเขตพื้นที่เศรษฐกิจต่างๆ โดยเชื่อมโยงระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความเชี่ยวชาญและตอบสนองต่อการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจต่างๆ กับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน
5. ส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไทยไปสอน/วิจัย/ให้บริการวิชาการ/ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแก่สถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน

ปนัดดา ยิ้มสกุล (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการโดยการแบ่งตามลักษณะกิจกรรม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการประสานการศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการพัฒนาอาจารย์ ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา แต่การดำเนินงานยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ การดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน และผลวิจัยของราชิดราชบุรณะ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ เป็นหนทางที่นำไปสู่การพัฒนาทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นสากลโดยการพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ทางด้านวิชาการ การแลกเปลี่ยนบุคลากร การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากร และเป็นการแบ่งปันประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างมหาวิทยาลัยช่วยให้บรรลุความเป็นเลิศด้านการศึกษาตามจุดมุ่งหมายและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของโลก

ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความหมายว่า "มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร" "วิโรฒ" มาจากคำว่า "วิโรฒ" ในภาษาสันสกฤต แปลว่าความงอกงามหรือเจริญ เทียบได้กับคำว่า "วิรุฬห์" ในภาษาบาลี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (อ่านว่าสี-นะ-คะ-ริน-วิ-โรด) มีชื่อย่อว่า "มศว" เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า "Srinakharinwirot University" (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2555: ออนไลน์)

ปรัชญา

"การศึกษาคือความเจริญงอกงาม" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Education is Growth" และตรงกับภาษาบาลีว่า "ศึกษา วิรุฬห์ สมปตตา" เจริญงอกงามด้วย อารยวุฒิ 5 ประการ

1. งอกงามด้วยศรัทธา งอกงามด้วยศรัทธาในชีวิต บทบาท และหน้าที่ของตน
2. งอกงามด้วยศีล งอกงามด้วยจริยธรรมและความดีงามทั้งปวง
3. งอกงามด้วยสุตะ งอกงามด้วยการสดับตรับฟังและเรียนรู้ตลอดเวลา
4. งอกงามด้วยจาคะ งอกงามด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเอื้ออาทรต่อผู้อื่น
5. งอกงามด้วยปัญญา งอกงามในการดำรงชีวิต คิด และทำด้วยปัญญา

อัตลักษณ์นิสิต มศว มี 9 ประการดังนี้

1. ใฝ่รู้ตลอดชีวิต
2. คิดเป็น ทำเป็น
3. หนักเอาเบาสู้
4. รู้กาลเทศะ
5. เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ
6. มีทักษะสื่อสาร

7.อ่อนน้อมถ่อมตน

8.งามด้วยบุคลิก

9.พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์

ปณิธาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นองค์กรชั้นนำแห่งการเรียนรู้และวิจัย บนฐาน การศึกษาและคุณธรรมมุ่งสร้างสรรค์ คือ ประชาคมวิชาการแห่งผู้มีความรู้ประจักษ์นักปราชญ์และมีความประพฤติประจักษ์ผู้ทรงศีล สมฐานะของผู้นำทางปัญญา

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นองค์กรชั้นนำแห่งการเรียนรู้และวิจัย บนฐาน การศึกษาและคุณธรรมมุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สากล

พันธกิจ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีพันธกิจต่อสังคมในการจัดการศึกษาและให้บริการทาง วิชาการ รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมกับสังคมในการสืบสาน และสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักจริยธรรมทาง วิชาการ และหลักการให้การศึกษแก่ประชาชน

ตราสัญลักษณ์

ได้มาจากกราฟที่เขียนแทนสมการทางคณิตศาสตร์ $y = e^x$ หมายถึง การเพิ่มหรือ การงอกงาม ซึ่งตรงกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า การศึกษาคือความเจริญงอกงาม (ศึกษา วิรุฬหิ สมปตตยา)

สีประจำมหาวิทยาลัย

สีเทา – แดง

สีเทา คือ สีของสมอง หมายถึง ความคิดหรือสติปัญญา

สีแดง คือ สีของเลือด หมายถึง ความกล้าหาญ

ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

ต้นราชพฤกษ์

การจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้พัฒนามาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และวิทยาลัยวิชา การศึกษาและได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ “มหาวิทยาลัยที่เป็นศรีสง่า แก่มหานคร” ในปี พ.ศ.2517 และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พัฒนาไปสู่การเป็น มหาวิทยาลัยกลางเมืองที่ทันสมัยก้าวหน้าผสมผสานสัมพันธ์กับกระแสสากล และพัฒนาการศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ

วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และผสมผสานสัมพันธ์กับชุมชน ในปัจจุบันมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จัดการเรียนการสอนทั้งหมด 14 คณะ 4 วิทยาลัย และ 2 สำนักวิชา ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันต-แพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ การเกษตร คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความ ยั่งยืน วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย บัณฑิตวิทยาลัย สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์ และนโยบายสาธารณะ สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทาง วิชาการนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการศึกษา ทั้งในด้านหลักสูตร ด้านการจัด การเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับ นิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีศักยภาพและมีความสามารถจนกระทั่งจบออกไปเป็นบัณฑิต ที่พึงประสงค์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้แก่คณะ
มนุษยศาสตร์ 1,754 คน คณะวิทยาศาสตร์ 2,680 คน คณะสังคมศาสตร์ 1,415 คน คณะพลศึกษา 625
คน คณะศึกษาศาสตร์ 660 คน คณะแพทยศาสตร์ 291 คน คณะศิลปกรรมศาสตร์ 1,346 คน
คณะทันตแพทยศาสตร์ 307 คน วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม 1,324 คน สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์
และนโยบายสาธารณะ 573 คน วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน 434 คน คณะเทคโนโลยี
และนวัตกรรมการผลิตภัณฑ์การเกษตร 352 คน รวม 11,761 คน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่
ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 คณะมนุษยศาสตร์ 589 คน คณะสังคมศาสตร์
653 คน คณะพลศึกษา 1,023 คน คณะศึกษาศาสตร์ 142 คน คณะพยาบาลศาสตร์ 428 คน คณะ
แพทยศาสตร์ 550 คน คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1,385 คน คณะศิลปกรรมศาสตร์ 355 คน คณะทันต
แพทยศาสตร์ 63 คน คณะเภสัชศาสตร์ 431 คน คณะสหเวชศาสตร์ 379 คน วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย
110 คน สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ 113 คน รวม 6,221 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร จำนวน 511
คน และวิทยาเขตองครักษ์ 455 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane
(1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จากนั้นจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
แล้วจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แต่เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างเมื่อใช้วิธีดังกล่าว

แล้วทำให้มีบางคณะได้กลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไป ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้เป็นอย่างน้อย 30 คนดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

คณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา	ประสานมิตร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. คณะมนุษยศาสตร์	1,754	47
2. คณะวิทยาศาสตร์	2,680	84
3. คณะสังคมศาสตร์	1,415	49
4. คณะพลศึกษา	625	40
5. คณะศึกษาศาสตร์	660	39
6. คณะแพทยศาสตร์	291	30
7. คณะศิลปกรรมศาสตร์	1,346	48
8. คณะทันตแพทยศาสตร์	307	30
9. วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	1,324	48
10. สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ	573	34
11. วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน	434	32
12. คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ การเกษตร	352	30
รวม	11,761	511

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์
จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

คณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา	องครักษ์	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. คณะมนุษยศาสตร์	589	36
2. คณะสังคมศาสตร์	653	40
3. คณะพลศึกษา	1,023	50
4. คณะศึกษาศาสตร์	142	31
5. คณะพยาบาลศาสตร์	428	33
6. คณะแพทยศาสตร์	550	31
7. คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,385	51
8. คณะศิลปกรรมศาสตร์	355	31
9. คณะทันตแพทยศาสตร์	63	30
10. คณะเภสัชศาสตร์	431	32
11. คณะสหเวชศาสตร์	379	30
12. วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย	110	30
13. สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบาย สาธารณะ	113	30
รวม	6,221	455

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา
2. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2528: 136-143) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และชูศรี วงศ์รัตน์ (2528: 155-159) และไพศาล หวังพานิช (2523: 85-112) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษาแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางวิชาการของสุกัญญา สุวรรณาคินทร์ (2535: 145-160) ทิพย์วรรณ หันหาบุญ (2544: 100-120) ฉันทลักษณ์ จันทร์ศรี (2547: 139-144) วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา (2551: 137)

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์พิจารณา และเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ข.) ตรวจสอบความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมด้านเนื้อหาเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตจำนวน 30 คนเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้การทดสอบที (t-test) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อจากนั้นเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.761 ขึ้นไปมาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Ferguson. 1981: 180) ได้ข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 60 ข้อ

7. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.957

8. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ต (Likert. 1932: 1-55) แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความ

ร่วมมือทางวิชาการ ตอนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ 2 ในแต่ละด้านเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนในการตอบ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความน้อยที่สุด

ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายความว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายความว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายความว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายความว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายความว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ทำเรื่องขอขอความอนุเคราะห์จากคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน

การตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวม

แบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปีและคณะ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) นำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่ เพื่อนำไปใช้ประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) (Ferguson. 1981: 49)
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981: 68)
2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถาม (Discrimination Power) เป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบที (t-test) โดนการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Ferguson. 1981:180)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบที (t-test for Independent Group) (Ferguson. 1981: 178)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's method) (Ferguson. 1981: 308)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้การแปลความหมายข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวมโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปีและคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of

Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe's method)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์และจัดกลุ่มความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม ปลายเปิดเกี่ยวกับทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 3-4

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	176	34.4
1.2 หญิง	335	65.6
รวม	511	100.0
2. ชั้นปี		
2.1 ชั้นปีที่ 1	46	9.0
2.2 ชั้นปีที่ 2	138	27.0
2.3 ชั้นปีที่ 3	160	31.3
2.4 ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	167	32.7
รวม	511	100.0
3. คณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา		
3.1 คณะมนุษยศาสตร์	47	9.2
3.2 คณะวิทยาศาสตร์	84	16.4
3.3 คณะสังคมศาสตร์	49	9.6
3.4 คณะพลศึกษา	40	7.8
3.5 คณะศึกษาศาสตร์	39	7.6

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
คณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา (ต่อ)		
3.6 คณะแพทยศาสตร์	30	5.9
3.7 คณะศิลปกรรมศาสตร์	48	9.4
3.8 คณะทันตแพทยศาสตร์	30	5.9
3.9 วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	48	9.4
3.10 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ	34	6.6
3.11 วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน	32	6.3
3.12 คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร	30	5.9
รวม	511	100.0

จากตาราง 3 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 511 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 335 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 เป็นเพศชาย 176 คนคิดเป็นร้อยละ 34.4 จำแนกตามชั้นปี พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และชั้นปีที่ 1 จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 รองลงมาเป็นคณะสังคมศาสตร์จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 คณะศิลปกรรมศาสตร์จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคมจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 คณะพลศึกษาจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 คณะศึกษาศาสตร์จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืนจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 คณะแพทยศาสตร์จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 คณะทันตแพทยศาสตร์จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตรจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	189	41.5
1.2 หญิง	266	58.5
รวม	455	100.0

2. ชั้นปี		
2.1 ชั้นปีที่ 1	255	56.0
2.2 ชั้นปีที่ 2	121	26.6
2.3 ชั้นปีที่ 3	35	7.7
2.4 ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	44	9.7
รวม	455	100.0

3. คณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา		
3.1 คณะมนุษยศาสตร์	36	7.9
3.2 คณะสังคมศาสตร์	40	8.8
3.3 คณะพลศึกษา	50	11.0
3.4 คณะศึกษาศาสตร์	31	6.8
3.5 คณะพยาบาลศาสตร์	33	7.3
2.6 คณะแพทยศาสตร์	31	6.8
2.7 คณะวิศวกรรมศาสตร์	51	11.2
2.8 คณะศิลปกรรมศาสตร์	31	6.8
2.9 คณะทันตแพทยศาสตร์	30	6.6
2.10 คณะเภสัชศาสตร์	32	7.0
2.11 คณะสหเวชศาสตร์	30	6.6
2.12 วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย	30	6.6
2.13 สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ	30	6.6
รวม	455	100.0

จากตาราง 4 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 455 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 266 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 เป็นเพศชาย 189 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 จำแนกตามชั้นปี พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตศึกษาอยู่ใน คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 รองลงมาเป็นคณะพลศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 คณะสังคมศาสตร์ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 คณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 คณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 คณะแพทยศาสตร์ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 คณะทันตแพทยศาสตร์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 คณะสหเวชศาสตร์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม ดังแสดงในตาราง 4-12

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ประสานมิตร n = 511		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านหลักสูตร	3.75	.60	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.75	.54	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.26	.69	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	3.79	.62	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	2.96	.97	ปานกลาง
รวม	3.54	.50	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร	ประสานมิตร n =511		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	หลักสูตรตอบสนองต่อการพัฒนากำลังคนตามสาขา ที่ต้องการเพื่อการพัฒนาประเทศในปัจจุบันและ อนาคต	3.79	.77	มาก
2	หลักสูตรเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว ได้อย่างเหมาะสมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ	3.66	.79	มาก
3	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.69	.81	มาก
4	หลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ ของผู้เรียน	3.60	.86	มาก
5	รายวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบ อาชีพได้จริง	4.05	.84	มาก
6	หลักสูตรมีรายวิชาต่างๆให้เลือกได้ตามความสนใจ ของผู้เรียน	3.51	.97	มาก
7	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่เรียนทันสมัยเหมาะสมกับ สภาพการณ์ปัจจุบัน	3.89	.75	มาก
8	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาของหลักสูตรมีมาตรฐาน เทียบกับต่างประเทศได้	3.41	.95	ปานกลาง
9	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาสอดแทรกให้ผู้เรียนมี จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	3.93	.84	มาก
10	เนื้อหาวิชาที่เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และ แก้ปัญหาได้	3.94	.79	มาก
	รวม	3.75	.60	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ด้านหลักสูตร โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 8 เนื้อหาในแต่ละรายวิชาของหลักสูตรมีมาตรฐานเทียบกับต่างประเทศได้ ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ประสานมิตร n =511		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11	อาจารย์มีการชี้แจงจุดมุ่งหมายของรายวิชาวิธีการเรียนและการวัดประเมินผลให้นิสิตทราบอย่างชัดเจน	4.01	.72	มาก
12	อาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนให้นิสิตเข้าใจได้อย่างชัดเจน	3.78	.74	มาก
13	อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ที่ทันสมัยเกี่ยวกับวิชาที่สอนอยู่เสมอ	3.88	.75	มาก
14	อาจารย์ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา	3.86	.72	มาก
15	อาจารย์เข้าสอนตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ	3.81	.85	มาก
16	มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น	3.65	.85	มาก
17	การจัดการเรียนการสอนเน้นเนื้อหาที่เป็นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ	3.82	.86	มาก
18	การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3.71	.94	มาก
19	การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมตามลักษณะรายวิชา	3.78	.79	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ประสาณมิตร n =511		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
20	การจัดการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน	3.67	.88	มาก
21	อาจารย์มีความรู้ในรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.08	.71	มาก
22	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการสอดแทรกความรู้ที่สามารถพัฒนาศักยภาพของนิสิต	3.76	.72	มาก
23	อุปกรณ์การต่างๆ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและทันสมัย	3.48	.91	ปานกลาง
24	อุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอ	3.21	1.03	ปานกลาง
	รวม	3.75	.54	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสาณมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 23 อุปกรณ์การต่างๆ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนเห็นด้วยและทันสมัย ข้อ 24 อุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอ ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ประสานมิตร n =511		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
25	ห้องสมุดมีเอกสารทางวิชาการ ทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทต่างๆอย่างเพียงพอ	3.46	.92	ปานกลาง
26	ห้องสมุดมีการให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์ที่สะดวกต่อการค้นคว้า	3.64	.88	มาก
27	ห้องสมุดมีฐานข้อมูลเพียงพอต่อการค้นคว้า	3.53	.90	มาก
28	เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ	3.48	.90	ปานกลาง
29	การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อให้บริการของ ห้องสมุดเหมาะสมตามความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.39	1.09	ปานกลาง
30	การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อให้บริการของศูนย์ คอมพิวเตอร์เหมาะสมตามความต้องการของ ผู้ให้บริการ	3.27	1.02	ปานกลาง
31	การให้บริการอีเมล (E-Mail) และอินเทอร์เน็ต (Internet) จากศูนย์คอมพิวเตอร์มีความรวดเร็วต่อ การใช้งาน	3.13	1.05	ปานกลาง
32	สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆของศูนย์คอมพิวเตอร์ที่ ให้บริการในการค้นคว้ามี่เพียงพอกับผู้ให้บริการ	3.17	.98	ปานกลาง
33	ทุนอุดหนุนเพื่อการศึกษาที่มีปริมาณเพียงพอต่อความ ต้องการของนิสิต	3.10	.99	ปานกลาง
34	มหาวิทยาลัยจัดให้ทุนอุดหนุนการวิจัยสำหรับนิสิต	3.01	1.05	ปานกลาง
35	การจัดบริการด้านการลงทะเบียนมีความสะดวก รวดเร็ว	3.31	1.02	ปานกลาง
36	ห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เช่น ปลั๊กไฟ จอรับภาพข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์	3.19	1.02	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ประสาณมิตร n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
37	มีการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบเกี่ยวกับ ทุนการศึกษา	3.00	1.01	ปานกลาง
38	มหาวิทยาลัยจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นิสิตที่มี ความจำเป็นทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	3.17	.92	ปานกลาง
39	มีการช่วยเหลือนิสิตเรื่องการเงิน โดยการจัดหางาน พิเศษให้นิสิตทำ	3.03	1.02	ปานกลาง
40	มีการจัดบริการด้านร้านอาหารเอกสารให้กับนิสิตอย่าง เพียงพอ	3.28	.99	ปานกลาง
41	มหาวิทยาลัยจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้าน วิชาการแก่นิสิต	3.25	.95	ปานกลาง
รวม		3.26	.69	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสาณมิตร ด้านการจัดบริการทางวิชาการ โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 26 ห้องสมุดมีการให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ที่สะดวกต่อการค้นคว้า และข้อ 27 ห้องสมุดมีฐานข้อมูลเพียงพอต่อการค้นคว้า ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต เป็นรายข้อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับ นิสิต	ประสานมิตร n =511		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
42	อาจารย์จัดตารางเวลาให้นิสิตเข้าพบได้โดยการนัดหมายล่วงหน้า	3.50	.86	มาก
43	อาจารย์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นิสิตที่มีปัญหาทางการเรียน	3.74	.86	มาก
44	นิสิตสามารถสอบถามอาจารย์เมื่อมีปัญหาในรายวิชาที่เรียน	3.88	.80	มาก
45	อาจารย์แนะนำแหล่งความรู้ให้นิสิตได้ค้นคว้าเพิ่มเติม	3.80	.81	มาก
46	อาจารย์ให้ความสนใจและสอบถามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นิสิตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	3.76	.78	มาก
47	อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนิสิตทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.95	.79	มาก
48	นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการกับอาจารย์ได้อย่างเปิดกว้าง	3.83	.83	มาก
49	อาจารย์สนับสนุนการทำกิจกรรมทางวิชาการของนิสิต	3.83	.84	มาก
50	อาจารย์สนับสนุนให้นิสิตมีพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสม	3.81	.80	มาก
51	อาจารย์เอาใจใส่นิสิตเมื่ออยู่ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.78	.91	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับ นิสิต	ประสาณมิตร		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
52	อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น	3.94	.77	มาก
53	อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อปัญหาการเรียนของ นิสิต	3.77	.84	มาก
54	อาจารย์จัดเวลาให้เข้าพบได้เมื่อนิสิตต้องการ คำปรึกษา นอกเหนือจากเวลาที่กำหนดไว้	3.71	.95	มาก
	รวม	3.79	.62	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสาณมิตร ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต โดยรวมใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	ประสานมิตร n =511		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
55	มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	3.01	1.05	ปานกลาง
56	มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตมีโครงการความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางวิชาการ/การวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	2.95	1.05	ปานกลาง
57	มหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตได้มีโอกาสไปศึกษาแลกเปลี่ยนหรือดูงานกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	2.92	1.07	ปานกลาง
58	ระเบียบปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนนิสิตของมหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศมีความยืดหยุ่น	3.00	1.02	ปานกลาง
59	มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการของนิสิตร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	2.91	1.10	ปานกลาง
60	มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์โครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านต่างๆร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศให้นิสิตรับทราบ	2.95	1.09	ปานกลาง
	รวม	2.96	.97	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ประสานมิตร n = 511					
	เพศชาย (n = 176)			เพศหญิง (n = 335)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น
ด้านหลักสูตร	3.80	.65	มาก	3.72	.57	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.80	.57	มาก	3.72	.52	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.36	.72	ปานกลาง	3.21	.67	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.89	.60	มาก	3.74	.62	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.03	1.09	ปานกลาง	2.92	.90	ปานกลาง
รวม	3.62	.51	มาก	3.50	.49	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตชายและนิสิตหญิงเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ประสานมิตร n = 511											
	ชั้นปีที่ 1 (n = 46)			ชั้นปีที่ 2 (n = 138)			ชั้นปีที่ 3 (n = 160)			ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า (n = 167)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น
ด้านหลักสูตร	3.92	.55	มาก	3.70	.58	มาก	3.80	.56	มาก	3.69	.65	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.97	.59	มาก	3.66	.48	มาก	3.75	.52	มาก	3.76	.57	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.64	.59	มาก	3.29	.64	ปานกลาง	3.34	.70	ปานกลาง	3.05	.69	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.95	.63	มาก	3.80	.56	มาก	3.77	.56	มาก	3.76	.71	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.46	.87	ปานกลาง	3.08	.90	ปานกลาง	2.98	.94	ปานกลาง	2.69	1.01	ปานกลาง
รวม	3.82	.54	มาก	3.53	.46	มาก	3.57	.48	มาก	3.44	.51	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมในระดับมาก ในขณะที่นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เกือบทุกด้านในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ประสานมิตร											
	n = 511											
	คณะมนุษยศาสตร์ (n = 47)			คณะวิทยาศาสตร์ (n = 84)			คณะสังคมศาสตร์ (n = 49)			คณะพลศึกษา (n = 40)		
	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
\bar{X}	S.D.	ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ความเห็น	ความเห็น
ด้านหลักสูตร	3.44	.63	ปานกลาง	3.72	.54	มาก	3.49	.63	ปานกลาง	3.99	.52	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.57	.56	มาก	3.82	.54	มาก	3.50	.47	มาก	3.92	.49	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	2.96	.73	ปานกลาง	3.44	.63	ปานกลาง	3.08	.79	ปานกลาง	3.28	.69	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.74	.71	มาก	3.84	.54	มาก	3.59	.61	มาก	3.73	.53	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	2.74	.85	ปานกลาง	3.13	.88	ปานกลาง	2.74	.99	ปานกลาง	2.95	.86	ปานกลาง
รวม	3.33	.52	ปานกลาง	3.63	.49	มาก	3.32	.52	ปานกลาง	3.62	.41	มาก

ตาราง 13(ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ประสาณมิตร											
	n = 511											
	คณะศึกษาศาสตร์ (n = 39)			คณะแพทยศาสตร์ (n = 30)			คณะศิลปกรรมศาสตร์ (n = 48)			คณะทันตแพทยศาสตร์ (n = 30)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความ คิดเห็น			ความ คิดเห็น			ความ คิดเห็น			ความ คิดเห็น			
ด้านหลักสูตร	3.81	.66	มาก	4.21	.52	มาก	3.74	.49	มาก	3.90	.61	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.87	.55	มาก	4.08	.37	มาก	3.53	.44	มาก	4.00	.43	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.28	.84	ปานกลาง	2.75	.24	ปานกลาง	3.06	.62	ปานกลาง	3.87	.55	มาก
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.80	.71	มาก	4.01	.84	มาก	3.61	.57	มาก	4.08	.44	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.00	.96	ปานกลาง	1.44	.67	น้อยที่สุด	2.69	.87	ปานกลาง	3.89	.65	มาก
รวม	3.59	.59	มาก	3.44	.24	ปานกลาง	3.36	.43	ปานกลาง	3.95	.36	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ประสานมิตร n = 511											
	วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสาร สังคม (n = 48)			สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์ และนโยบายสาธารณะ (n = 34)			วิทยาลัยนานาชาติเพื่อ ศึกษาความยั่งยืน (n = 32)			คณะเทคโนโลยีและ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ การเกษตร (n = 30)		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น
ด้านหลักสูตร	3.76	.56	มาก	3.42	.64	ปานกลาง	4.05	.51	มาก	3.71	.40	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.67	.61	มาก	3.56	.57	มาก	4.02	.43	มาก	3.68	.45	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.42	.63	ปานกลาง	3.02	.68	ปานกลาง	3.58	.52	มาก	3.33	.44	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.73	.60	มาก	3.65	.70	มาก	4.18	.40	มาก	3.78	.49	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.26	.81	ปานกลาง	2.70	.81	ปานกลาง	3.69	.74	มาก	3.13	.64	ปานกลาง
รวม	3.59	.51	มาก	3.32	.55	ปานกลาง	3.90	.36	มาก	3.55	.37	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตเกือบทุกคน/วิทยาลัย/สำนักวิชาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมในระดับมาก ยกเว้นนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ ที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่ศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตรเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการและด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง

นิสิตที่ศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก

นิสิตที่ศึกษาคณะแพทยศาสตร์ เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระดับมากเกือบทุกด้านยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

นิสิตที่ศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืนเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องครักษ์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านหลักสูตร	3.82	.55	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.83	.52	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.47	.65	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	3.82	.60	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.12	.94	ปานกลาง
รวม	3.65	.48	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตร	องครักษ์ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	หลักสูตรตอบสนองต่อการพัฒนากำลังคนตามสาขา ที่ต้องการเพื่อการพัฒนาประเทศในปัจจุบันและ อนาคต	3.95	.69	มาก
2	หลักสูตรเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว ได้อย่างเหมาะสมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ	3.78	.72	มาก
3	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.77	.80	มาก
4	หลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ ของผู้เรียน	3.71	.78	มาก
5	รายวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบ อาชีพได้จริง	4.09	.79	มาก
6	หลักสูตรมีรายวิชาต่างๆให้เลือกได้ตามความสนใจ ของผู้เรียน	3.56	.86	มาก
7	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่เรียนทันสมัยเหมาะสมกับ สภาพการณ์ปัจจุบัน	3.89	.73	มาก
8	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาของหลักสูตรมีมาตรฐาน เทียบกับต่างประเทศได้	3.50	.89	มาก
9	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาสอดแทรกให้ผู้เรียนมี จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	4.03	.80	มาก
10	เนื้อหาวิชาที่เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และ แก้ปัญหาได้	3.89	.80	มาก
	รวม	3.82	.55	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	องครักษ์ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11	อาจารย์มีการชี้แจงจุดมุ่งหมายของรายวิชาวิธีการเรียนและการวัดประเมินผลให้นิสิตทราบอย่างชัดเจน	4.06	.70	มาก
12	อาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนให้นิสิตเข้าใจได้อย่างชัดเจน	3.82	.70	มาก
13	อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ที่ทันสมัยเกี่ยวกับวิชาที่สอนอยู่เสมอ	3.87	.76	มาก
14	อาจารย์ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา	3.85	.73	มาก
15	อาจารย์เข้าสอนตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ	3.87	.83	มาก
16	มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น	3.81	.79	มาก
17	การจัดการเรียนการสอนเน้นเนื้อหาที่เป็นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ	3.81	.80	มาก
18	การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3.71	.83	มาก
19	การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมตามลักษณะรายวิชา	3.80	.71	มาก
20	การจัดการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน	3.73	.81	มาก
21	อาจารย์มีความรู้ในรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.07	.75	มาก
22	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการสอดแทรกความรู้ที่สามารถพัฒนาศักยภาพของนิสิต	3.88	.66	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	องค์กรฯ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23	อุปกรณ์การต่างๆ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ใน	3.69	.82	มาก
24	การเรียนการสอนมีความเหมาะสมและทันสมัย อุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีมีจำนวน เพียงพอ	3.57	.87	มาก
รวม		3.83	.52	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทาง วิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	องค์กรฯ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
25	ห้องสมุดมีเอกสารทางวิชาการ ทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทต่างๆอย่างเพียงพอ	3.75	.86	มาก
26	ห้องสมุดมีการให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์ที่สะดวกต่อการค้นคว้า	3.76	.85	มาก
27	ห้องสมุดมีฐานข้อมูลเพียงพอต่อการค้นคว้า	3.72	.83	มาก
28	เจ้าหน้าที่ให้บริการในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ	3.68	.79	มาก
29	การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อการให้บริการของ ห้องสมุดเหมาะสมตามความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.54	.97	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	องครักษ์ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
30	การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์เหมาะสมตามความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.53	.91	มาก
31	การให้บริการอีเมล (e-mail) และอินเทอร์เน็ต (internet) จากศูนย์คอมพิวเตอร์มีความรวดเร็วต่อการใช้งาน	3.24	1.05	ปานกลาง
32	สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆของศูนย์คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในการค้นคว้ามีเพียงพอกับผู้ใช้บริการ	3.47	.89	ปานกลาง
33	ทุนอุดหนุนเพื่อการศึกษาที่มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต	3.38	.95	ปานกลาง
34	มหาวิทยาลัยจัดให้ทุนอุดหนุนการวิจัยสำหรับนิสิต	3.29	.99	ปานกลาง
35	การจัดบริการด้านการลงทะเบียนมีความสะดวกรวดเร็ว	3.54	.81	มาก
36	ห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เช่น ปลั๊กไฟ จอรับภาพข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์	3.44	.90	ปานกลาง
37	มีการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบเกี่ยวกับทุนการศึกษา	3.24	.98	ปานกลาง
38	มหาวิทยาลัยจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นิสิตที่มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	3.41	.88	ปานกลาง
39	มีการช่วยเหลือนิสิตเรื่องการเงิน โดยการจัดหางานพิเศษให้นิสิตทำ	3.37	.98	ปานกลาง
40	มีการจัดบริการด้านร้านอาหารเอกสารให้กับนิสิตอย่างเพียงพอ	3.32	.98	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	องค์กรฯ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
41	มหาวิทยาลัยจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้าน วิชาการแก่นิสิต	3.39	94	ปานกลาง
รวม		3.47	.65	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 25 ห้องสมุดมีเอกสารทางวิชาการ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆเพียงพอ ข้อ 26 ห้องสมุดมีการให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ที่สะดวกง่ายต่อการค้นคว้า ข้อ 27 ห้องสมุดมีฐานข้อมูลเพียงพอต่อการค้นคว้า ข้อ 28 เจ้าหน้าที่ให้บริการในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ ข้อ 29 การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อการให้บริการของห้องสมุดเหมาะสมตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ข้อ 30 การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อการให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์เหมาะสมตามความต้องการของผู้ใช้บริการ และข้อ 35 การจัดบริการด้านการลงทะเบียนมีความสะดวก ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก

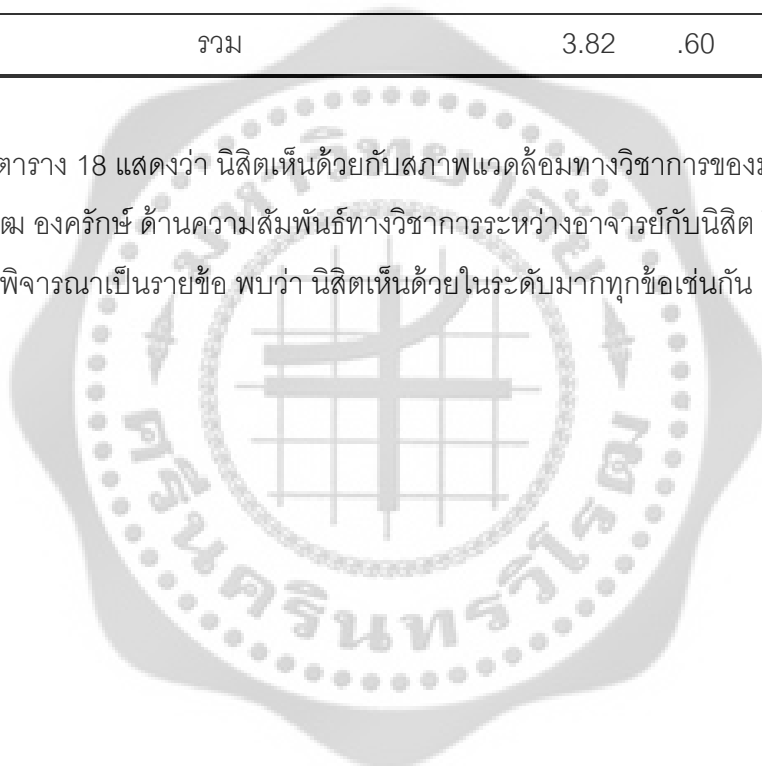
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต เป็นรายชื่อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับ นิสิต	องครักษ์ n = 455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
42	อาจารย์จัดตารางเวลาให้นิสิตเข้าพบได้โดยการนัดหมายล่วงหน้า	3.67	.79	มาก
43	อาจารย์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นิสิตที่มีปัญหาทางการเรียน	3.77	.76	มาก
44	นิสิตสามารถสอบถามอาจารย์เมื่อมีปัญหาในรายวิชาที่เรียน	3.89	.78	มาก
45	อาจารย์แนะนำแหล่งความรู้ให้นิสิตได้ค้นคว้าเพิ่มเติม	3.82	.75	มาก
46	อาจารย์ให้ความสนใจและสอบถามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นิสิตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	3.84	.79	มาก
47	อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนิสิตทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.86	.80	มาก
48	นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการกับอาจารย์ได้อย่างเปิดกว้าง	3.86	.83	มาก
49	อาจารย์สนับสนุนการทำกิจกรรมทางวิชาการของนิสิต	3.85	.81	มาก
50	อาจารย์สนับสนุนให้นิสิตมีพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสม	3.88	.75	มาก
51	อาจารย์เอาใจใส่นิสิตเมื่ออยู่ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.75	.85	มาก
52	อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	3.92	.85	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับ นิสิต	องค์กรฯ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
53	อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อปัญหาการเรียนของ นิสิต	3.84	.82	มาก
54	อาจารย์จัดเวลาให้เข้าพบได้เมื่อนิสิตต้องการ คำปรึกษา นอกเหนือจากเวลาที่กำหนดไว้	3.74	.85	มาก
	รวม	3.82	.60	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต โดยรวมใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ เป็นรายข้อ

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	องครักษ์ n =455		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
55	มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	3.21	1.03	ปานกลาง
56	มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตมีโครงการความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางวิชาการ/การวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	3.15	1.05	ปานกลาง
57	มหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตได้มีโอกาสไปศึกษาแลกเปลี่ยนหรือดูงานกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	3.07	1.04	ปานกลาง
58	ระเบียบปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนนิสิตของมหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศมีความยืดหยุ่น	3.15	.98	ปานกลาง
59	มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการของนิสิตร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	3.08	1.04	ปานกลาง
60	มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์โครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านต่างๆร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศให้นิสิตรับทราบ	3.09	1.08	ปานกลาง
	รวม	3.12	.94	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องครักษ์ n = 455					
	เพศชาย (n = 189)			เพศหญิง (n = 266)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น
ด้านหลักสูตร	3.85	.59	มาก	3.79	.53	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.79	.53	มาก	3.85	.51	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.57	.58	มาก	3.40	.69	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.83	.58	มาก	3.82	.61	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.19	.93	ปานกลาง	3.08	.95	ปานกลาง
รวม	3.69	.46	มาก	3.63	.49	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่า นิสิตชายเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชายเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตชายเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ส่วนนิสิตหญิงเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตหญิงเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตหญิงเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องครักษ์ n = 455											
	ชั้นปีที่ 1 (n = 255)			ชั้นปีที่ 2 (n = 121)			ชั้นปีที่ 3 (n = 35)		ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า (n = 44)			
	ระดับ		ระดับ	ระดับ		ระดับ	ระดับ		ระดับ		ระดับ	
	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ความ คิดเห็น
ด้านหลักสูตร	3.76	.57	มาก	3.75	.48	มาก	3.92	.60	มาก	4.21	.45	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.77	.54	มาก	3.83	.48	มาก	3.95	.56	มาก	4.05	.42	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.55	.64	มาก	3.49	.64	ปานกลาง	3.38	.77	ปานกลาง	3.07	.55	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.76	.58	มาก	3.84	.62	มาก	3.93	.42	มาก	4.04	.74	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.26	.86	ปานกลาง	3.18	.86	ปานกลาง	2.62	.89	ปานกลาง	2.60	1.30	ปานกลาง
รวม	3.65	.51	มาก	3.66	.46	มาก	3.65	.49	มาก	3.65	.33	มาก

จากตาราง 21 นิสิตทุกชั้นปี เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทาง วิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วย ในระดับปานกลาง

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องครักษ์								
	n = 455								
	คณะมนุษยศาสตร์ (n = 36)			คณะสังคมศาสตร์ (n = 40)			คณะพลศึกษา (n = 50)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านหลักสูตร	3.48	.57	ปานกลาง	3.67	.63	มาก	3.74	.56	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.57	.44	มาก	3.73	.53	มาก	3.72	.60	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.41	.57	ปานกลาง	3.54	.70	มาก	3.44	.64	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.75	.43	มาก	3.81	.52	มาก	3.59	.62	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	2.85	.73	ปานกลาง	3.13	.85	ปานกลาง	3.29	.92	ปานกลาง
รวม	3.48	.40	ปานกลาง	3.62	.53	มาก	3.57	.53	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องค์กรักษ์ n = 455								
	คณะศึกษาศาสตร์ (n = 31)			คณะพยาบาลศาสตร์ (n = 33)			คณะแพทยศาสตร์ (n = 31)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	ด้านหลักสูตร	4.01	.42	มาก	3.87	.56	มาก	4.20	.51
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.95	.53	มาก	3.92	.61	มาก	4.09	.38	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.55	.68	มาก	3.48	.83	ปานกลาง	2.86	.37	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.86	.65	มาก	3.88	.79	มาก	3.99	.82	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.26	.88	ปานกลาง	2.94	.96	ปานกลาง	1.58	.91	น้อย

ตาราง 22 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องค์กรักษ์ n = 455								
	คณะวิศวกรรมศาสตร์ (n = 51)			คณะศิลปกรรมศาสตร์ (n = 31)			คณะทันตแพทยศาสตร์ (n = 30)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ
			คิดเห็น			คิดเห็น			คิดเห็น
ด้านหลักสูตร	3.68	.47	มาก	3.93	.39	มาก	3.86	.44	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.77	.43	มาก	3.80	.53	มาก	3.93	.42	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.63	.51	มาก	3.60	.65	มาก	3.83	.58	มาก
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.88	.56	มาก	3.74	.61	มาก	3.95	.39	มาก
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.35	.66	ปานกลาง	3.53	.65	มาก	3.62	.85	มาก
รวม	3.70	.40	มาก	3.72	.48	มาก	3.87	.42	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องค์กรฯ n = 455											
	คณะเภสัชศาสตร์ (n = 32)			คณะสหเวชศาสตร์ (n = 30)			วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย (n = 30)			สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์ และนโยบายสาธารณะ (n = 30)		
	ระดับ ความ คิดเห็น			ระดับ ความ คิดเห็น			ระดับ ความ คิดเห็น			ระดับ ความ คิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
ด้านหลักสูตร	3.93	.53	มาก	4.04	.41	มาก	3.81	.47	มาก	3.57	.73	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.87	.50	มาก	4.16	.41	มาก	3.82	.29	มาก	3.57	.66	มาก
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.00	.65	ปานกลาง	3.59	.60	มาก	3.85	.36	มาก	3.32	.60	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	4.04	.53	มาก	4.08	.48	มาก	3.80	.34	มาก	3.41	.61	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.18	.95	ปานกลาง	3.14	.96	ปานกลาง	3.46	.68	ปานกลาง	3.11	.66	ปานกลาง
รวม	3.60	.46	มาก	3.86	.42	มาก	3.79	.25	มาก	3.42	.59	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่า นิสิตเกือบทุกคน/วิทยาลัย/สำนักวิชาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมในระดับมาก ยกเว้นนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ ที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

นิสิตที่ศึกษาคณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และวิทยาลัยโพธิวิชชาลัยเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง

นิสิตที่ศึกษาคณะพลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง

นิสิตที่ศึกษาคณะมนุษยศาสตร์เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก

นิสิตที่ศึกษาคณะแพทยศาสตร์ เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่นิสิตเห็นด้วยในระดับน้อย

นิสิตที่ศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในระดับมากทุกด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมดังแสดงในตาราง 13-24

ตาราง 23 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ประสานมิตร				t	p
	n = 511					
	เพศชาย (n = 176)		เพศหญิง (n = 335)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.80	.65	3.72	.57	1.409	.159
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.80	.57	3.72	.52	1.594	.112
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.36	.72	3.21	.67	2.279	.023
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.89	.60	3.74	.62	2.580	.010
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.03	1.09	2.92	.90	1.171	.242
รวม	3.62	.51	3.50	.49	2.516	.012

จากตาราง 23 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านไม่พบความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการและด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	2.561	.854	2.395	.068
	ภายในกลุ่ม	507	180.733	.356		
	รวม	510	183.294			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.480	1.160	4.095	.007
	ภายในกลุ่ม	507	143.611	.283		
	รวม	510	147.091			
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	15.111	5.037	11.130	.001
	ภายในกลุ่ม	507	229.450	.453		
	รวม	510	244.561			
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	3	1.514	.505	1.317	.268
	ภายในกลุ่ม	707	194.331	.383		
	รวม	510	195.845			
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	25.804	8.601	9.585	.001
	ภายในกลุ่ม	507	454.955	.897		
	รวม	510	480.759			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.257	1.752	7.282	.001
	ภายในกลุ่ม	507	122.013	.241		
	รวม	510	127.270			

จากตาราง 24 แสดงว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักสูตร และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's method) ดังแสดงในตาราง 15-18

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
\bar{X}	3.82	3.53	3.57	3.44
ชั้นปีที่ 1	3.82	*	*	*
ชั้นปีที่ 2	3.53			
ชั้นปีที่ 3	3.57			
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	3.44			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
	\bar{X}	3.97	3.66	3.75	3.76
ชั้นปีที่ 1	3.97		*		
ชั้นปีที่ 2	3.66				
ชั้นปีที่ 3	3.75				
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	3.76				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
	\bar{X}	3.64	3.29	3.34	3.05
ชั้นปีที่ 1	3.64		*		*
ชั้นปีที่ 2	3.29				*
ชั้นปีที่ 3	3.34				*
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	3.05				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 28 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
\bar{X}	3.46	3.08	2.98	2.69
ชั้นปีที่ 1	3.46		*	*
ชั้นปีที่ 2	3.08			*
ชั้นปีที่ 3	2.98			
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	2.69			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 29 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

สภาพแวดล้อมทาง วิชาการ	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F	p
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	11	23.716	2.156	6.742	.001
	ภายในกลุ่ม	499	159.578	.320		
	รวม	510	183.294			
ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	11	18.201	1.655	6.406	.001
	ภายในกลุ่ม	499	128.889	.258		
	รวม	510	147.090			
ด้านการจัดบริการทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	11	36.245	3.295	7.893	.001
	ภายในกลุ่ม	499	208.316	.417		
	รวม	510	244.561			
ด้านความสัมพันธ์ทาง วิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	11	13.670	1.243	3.404	.001
	ภายในกลุ่ม	499	182.175	.365		
	รวม	510	195.845			
ด้านกิจกรรมความ ร่วมมือทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	11	130.560	11.869	16.912	.001
	ภายในกลุ่ม	499	350.199	.702		
	รวม	510	480.759			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	11	18.242	1.658	7.590	.001
	ภายในกลุ่ม	499	109.028	.218		
	รวม	510	127.270			

จากตาราง 29 แสดงว่า นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่างก็มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheff's method) ดังแสดงในตาราง 20-24

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนของคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชามาก เพื่อความสะดวกในการทำตารางผู้วิจัยจึงกำหนดให้ใช้ชื่อย่อแทนชื่อคณะ ดังนี้

มนุษย์ แทน คณะมนุษยศาสตร์

วิทยา แทน คณะวิทยาศาสตร์

สังคม แทน คณะสังคมศาสตร์

พล แทน คณะพลศึกษา

ศึกษา แทน คณะศึกษาศาสตร์

พยา แทน คณะพยาบาลศาสตร์

แพทย์ แทน คณะแพทยศาสตร์

วิศวกรรม แทน คณะวิศวกรรมศาสตร์

ศิลป์ แทน คณะศิลปกรรมศาสตร์

ทันต แทน คณะทันตแพทยศาสตร์

เภสัช แทน คณะเภสัชศาสตร์

สหเวช แทน คณะสหเวชศาสตร์

ว.นวัต แทน วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม

ว.โพธิ แทน วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย

ส.ศน แทน สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

ว.นศ แทน วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน

ทนก แทน คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม
จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย์	วิทยา	สังคม	พล	ศึกษา	แพทย์	ศิลป	ทันต	ว.นวัต	ส.ศน	ว.นศ	ทนก
มนุษย์	3.33								*			*	
วิทยา	3.63												
สังคม	3.32								*			*	
พล	3.62												
ศึกษา	3.59												
แพทย์	3.44												
ศิลป	3.36								*			*	
ทันต	3.95										*		
ว.นวัต	3.59												
ส.ศน	3.32											*	
ว.นศ	3.90												
ทนก	3.55												

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืนมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านหลักสูตร
จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย์	วิทยา	สังคม	พล	ศึกษา	แพทย์	ศิลป	ทันต	ว.นวัต	ส.ศน	ว.นศ	ทนก
มนุษย์	3.44						*					*	
วิทยา	3.72												
สังคม	3.49							*					
พล	3.99												
ศึกษา	3.81												
แพทย์	4.21										*		
ศิลป	3.74												
ทันต	3.90												
ว.นวัต	3.76												
ส.ศน	3.42											*	
ว.นศ	4.05												
ทนก	3.71												

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่า นิสิตคณะพลศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านหลักสูตร แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตคณะแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านหลักสูตร แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านหลักสูตร แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 32 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย์	วิทยา	สังคม	พล	ศึกษา	แพทย์	ศิลป	ทันต	ว.นวัต	ส.ศน	ว.นศ	ทนก
คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	3.57	3.82	3.50	3.92	3.87	4.08	3.53	4.00	3.67	3.56	4.02	3.68
มนุษย์	3.57												
วิทยา	3.82												
สังคม	3.50											*	
พล	3.92												
ศึกษา	3.87												
แพทย์	4.08												
ศิลป	3.53												
ทันต	4.00												
ว.นวัต	3.67												
ส.ศน	3.56												
ว.นศ	4.02												
ทนก	3.68												

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างจากนิสิตคณะ สังคมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืนมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างจากนิสิตคณะ สังคมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 33 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย์	วิทยา	สังคม	พล	ศึกษา	แพทย์	ศิลป	ทันต	ว.นวัต	ส.ศน	ว.นศ	ทนก
คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	2.96	3.44	3.08	3.28	3.28	2.75	3.06	3.87	3.42	3.02	3.58	3.33
มนุษย์	2.96								*				
วิทยา	3.44						*						
สังคม	3.08							*					
พล	3.28												
ศึกษา	3.28												
แพทย์	2.75									*		*	
ศิลป	3.06										*		
ทันต	3.87												*
ว.นวัต	3.42												
ส.ศน	3.02												
ว.นศ	3.58												
ทนก	3.33												

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการทางวิชาการแตกต่างจากนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม และวิทยาลัยนานาชาติ เพื่อศึกษาความยั่งยืน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดบริการทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

สำหรับสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) พบว่าไม่มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างอันเกิดจากกระบวนการสุ่ม

ตาราง 34 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย	วิทยา	สังคม	พล	ศึกษา	แพทย์	ศิลป	ทันต	ว.นวัต	ส.ศน	ว.นศ	ทนก
		2.74	3.13	2.74	2.95	3.00	1.44	2.69	3.89	3.26	2.70	3.69	3.13
มนุษย	2.74						*		*			*	
วิทยา	3.13						*						
สังคม	2.74						*		*			*	
พล	2.95						*		*				
ศึกษา	3.00						*						
แพทย์	1.44							*	*	*	*	*	*
ศิลป	2.69								*			*	
ทันต	3.89										*		
ว.นวัต	3.26												
ส.ศน	2.70											*	
ว.นศ	3.69												
ทนก	3.13												

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 แสดงว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการแตกต่างจากนิสิตทุกคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์ และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 35 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	องครักษ์					
	n = 455					
	เพศชาย (n = 176)		เพศหญิง (n = 335)		t	p
\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ด้านหลักสูตร	3.85	.59	3.79	.53	1.022	.307
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.79	.53	3.85	.51	-1.096	.274
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	3.57	.58	3.40	.69	2.774	.006
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	3.83	.58	3.82	.61	.120	.905
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	3.19	.93	3.08	.95	1.270	.205
รวม	3.69	.46	3.63	.49	1.236	.217

จากตาราง 35 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเกือบทุกด้านไม่พบความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปี

สภาพแวดล้อมทาง วิชาการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	8.448	2.816	9.765	.001
	ภายในกลุ่ม	451	130.057	.288		
	รวม	454	138.505			
ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.581	1.194	4.506	.004
	ภายในกลุ่ม	451	119.471	.265		
	รวม	454	123.052			
ด้านการจัดบริการทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.908	2.969	7.240	.001
	ภายในกลุ่ม	451	184.969	.410		
	รวม	454	193.877			
ด้านความสัมพันธ์ทาง วิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	3	3.536	1.179	3.335	.019
	ภายในกลุ่ม	451	159.401	.353		
	รวม	454	162.937			
ด้านกิจกรรมความ ร่วมมือทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	26.087	8.696	10.472	.001
	ภายในกลุ่ม	451	374.481	.830		
	รวม	454	400.568			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.010	.003	.014	.998
	ภายในกลุ่ม	451	103.799	.230		
	รวม	454	103.809			

จากตาราง 36 แสดงว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's method) ดังแสดงในตาราง 38-42

ตาราง 37 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
\bar{X}	3.76	3.75	3.92	4.21
ชั้นปีที่ 1	3.76			*
ชั้นปีที่ 2	3.75			*
ชั้นปีที่ 3	3.92			
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	4.21			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 38 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
\bar{X}	3.77	3.83	3.95	4.05
ชั้นปีที่ 1	3.77			*
ชั้นปีที่ 2		3.83		
ชั้นปีที่ 3			3.95	
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า				4.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 39 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
\bar{X}	3.55	3.49	3.38	3.07
ชั้นปีที่ 1	3.55			*
ชั้นปีที่ 2		3.49		*
ชั้นปีที่ 3			3.38	
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า				3.07

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 40 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
\bar{X}	3.76	3.84	3.93	4.04
ชั้นปีที่ 1	3.76			*
ชั้นปีที่ 2		3.84		
ชั้นปีที่ 3			3.93	
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า				4.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 41 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
	\bar{x}	3.26	3.18	2.62	2.60
ชั้นปีที่ 1	3.26			*	*
ชั้นปีที่ 2	3.18			*	*
ชั้นปีที่ 3	2.62				
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	2.60				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 แสดงว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 42 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

สภาพแวดล้อมทาง วิชาการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	12	16.017	1.335	4.817	.001
	ภายในกลุ่ม	442	122.488	.277		
	รวม	454	138.505			
ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	12	12.195	1.016	4.052	.001
	ภายในกลุ่ม	442	110.856	.251		
	รวม	454	123.051			
ด้านการจัดบริการทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	12	30.457	2.538	6.865	.001
	ภายในกลุ่ม	442	163.420	.370		
	รวม	454	193.877			
ด้านความสัมพันธ์ทาง วิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	12	13.461	1.122	3.317	.001
	ภายในกลุ่ม	442	149.476	.338		
	รวม	454	162.937			
ด้านกิจกรรมความ ร่วมมือทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	12	98.561	8.2123	12.021	.001
	ภายในกลุ่ม	442	302.006	.683		
	รวม	454	400.567			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	12	7.848	.654	3.012	.001
	ภายในกลุ่ม	442	95.961	.217		
	รวม	454	103.809			

จากตาราง 42 แสดงว่า นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่างก็มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's method) ดังแสดงในตาราง 44-47

สำหรับสภาพแวดล้อมทางวิชาการโดยรวม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างอื่นเกิดจากกระบวนการสุ่ม

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนของคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชามาก เพื่อความสะดวกในการจัดทำตารางผู้วิจัยจึงกำหนดให้ใช้ชื่อย่อแทนชื่อคณะ ดังนี้

มนุษย แทน คณะมนุษยศาสตร์

วิทยา แทน คณะวิทยาศาสตร์

สังคม แทน คณะสังคมศาสตร์

พล แทน คณะพลศึกษา

ศึกษา แทน คณะศึกษาศาสตร์

พยา แทน คณะพยาบาลศาสตร์

แพทย์ แทน คณะแพทยศาสตร์

วิศวะ แทน คณะวิศวกรรมศาสตร์

ศิลป์ แทน คณะศิลปกรรมศาสตร์

ทันต แทน คณะทันตแพทยศาสตร์

เภสัช แทน คณะเภสัชศาสตร์

สหเวช แทน คณะสหเวชศาสตร์

ว.นวัต แทน วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม

ว.โพธิ แทน วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย

ส.ศน แทน สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

ว.นศ แทน วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน

ทนก แทน คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร

ตาราง 43 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร
 จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย	สังคม	พล	ศึกษา	พยาบาล	แพทย	วิศวะ	ศิลป์	ทันต	เภสัช	สหเวช	ว.โพธิ	ส.ศน
มนุษย	3.48						*							
สังคม	3.67													
พล	3.74													
ศึกษา	4.01													
พยาบาล	3.87													
แพทย	4.20													*
วิศวะ	3.68													
ศิลป์	3.93													
ทันต	3.86													
เภสัช	3.93													
สหเวช	4.04													
ว.โพธิ	3.81													
ส.ศน	3.57													

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 แสดงว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตรแตกต่างจากคณะมนุษยศาสตร์ และสำนักวิชา เศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบ ความแตกต่าง

ตาราง 44 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์
 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย์	สังคม	พล	ศึกษา	พยาบาล	แพทย	วิศวะ	ศิลป์	ทันต	เภสัช	สหเวช	ว.โพธิ	ส.ศน
คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	3.57	3.73	3.72	3.95	3.92	4.09	3.77	3.80	3.93	3.87	4.16	3.82	3.57
มนุษย์	3.57											*		
สังคม	3.73													
พล	3.72													
ศึกษา	3.95													
พยาบาล	3.92													
แพทย	4.09													
วิศวะ	3.77													
ศิลป์	3.80													
ทันต	3.93													
เภสัช	3.87													
สหเวช	4.16													
ว.โพธิ	3.82													
ส.ศน	3.57													

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 แสดงว่า นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างจากนิสิตคณะสหเวชศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 45 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย์	สังคม	พล	ศึกษา	พยา	แพทย์	วิศวะ	ศิลป์	ทันต	เภสัช	สหเวช	ว.โพธิ	ส.ศน
มนุษย์	3.41													
สังคม	3.54						*							
พล	3.44													
ศึกษา	3.55													
พยา	3.48													
แพทย์	2.86							*	*	*		*	*	
วิศวะ	3.63													
ศิลป์	3.60													
ทันต	3.83										*			
เภสัช	3.00												*	
สหเวช	3.59													
ว.โพธิ	3.85													*
ส.ศน	3.32													

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 แสดงว่านิสิตคณะแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตคณะสังคมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตคณะเภสัชศาสตร์มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านการจัดบริการทางวิชาการ แตกต่างจากนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ และวิทยาลัยโพธิวิชชาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

สำหรับสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) พบว่าไม่มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างอันเกิดจากกระบวนการสุ่ม

ตาราง 46 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์
 ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ จำแนกตามคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา เป็นรายคู่

คณะ/วิทยาลัย/ สำนักวิชา	\bar{X}	มนุษย์	สังคม	พล	ศึกษา	พยา	แพทย์	วิศว	ศิลป	ทันต	เภสัช	สหเวช	ว.โพธิ	ส.ศน
มนุษย์	2.85						*							
สังคม	3.13						*							
พล	3.29						*							
ศึกษา	3.26						*							
พยา	2.94						*							
แพทย์	1.58						*	*	*	*	*	*	*	*
วิศว	3.35													
ศิลป	3.53													
ทันต	3.62													
เภสัช	3.18													
สหเวช	3.14													
ว.โพธิ	3.46													
ส.ศน	3.11													

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 46 แสดงว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการแตกต่างจาก นิสิตทุกคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 วิเคราะห์และจัดกลุ่มความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม
ปลายเปิดเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในแต่ละด้าน ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 47 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
ด้านหลักสูตร	
1. ควรมีการปรับเนื้อหาให้มีปริมาณเหมาะสมต่อผู้เรียน	5
2. ควรปรับหลักสูตรให้เน้นปฏิบัติมากขึ้น	5
3. ควรเพิ่มความสำคัญของวิชาเอกให้มากกว่านี้ และลดความสำคัญของรายวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องลง	4
4. ควรนำภาษาอังกฤษมาใช้ในการเรียนมากขึ้น	4
5. บางคนมีค่าเทอมที่แพงเกินควรควรลดหย่อนให้เหมาะสม(วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม)	4
6. ควรจัดรายวิชาไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน	3
7. ควรส่งเสริมให้นิสิตได้มีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	2
8. ควรมีวิชาเลือกให้นิสิตได้เลือกเรียนหลากหลายตามความสนใจของนิสิต	2
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2
1. ควรมีการพัฒนาปรับปรุง สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ให้เพียงพอและสามารถใช้งานได้	14
2. ควรปรับปรุงมาตรฐานในการวัดผลการเรียน ในกรณีที่ นิสิตเรียนวิชาเดียวกันมีเนื้อหาเดียวกัน แต่อาจารย์ผู้สอนคนละท่าน	2
3. ควรนำสื่อมาใช้ร่วมกันกับการอภิปรายในชั้นเรียน	1
4. ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น	1
5. ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้มากขึ้น	1
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	
1. ควรปรับปรุงระบบ Internet ที่หอสมุด	12
2. ควรขยายเวลาเปิดบริการของหอสมุด (โดยเฉพาะช่วงสอบ)	6

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ(ต่อ)	
3. ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือสาขาวิชาต่างๆ ให้หลากหลาย ทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอ	4
4. ควรจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับความต้องการใช้งานของนิสิต	4
5. ควรสนับสนุนจัดสรรทุนการศึกษาแก่นิสิตมากขึ้น	2
6. หอสมุดควรเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเฉพาะด้าน	2
7. ควรมีการประชุมสัมพันธจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านวิชาการแก่นิสิตให้ทั่วถึงกว่านี้	2
8. ควรปรับปรุงระบบลงทะเบียน	1
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	
1. อาจารย์บางท่านไม่ค่อยมีเวลาให้กับนิสิต ทำให้นิสิตเข้าพบได้ยาก	2
2. อาจารย์ควรให้ความสนใจใส่ใจนิสิตอย่างเท่าเทียมกันทุกคน	2
3. อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็น และความต้องการของนิสิตให้มากขึ้น	1
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	
1. ควรมีการประชุมสัมพันธด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการให้นิสิตทราบอย่างทั่วถึง	6
2. ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น	5
3. ควรจัดให้มีการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียงเพิ่มมากขึ้น	3
4. ควรจัดให้มีโครงการ หรือ ทุนวิจัยในต่างประเทศให้มากกว่านี้	2
5. ควรจัดกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศให้มากขึ้น	2

จากตาราง 47 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านหลักสูตรว่าควรมีการปรับเนื้อหาให้มีปริมาณเหมาะสมต่อผู้เรียน (f=5) ควรปรับหลักสูตรให้เน้นปฏิบัติมากขึ้น (f=5) ควรเพิ่มความสำคัญของวิชาเอกให้มากกว่านี้ และลดความสำคัญของรายวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องลง (f=4) ควรนำภาษาอังกฤษมาใช้ในการเรียนมากขึ้น (f=4) บางคณะมีค่าเทอมที่แพงเกินควรควรลดหย่อนให้เหมาะสม (วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม) (f=4) ควรจัดรายวิชาไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน (f=3) ควรส่งเสริมให้นิสิตได้มี

การคิดวิเคราะห์มากขึ้น (f=2) ควรมีวิชาเลือกให้นิสิตได้เลือกเรียนหลากหลายตามความสนใจของ นิสิต (f=2)

ด้านการจัดการเรียนการสอนนิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนา ปรับปรุง สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ให้เพียงพอและสามารถใช้งานได้ (f=14) ควรปรับปรุงมาตรฐานใน การวัดผลการเรียน ในกรณีที่ นิสิตเรียนวิชาเดียวกันมีเนื้อหาเดียวกัน แต่อาจารย์ผู้สอนคนละท่าน (f=2) ควรนำสื่อมาใช้ร่วมกันกับการอภิปรายในชั้นเรียน (f=1) ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดง ความคิดเห็นมากขึ้น (f=1) ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้มากขึ้น (f=1)

ด้านการจัดบริการทางวิชาการนิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงระบบ Internet ที่หอสมุด (f=12) ควรขยายเวลาเปิดบริการของหอสมุด (โดยเฉพาะช่วงสอบ) (f=6) หอสมุดควรจัดหาหนังสือสาขาวิชาต่างๆ ให้หลากหลาย ทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอ (f=4) ควรจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับความต้องการใช้งานของนิสิต (f=4) ควรสนับสนุนจัดสรร ทุนการศึกษาให้แก่นิสิตมากขึ้น (f=2) หอสมุดควรเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเฉพาะด้าน (f=2) ควรมีการประชาสัมพันธ์จัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านวิชาการแก่นิสิตให้ทั่วถึงกว่านี้ (f=2) ควรปรับปรุงระบบลงทะเบียน (f=1)

ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตนิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ว่า อาจารย์บางท่านไม่ค่อยมีเวลาให้กับนิสิต ทำให้นิสิตเข้าพบได้ยาก (f=2) อาจารย์ควรให้ความสนใจใส่ใจนิสิตอย่างเท่าเทียมกันทุกคน (f=2) อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็น และความต้องการของ นิสิตให้มากขึ้น (f=1)

ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการนิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะควรมีการ ประชาสัมพันธ์ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการให้นิสิตทราบอย่างทั่วถึง (f=6) ควรจัดให้มี การศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น (f=5) ควรจัดให้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่ มีชื่อเสียงเพิ่มมากขึ้น (f=3) ควรจัดให้มีโครงการ หรือ ทุนวิจัยในต่างประเทศให้มากกว่านี้ (f=2) ควรจัดกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศให้มากขึ้น (f=2)

ตาราง 48 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
ด้านหลักสูตร	
1. บางคนมีตารางเรียนที่แน่นเกินไป	5
2. ควรปรับเนื้อหาของวิชาเรียนให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	3
3. อยากให้จัดการเรียนการสอนในสิ่งที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่านี้	2
4. ควรมีการปรับเนื้อหาให้มีปริมาณเหมาะสมต่อผู้เรียน	1
5. ควรจัดรายวิชาไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน	1
6. การเลือกรายวิชาเลือกไม่สามารถเลือกได้เอง	1
7. การจัดการเรียนการสอนในแต่ละห้องเรียนควรใช้มาตรฐานเดียวกัน	1
ด้านการจัดการเรียนการสอน	
1. ควรมีการพัฒนาปรับปรุง สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ให้เพียงพอและสามารถใช้งานได้อยู่เสมอ	4
2. ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติมากกว่าเนื้อหา	2
3. ควรจัดจำนวนนิสิตในแต่ละห้องเรียนไม่ให้เยอะเกินไป	1
ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	
1. ควรปรับปรุงระบบ Internet	8
2. ควรขยายเวลาปิดหอสมุด	8
3. ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านวิชาการให้มากขึ้น	4
4. อยากให้หอสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย และมีความหลากหลายมากกว่านี้	3
5. ต้องการร้านถ่ายเอกสารเพิ่ม	2
6. ห้องเรียนมีความแออัด อับชื้น มีกลิ่นอับ	1
7. ปลั๊กที่หอสมุดไม่เพียงพอ	1

ตาราง 48 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	
1. อาจารย์ให้ความสำคัญเป็นกันเองและคอยให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตเป็นอย่างดี	5
2. อาจารย์บางท่านไม่ค่อยมีเวลาให้กับนิสิต ทำให้นิสิตเข้าพบได้ยาก	3
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต(ต่อ)	
2. อาจารย์ควรให้ความสนใจใส่ใจนิสิตอย่างเท่าเทียมกันทุกคน	3
3. อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็น และความต้องการของนิสิตให้มากขึ้น	1
ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ	
1. ควรมีการประชุมสัมพันธ์ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการให้นิสิตทราบอย่างทั่วถึง	8
2. อยากให้มีทุนไปศึกษาต่างประเทศ	2
3. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศมากขึ้น	1

จากตาราง 48 แสดงว่า ด้านหลักสูตร พบว่าบางคนมีตารางเรียนที่แน่นเกินไป (f=5) ควรปรับเนื้อหาของวิชาเรียนให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน (f=3) อยากให้จัดการเรียนการสอนในสิ่งที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่านี้ (f=2) ควรมีการปรับเนื้อหาให้มีปริมาณเหมาะสมต่อผู้เรียน (f=1) ควรจัดรายวิชาไม่ให้นเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน(f=1) การเลือกรายวิชาเลือกไม่สามารถเลือกได้เอง (f=1) การจัดการเรียนการสอนในแต่ละห้องเรียนควรใช้มาตรฐานเดียวกัน(f=1)

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ควรมีการพัฒนาปรับปรุง สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีให้เพียงพอและสามารถใช้งานได้อยู่เสมอ(f=4) ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติมากกว่าเนื้อหา (f=2) ควรจัดจำนวนนิสิตในแต่ละห้องเรียนไม่ให้เยอะเกินไป(f=1)

ด้านการจัดบริการทางวิชาการ พบว่า ควรปรับปรุงระบบ Internet(f=8) ควรขยายเวลาปิดหอสมุด (f=8) ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านวิชาการให้มากขึ้น (f=4) อยากให้หอสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย และมีความหลากหลายมากกว่านี้(f=3) ต้องการร้านถ่ายเอกสารเพิ่ม (f=2) ห้องเรียนมีความแออัด อับชื้น มีกลิ่นอับ(f=1) ปลั๊กไฟที่หอสมุดไม่เพียงพอ(f=1)

ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่า อาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเองและคอยให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตเป็นอย่างดี (f=5) อาจารย์บางท่านไม่ค่อยมีเวลาให้กับนิสิต ทำให้นิสิตเข้าพบได้ยาก(f=3) อาจารย์ควรให้ความสนใจใฝ่ใจนิสิตอย่างเท่าเทียมกันทุกคน (f=3) อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตให้มากขึ้น(f=1) ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการพบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการให้นิสิตทราบอย่างทั่วถึง(f=8) อยากให้มีทุนไปศึกษาต่างประเทศ(f=2) มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศมากขึ้น(f=1)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาทัศนะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ
2. เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น นิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 511 คน และองครักษ์ 455 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 966 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทัศนะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ รวมข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 60 ข้อแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.957

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปี และคณะ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) นำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ เพื่อนำไปใช้ประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ เกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านไม่พบความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการและด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านไม่พบความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักสูตรและด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่ไม่พบความแตกต่าง

นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกันยกเว้นด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ไม่พบความแตกต่าง

นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ไม่พบความแตกต่าง

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ใน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ พบว่า นิสิตเห็นด้วย โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านนิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

การศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ องครักษ์ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ พบว่า นิสิตเห็นด้วย โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านนิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ที่นิสิตเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยขออภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร การที่นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านนี้ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการจัดหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต หลักสูตรมีจุดมุ่งหมาย และขอบเขตที่ชัดเจน มีความยืดหยุ่นทันสมัยตอบสนองความต้องการของผู้เรียนดังที่ อังกร บัวศรี (2532: 8-10) กล่าวว่าองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรและขาดไม่ได้อย่างน้อย 6 อย่าง คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระและประสบการณ์ ยุทธศาสตร์ การเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน การประเมินผล ในการเรียนการสอนนั้น ตัวผู้เรียนจำเป็นต้องทราบล่วงหน้าว่าจะได้เรียนรู้อะไรและจะได้รับผลอย่างไร นอกจากนี้จะต้องเตรียมการอย่างไรจึงจะสามารถเรียนรู้และได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย นอกจากนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554: 1-2) ได้ให้แนวคิดไว้ในโลกยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ นักศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องศึกษาอบรมในหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับกระบวนการและเทคโนโลยีใหม่ได้อย่างดีเยี่ยม เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนยึดมั่นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของณิชาภัทร จาวิสูตร (2555: 75) ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของนิสิต พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรว่า เหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับนารี รมย์บุญกุล (2547: 104) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรในระดับมาก สอดคล้องกับวัชราวลี วัชรวิวงศ์ ณ อยุธยา (2551: 98) ที่ศึกษาเรื่องทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านหลักสูตรในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน การที่นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านนี้ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากอาจารย์ได้มีการวางแผนการสอนเพื่อให้นิสิตสามารถวางแผน การเรียนล่วงหน้าได้และมีการจัดการเรียนการสอนโดยมีจุดมุ่งหมายและขอบเขตของรายวิชาอย่าง

ชัดเจน มีการเลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและมีความเหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา นอกจากนี้อาจารย์ยังเป็นผู้มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและอธิบายเนื้อหาวิชาให้นิสิตเข้าใจได้ชัดเจน ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (2542: 16) ที่กล่าวว่าให้สถานศึกษา พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา สอดคล้องกับสุวพร ตั้งสมวรวงษ์ (2542: 77) ที่กล่าวว่า หากการเรียนการสอนเป็นไปในทางที่เหมาะสม จะส่งผลให้นิสิตได้รับความรู้สามารถนำความรู้ไป ปฏิบัติได้ ส่งผลให้นิสิตมีความสำเร็จในการเรียน และจะพัฒนาแนวคิด อุดมการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นใน ตนเองได้ ซึ่งทิตินา แคมมณี (2552: 109) กล่าวว่าวิธีการสอนเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการ ดำเนินการสอน วิธีสอนแบบใดแบบหนึ่งก็คือ ขั้นตอนในการดำเนินการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบและ ขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือแก่นสำคัญของวิธีสอนแต่ละวิธี เพื่อช่วยให้สามารถใช้วิธีแต่ละ วิธีได้อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิธีนั้นๆ ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจองค์ประกอบสำคัญของวิธี สอนและรูปแบบการเรียนการสอนอย่างชัดเจน โดยวิธีสอนมีให้เลือกหลากหลาย ผู้สอนควรเลือกใช้ให้ เหมาะสมกับบทเรียนและจุดมุ่งหมาย เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน แล้วยังช่วยให้บทเรียนมีความน่าสนใจ และจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ ดำรงค์ศรี (2555: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการจัดการ เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ว่ามี ความเหมาะสมในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดบริการทางวิชาการ การที่นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านนี้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตเห็นว่าควรปรับปรุงระบบ Internet หอสมุดควร ขยายเวลาในการเปิดให้บริการแก่นิสิต และควรจัดหาหนังสือสาขาวิชาต่างๆ ให้หลากหลาย ทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอ และควรเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเฉพาะด้าน นอกจากนี้ควรจัดให้มีคอมพิวเตอร์ เพียงพอสำหรับความต้องการใช้งานของนิสิต มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่ นิสิตมากขึ้น ควรมีการประชาสัมพันธ์จัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านวิชาการแก่นิสิตให้ทั่วถึงกว่า นี้ ดังที่จรัส สุวรรณเวลาและคณะ (2540: 151) กล่าวว่า การที่จะสร้างนักศึกษาให้เป็นผู้ใฝ่รู้ได้นั้น นักศึกษาจะต้องมีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล ซึ่งมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างระบบห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์และมีระบบการยืมข้ามห้องสมุดเพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้ระบบในการหาข้อมูล จากห้องสมุดต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และสถาบันอุดมศึกษาพึงจัดปัจจัยเกื้อหนุน เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีอาคารที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนหลาย รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นแบบกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีห้องสมุด หนังสือ วารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อ

การสืบค้นและสามารถแสวงหาความรู้ มีบรรยากาศโดยรอบที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา. 2541: 13) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา สุวรรณาคินทร์ (2535: 116) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า ด้านจัดบริการทางวิชาการ นักศึกษามีความต้องการให้ห้องสมุดจัดหาตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เปิดสอน หนังสือต้องมีคุณภาพดี เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงได้เป็นอย่างดี และควรมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือไว้ให้บริการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ

1.4 ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต การที่นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นิสิตเห็นว่าอาจารย์มีความเป็นกันเอง เอาใจใส่ด้านการเรียนของนิสิต คอยให้คำปรึกษา แนะนำแหล่งความรู้ให้กับนิสิตได้ค้นคว้าเพิ่มเติมทางด้านวิชาการทั้งในและนอกห้องเรียนได้ ตามที่ซิคเกอร์ริงและแกมสัน (พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย และคณะ. 2543: 12; อ้างอิงจาก Chickering and Gamson. 1991: 33-34) ที่กล่าวว่า ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้การสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Encourages Student-Faculty Contact) การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน เพราะการที่อาจารย์ให้ความเป็นกันเอง สนใจและห่วงใยในตัวนักศึกษา ยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและให้เวลานักศึกษาเข้าพบอยู่เสมอเป็นสิ่งที่เพิ่มพูนแรงกระตุ้นทางปัญญาแก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายในเรื่องต่างๆ อย่างกว้างขวาง อันจะนำไปสู่ความคิดที่แตกฉานมากขึ้น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความพึงพอใจในสถาบันมากขึ้น ส่งผลต่อการคงอยู่ในสถาบันการศึกษาหลังจากเข้าเรียนในปีที่ 1 และช่วยให้นักศึกษามีพัฒนาการที่ดีทางด้านสติปัญญาและบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา (2551: 119-120) ที่ศึกษาเรื่อง ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในระดับมาก

1.5 ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ การที่นิสิตเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก การประชาสัมพันธ์ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการให้นิสิตทราบยังไม่ทั่วถึง การจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่มีน้อย ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียงยังไม่เพียงพอ การจัดโครงการ หรือ ทูนวิจัยในต่างประเทศยังไม่เพียงพอ ดังที่

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2539: 162) กล่าวว่า การที่สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะแข่งและแย่งกันดำเนินงาน ย่อมจะก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดีทั้งแก่สถาบันเองและสังคมส่วนรวม การร่วมมือกันจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมกว่าและเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับปนัดดา ยิ้มสกุล (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ-ธนบุรีกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการโดยการแบ่งตามลักษณะกิจกรรม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการประสานการศึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการพัฒนาอาจารย์ ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา แต่การดำเนินงานยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ การดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการ ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านไม่พบความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบริการทางวิชาการและด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะส่วนมากนิสิตที่เรียนวิทยาเขตประสานมิตรจะมีการเรียนการสอนที่แยกเรียนตามคณะสาขาวิชามากขึ้น และนิสิตหญิงอาจมีปัญหาจากการปรับตัว เนื่องจากสภาพสังคม การอบรมเลี้ยงดูของนิสิตหญิงนั้นเป็นเหตุให้เกิดความวิตกกังวลกับเรื่องเล็กน้อยรอบตัวได้ง่ายกว่า นิสิตชายจึงอาจทำให้เป็นเรื่องใหญ่ได้ และโดยธรรมชาติของนิสิตหญิงจะมีความสนใจและเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนมากกว่าจึงทำให้เกิดความต้องการให้ทางมหาวิทยาลัยจัดบริการในด้านต่างๆ อย่างเช่น การจัดบริการของห้องสมุด ห้องเรียนที่มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่สามารถเอื้ออำนวยต่อเรียนรู้ของนิสิตให้มากขึ้น ทำให้นิสิตหญิงอาจต้องการความช่วยเหลือและการอำนวยความสะดวกในด้านการจัดบริการทางวิชาการ มากกว่านิสิตชาย ก็เป็นได้ นอกจากนี้ นิสิตหญิงยังมีความละเอียดอ่อนต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความมานะอดทน มีความต้องการความใกล้ชิดดูแลเอาใจใส่ และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้มากกว่าชาย ส่วนนิสิตชายจะชอบอิสระและพึ่งพาตนเอง มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ชอบการแข่งขันและชอบคบหาเพื่อนด้วยตนเอง ดังที่ จำเนียร ชวงโชติ (2532: 188-189) กล่าวว่า เพศหญิงจะให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมและจะมีทักษะการรับรู้และมีความรู้สึกไวกว่าเพศชาย ส่วนเพศชายจะให้ความสนใจในเรื่องของตนเองมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร เขี่ยมเกษมสิน (2547: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในสถาบันราชภัฏสวนดุสิตในด้านบริการนักศึกษาแตกต่างกัน

ส่วนด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่ไม่พบความแตกต่าง อาจเนื่องมาจากทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิงนั้นได้ศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรซึ่งมีหลากหลายสาขาวิชาจึงทำให้นิสิตสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถตามความต้องการของนิสิตจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต และแนวทางการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยก็เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ปริมาณเนื้อหาที่จัดให้เรียนมีความเหมาะสม รวมถึงการได้รับข่าวสารกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการก็มีช่องทางและโอกาสในการได้รับข้อมูลเท่าๆ กัน ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน ดังที่ โสภางพรณ ต้นตยาคม และ สมบัติ วัจนสาธิตากุล (2523: 71) กล่าวว่า ทั้งชายและหญิงได้รับการอบรมและปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน มีโอกาสในการแสดงออกเท่ากัน จึงส่งผลให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพันธ์ สุขสวัสดิ์ (2552: 64) ที่ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์ พบว่า นักศึกษาแพทย์ชายและหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยรวมไม่แตกต่างกัน

นิสิตชายและนิสิตหญิงเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ และโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากวิทยาเขตองครักษ์นั้นโดยส่วนมากเป็นนิสิตใหม่ที่เพิ่งจะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยและมีการเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นที่วิชาพื้นฐาน ดังนั้นทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิงต่างก็ได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์เหมือนกัน คือ นิสิตชายและนิสิตหญิงต่างก็เรียนจากหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายและโครงสร้างรายวิชาเหมือนกัน และได้เรียนจากอาจารย์ผู้สอนกลุ่มเดียวกัน มีการได้รับคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนจากอาจารย์กลุ่มเดียวกัน อาจารย์มีการใช้วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน และได้รับการวัดและประเมินผลการเรียนด้วยเกณฑ์เดียวกัน นอกจากนี้ ทั้งนิสิตชายและหญิงยังทำรายงานและกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน จึงส่งผลให้ทัศนะของนิสิตไปในทางเดียวกัน ดังที่สมยศ นาวิการ (2540: 758) ที่กล่าวว่าบุคคลที่มีการติดต่อสื่อสารกันและสร้างความเข้าใจร่วมกันจะทำให้สมาชิกภายในกลุ่มมีทัศนคติค่านิยมที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาภรณ์ หาญคุณะเศรษฐ์ (2547: 73) ในการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาทักษะพัฒนาเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัย

บริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชาย และ นักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านการจัดบริการทางวิชาการ พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงให้ความสนใจกับสิ่งรอบๆ ตัวมากกว่านิสิตชายและนิสิตชายจะมองสภาพแวดล้อมโดยภาพรวม ไม่ได้พิจารณาในรายละเอียดเหมือนนิสิตหญิง ซึ่งอาจเกิดจากการขัดเกลาทางสังคมที่ส่งผลให้เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย พฤติกรรม อุปนิสัย ความสนใจ จึงทำให้มีมุมมองต่อเรื่องต่างๆ รอบตัวแตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำให้นิสิตหญิงอาจมีความต้องการความช่วยเหลือและการอำนวยความสะดวกในด้านการจัดบริการทางวิชาการจากทางมหาวิทยาลัยในจัดบริการทางวิชาการในด้านต่างๆ ที่สามารถเอื้ออำนวยต่อเรียนรู้ของนิสิตให้มากขึ้น อย่างเช่น การจัดบริการของห้องสมุด ห้องเรียนที่มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ดังที่เอนกกุล กริแสง (2522: 113) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องของเพศเป็นสาเหตุให้คนเรามีความแตกต่างกันในเรื่องของการเรียนรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม ซึ่งเพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่จะมีทัศนคติหรือความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา (2551: 106) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีชายและหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดบริการทางวิชาการแตกต่างกัน

3. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีสูงกว่ามีความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม กฎ ระเบียบ กลุ่มเพื่อน กิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอนนิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่สูงกว่าอาจรู้สึกคุ้นเคย และเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ดังนั้นนิสิตชั้นปีสูงกว่าอาจมีความต้องการบริการทางวิชาการที่ทันสมัย สะดวกสบายเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร และเอื้อต่อการเรียนรู้ทักษะขั้นสูง เอื้อต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการประกอบอาชีพ อีกทั้งเห็นความสำคัญของความร่วมมือทางวิชาการว่ามีประโยชน์ และช่วยสนับสนุน ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการให้แก่นิสิตได้มากขึ้น และสามารถเสริมประสบการณ์ให้แก่นิสิตได้ ซึ่งต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาเรียนและใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย จึงมีความรู้สึกคุ้นเคยกับมหาวิทยาลัยน้อย ยังต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ทั้งในเรื่องของระบบการศึกษา กฎ ระเบียบต่างๆ กลุ่มเพื่อน กิจกรรมการเรียน

การสอน ซึ่งยังเป็นสังคมใหม่สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ดังที่ ธงชัย สันติวงษ์ (2535: 62) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนทำการพิจารณาพิเคราะห์ถึงความแตกต่างของสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่โดยการประเมินสิ่งต่างๆ จากที่เขาได้เห็นโดยอาศัยประสบการณ์ในอดีตที่ได้ประสบมาผสมผสานกับความต้องการและค่านิยมของเขาที่อยู่ภายในตัวเขา จึงทำให้ความเข้าใจจากการรับรู้หรือการมองสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันไปด้วย และตามที่ทองเรือน อมรัชกุล (2525: 34-39) กล่าวว่าเมื่อเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยต้องปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสถานที่ ได้แก่ เพื่อน รุ่นพี่ อาจารย์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบัน นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์จากกลุ่มเพื่อนที่ศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติและค่านิยม และกล่าวเกี่ยวกับนิสิตในแต่ละชั้นปีว่า นิสิตชั้นปีสุดท้ายว่ามีแนวโน้มที่จะหันความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนิสิต ไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนิสิตด้วยตนเอง ส่วนใหญ่จะสนใจเรื่องกับส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว และได้กล่าวถึงนิสิตชั้นปีที่ 1 ว่านิสิตชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อหวังความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจในการศึกษาหาความรู้ในด้านต่างๆ ต้องการเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาของโลก รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน แสวงหาฐานะส่วนตัว มีความเป็นมิตรผูกพันอยู่กับเพื่อนและชอบการอยู่รวมอยู่ในกลุ่ม และจะเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 มีความคล้ายคลึงกัน คือ มีวัฒนธรรมเพื่อนฝูง และมีความคิดเห็นในกลุ่มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งกล่าวได้ว่า นิสิตชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 มีอุปนิสัยและมุมมองที่แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของจุลชาติ อรัณยะนาถ (2551: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของฉันทลักษณ์ จันทร์ศรี (2547: 113) ที่ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติด้านการจัดบริการวิชาการ แตกต่างกัน

ส่วนด้านหลักสูตรและด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมกับนิสิตและสามารถพัฒนานิสิตได้เหมาะสมกับวัยวุฒิของนิสิตในแต่ละชั้นปี หลักสูตรช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตรู้จักคิดวิเคราะห์ได้ เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสม รายวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และตรงตามความต้องการของนิสิต อาจารย์มีความสามารถในการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับวัยวุฒิของนิสิตในแต่ละชั้นปี ให้ความช่วยเหลือ แนะนำนิสิตในเรื่องการเรียนและการใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสม อาจารย์สอดแทรกความรู้ทางวิชาการใหม่ๆ ให้แก่นิสิต อาจารย์ให้การเอา

ใจใส่ดูแลนิสิต มีเวลาสำหรับให้คำปรึกษานิสิตนอกเหนือจากเวลาเรียน มีความเป็นกันเองในการเรียนการสอนทำให้นิสิตกล้าซักถามข้อสงสัย ดังที่อ้าง บัวศรี (2542: 164-169) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ต้องมีความสมดุลระหว่างความรู้และทักษะ และระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติโดยสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ สอดคล้องกับทาบ (Taba. 1962: 135-136) ที่กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาวิชาในหลักสูตร จำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพราะความต้องการและความสนใจของผู้เรียนนั้นจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ได้ผลดี เนื้อหาสาระในหลักสูตรควรเป็นเนื้อหาสาระที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ สอดคล้องกับสุพร ตั้งสมรพงษ์ (2542: 3) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ รวมทั้งการใช้สื่อต่างๆ ในการสอน และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และการสร้างบรรยากาศทางวิชาการไปในทางที่เหมาะสม ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้และความสามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีความสำเร็จในการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของนารี รมย์นุกูล (2547: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า นักศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านหลักสูตร และด้านอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก นิสิตที่นิสิตทุกชั้นปีอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ทั้งสถานที่ศึกษาและที่พักอาศัยระหว่างศึกษา (เพราะนิสิตที่ศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตองครักษ์ โดยส่วนใหญ่ต้องพักที่หอพักของมหาวิทยาลัย) และมีประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านต่างๆ คล้ายคลึงกัน จึงส่งผลให้ความคิดและทัศนคติของนิสิตเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ สุพัตรา สุภาพ (2541: 41) กล่าวว่า นิสิตที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย คือ ช่วงอายุ 17-22 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ใกล้เคียงกันจึงมีความคิดเห็น ความรู้สึก ความรับผิดชอบ ความสนใจ ตลอดจนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของชญาภาณท์ นวลสิงห์ (2547: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต และด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิตที่ศึกษาที่วิทยาเขต

องค์กรฯ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ซึ่งยังเป็นนิสิตใหม่ซึ่งมีระยะเวลาในการเข้ารับการศึกษาน้อยกว่า ทำให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของทางมหาวิทยาลัยไม่มากนัก ทั้งนี้อาจยังไม่คุ้นชินกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยทำให้ยังขาดการปรับตัวที่เหมาะสม ซึ่งต่างจากนิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่สูงกว่าที่มีความมั่นใจในหลักสูตรว่าสามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตได้ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เพราะได้ศึกษามาระยะหนึ่งแล้ว และจากการที่เข้ามาศึกษามาในมหาวิทยาลัยระยะหนึ่งแล้วนั้นทำให้ได้รับประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนจากทางมหาวิทยาลัยมาพอสมควร ทั้งในด้าน วิธีการสอนของอาจารย์ ได้รับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทั้งเนื้อหาที่เป็นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ได้รับการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมตามลักษณะรายวิชาต่างๆ และรายวิชาทักษะเฉพาะจะมีการจัดการเรียนการสอนในการศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่าเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนจะเข้มข้นและลงลึกในวิชาชีพในชั้นปีที่สูงขึ้น รายวิชาภาคปฏิบัติมากขึ้น นิสิตชั้นปีสูงกว่าจึงมีความต้องการด้านการจัดบริการทางวิชาการจำนวนมาก มีความทันสมัย เหมาะสมกับหลักสูตรที่เรียน เพื่อช่วยสนับสนุนการค้นคว้าความรู้ทางวิชาการที่มากขึ้น มีห้องสมุดรองรับเพียงพอกับจำนวนนิสิต มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการค้นคว้า มีหนังสือเฉพาะทางเพียงพอกับความต้องการ และตรงตามหลักสูตรจากการเรียนที่ยากขึ้นอาจารย์จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญ และเอาใจใส่ดูแลมากขึ้น เพราะต้องใช้ความรู้ ความชำนาญของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก อาจารย์ต้องสละเวลาเป็นที่ปรึกษาให้แก่นิสิตในประเด็นปัญหาต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนิสิตในการเพิ่มประสบการณ์ เพิ่มทักษะต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพหรือความพร้อมในการศึกษาต่อ กิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการในแง่ของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาต่างชาติ หรือการศึกษาดูงาน จะช่วยส่งเสริมให้นิสิตได้รับความรู้ใหม่ๆ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ดังที่ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2525: 203) กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนมีความแตกต่างกันไปในแต่ละชั้นปี ผู้สอนควรปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนตามสมควร ไม่ควรเลือกวิธีเดียวอย่างเดียวกับผู้เรียนทุกชั้นปี สอดคล้องกับธำรง บัวศรี (2532: 211-213) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาในหลักสูตรต้องมีประโยชน์ต่อผู้เรียน มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้เรียน มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับนั้นๆ และครอบคลุมความรู้หลายๆ ด้าน สอดคล้องกับ อารมณ์ ใจเที่ยง (2546: 73-76) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการทำงานร่วมกันของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และผลการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่ท้าทายความคิด ความสามารถของผู้เรียน ฝึกฝนการแสวงหาความรู้และการแก้ปัญหาด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและได้รับประโยชน์จากการเรียนอย่างแท้จริง และอัจฉรา วัฒนานรงค์ (2545: 9) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาควรจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมี

คุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และเสาะแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ และสุวิทย์ มูลคำ; และอรทัย มูลคำ (2544: 140-143) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ผู้สอนมีหน้าที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ให้การยอมรับและความอบอุ่นแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศรี สะพรั่ง (2549: 115) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกัน และงานวิจัยของณัฐพล พุ่มชุมพล (2546: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมแตกต่างกัน ทำนองเดียวกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ หงษ์ทอง (2545: 87) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ กิตติพร พิณิกการ (2548:71) ที่ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตที่ศึกษาชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริการนิสิตแตกต่างกัน

4. นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่าง ๆ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกันยกเว้นด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ไม่พบความแตกต่าง

นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่าง ๆ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกันยกเว้นด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ไม่พบความแตกต่าง

อาจเนื่องมาจาก นิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่าง ๆ มีความเห็นว่าหลักสูตรในแต่ละหลักสูตรมีความเฉพาะทางต่างกัน มีศาสตร์การเรียนรู้ที่ต่างกัน หลักสูตรในแต่ละคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาพัฒนานิสิตเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานแตกต่างกัน หลักสูตรมีความทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของโลกแตกต่างกันในแต่ละด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ระยะเวลาในการศึกษาแต่ละหลักสูตรแตกต่างกันเพราะรายละเอียดในแต่ละหลักสูตรนั้น มีการเน้นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีความ

เหมาะสมแตกต่างกันตามหลักสูตรแต่ละคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันตามเนื้อหาความรู้แต่ละรายวิชา เทคนิค วิธีการสอนแตกต่างกันตามศาสตร์การเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน นิสิตแต่ละคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาจึงมีความต้องการการจัดบริการทางวิชาการที่แตกต่างกันไปตามเนื้อหาวิชาที่ศึกษา ตามศาสตร์ของแต่ละหลักสูตรในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา ความต้องการวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาค้นคว้าต่างกัน ความต้องการใช้สื่อในการเรียนการสอนต่างกัน เช่นคณะแพทยศาสตร์อาจมีความต้องการห้องทดลอง คณะมนุษยศาสตร์อาจมีความต้องการห้องปฏิบัติการทางภาษา คณะศิลปกรรมศาสตร์อาจมีความต้องการห้องฝึกซ้อมดนตรี นาฏศิลป์ เป็นต้น นิสิตในแต่ละคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชามีความต้องการกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการที่แตกต่างกันตามความเกี่ยวข้องของหลักสูตร ให้ความสนใจในรูปแบบกิจกรรม การฝึกอบรม ประชุมสัมมนาที่ช่วยสนับสนุน ส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ความชำนาญตามหลักสูตรในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาของตน ดังที่นิภา แก้วศรีงาม (2537: 75) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมทางการศึกษามีอิทธิพลโดยตรงต่อการประกอบอาชีพของบุคคล รวมทั้งจุดมุ่งหมายของการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีทัศนคติและการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป สอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2525: 222-223) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชามีแบบการเรียนที่แตกต่างกัน การดำเนินการสอนผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างสาขาวิชาที่เรียนด้วยและใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา เผือกทอง (2550: 75) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านหลักสูตรแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตราวดี เรืองไพศาล (2547: 79) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มคณะวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกัมพล เกื้อกุล(2547: 75) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พบว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออด้านบริการนักศึกษาแตกต่างกัน และงานวิจัยของสุดารัตน์ ดำรงค์ศรี (2555: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นิสิตกลุ่มห้องเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

ส่วนในด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่านิสิตที่ศึกษาในคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชาต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และองครักษ์ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากนิสิตได้รับการดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์เท่าเทียมกัน อาจารย์ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นิสิตที่มีปัญหาทางการเรียนเท่าเทียมกันทุกคน อาจารย์แนะนำแหล่งค้นคว้าความรู้ให้นิสิตทุกคนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชาในแต่ละหลักสูตรของคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา อาจารย์สนับสนุนกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาศักยภาพของนิสิตทุกคน และจัดสรรเวลาให้นิสิตเข้าพบได้นอกเหนือจากในชั่วโมงเรียน ดังที่ พันธุ์ศักดิ์ พลสารมย์ (2543: 331) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมด้านอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนจะลดบทบาทการสอนในลักษณะของการป้อนความรู้ลงแต่จะปรับวิธีการสอนไปเป็นผู้ชี้แนะ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แตกต่างกับงานวิจัยของพระอินชา สิมพา (2553: 92) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ด้านหลักสูตร จากการศึกษาค้นคว้า นิสิตนิสิตมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการปรับเนื้อหาให้มีปริมาณเหมาะสมต่อผู้เรียน ควรปรับหลักสูตรให้เน้นปฏิบัติมากขึ้นควรเพิ่มความสำคัญของวิชาเอกให้มากกว่านี้ และลดความสำคัญของรายวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องลง ควรนำภาษาอังกฤษมาใช้ในการเรียนมากขึ้น ควรจัดรายวิชาไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน ควรส่งเสริมให้นิสิตได้มีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ควรมีวิชาเลือกให้นิสิตได้เลือกเรียนหลากหลายตามความสนใจของนิสิต มหาวิทยาลัยควรมีการประเมินหลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักและพัฒนาสูตรอย่างต่อเนื่อง ให้เนื่อหารายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต มีความหลากหลายและเปิดโอกาสให้นิสิตเลือกเรียนได้ด้วยความสนใจ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาค้นคว้า นิสิตนิสิตมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนมี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรจัดและปรับปรุงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้หลากหลาย และทันสมัยเพียงพอกับจำนวนนิสิต และทางมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้อาจารย์สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี การจัดการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

3. ด้านการจัดการบริการทางวิชาการ จากการศึกษาพบว่า นิสิตนิสิตมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดการบริการทางวิชาการว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการจัดการบริการทางวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงระบบ Internet ที่หอสมุด ควรขยายเวลาเปิดบริการของหอสมุด (โดยเฉพาะช่วงสอบ) หอสมุดควรจัดหาหนังสือสาขาวิชาต่างๆ ให้หลากหลาย ทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอ ควรจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับความต้องการใช้งานของนิสิต ควรสนับสนุนจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นิสิตมากขึ้น หอสมุดควรเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเฉพาะด้าน ควรมีการประชุมสัมพันธจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านวิชาการแก่นิสิตให้ทั่วถึงกว่านี้ ควรปรับปรุงระบบลงทะเบียน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดตั้งอำนาจความสะดวกต่างๆ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของนิสิต และส่งเสริมการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wireless Lan) ในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและกว้างขวางยิ่งขึ้น ควรจัดให้หอสมุดมีระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยครบถ้วนสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเรียนรู้ สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และควรมีการจัดหาแหล่งทุนการศึกษาให้แก่นิสิตที่มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

4. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต จากการศึกษาพบว่า นิสิตนิสิตมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ควรให้ความสนใจใส่ใจนิสิตอย่างเท่าเทียมกันทุกคนอาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็น และความต้องการของนิสิตให้มากขึ้น เพื่อให้ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตมีความเหมาะสมมากขึ้น มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้อาจารย์เอาใจใส่ด้านการเรียน และเข้าใจปัญหาการเรียนของนิสิต สนับสนุนให้นิสิตได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการกับอาจารย์ และควรส่งเสริมให้นิสิตมีความกล้าในการสอบถามอาจารย์เมื่อมีปัญหาทางวิชาการหรือเมื่อเรียนไม่เข้าใจ ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นทางวิชาการอย่างเปิดเผย และอาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนิสิตมากขึ้น รวมทั้งควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิตเพื่อให้อาจารย์กับนิสิตมีความใกล้ชิดเป็นกันเองมากขึ้น

5. ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ จากการศึกษาพบว่า นิสิตนิสิตมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการให้นิสิตทราบอย่างทั่วถึง ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น ควรจัดให้มีการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียงเพิ่มมากขึ้น ควรจัดให้มีโครงการ หรือ ทุนวิจัยในต่างประเทศให้มากกว่านี้ ควรจัดกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศให้มากขึ้น มหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศให้นิสิตได้รับทราบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ
2. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน
3. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร กับวิทยาเขตองครักษ์
4. ควรทำการศึกษาวิจัยเป็นรายคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา โดยเฉพาะคณะ/วิทยาลัย/สำนักวิชา ที่ผลการวิจัยออกมาว่านิสิตมีความคิดเห็นค่อนข้างต่ำ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. สืบค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2554, จาก <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm>
- กรมวิชาการ. (2540). *สัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง2533 "วิสัยทัศน์การมัธยมศึกษาในอนาคต: สาระและมุมมอง"*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว
- กัมพล เกื้อกูล. (2547). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเยี่ยมละออ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- กิตติพร พิณิชการ. (2548). *ทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จรัส สุวรรณเวลาและคณะ. (2540). *บนเส้นทางอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ม.ป.พ.
- จักรกฤษณ์ ประกอบผล. (2546). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี*. สารนิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จักรพล ลีเจริญพงษ์. (2555, 17 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัท อัจฉริยะบุตร, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทร์เพ็ญ หงษ์ทอง. (2545). *สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของนิสิตแพทย์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตราวดี เรืองไพศาล. (2551). *ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จิราภา กาฬขร. (2555, 17 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัท อัจฉริยะบุตร, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุลชาติ อรัณยะนาถ. (2551). *ความพึงพอใจของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- จำเนียร ช่างโชติ. (2532). *จิตวิทยาความแตกต่าง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉันทลักษณ์ จันทร์ศรี. (2547). *สภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ปริญญาโท กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร*
- ชญาภาณท์ นวลสิงห์. (2547). *ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร*
- ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. (2540). *การพัฒนาหลักสูตร.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.*
- ชัชพล ทองสุนทรวงศ์. (2546). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชูศรี สะพรั่ง. (2549). *ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร*
- ณัฐพล พุ่มชุมพล. (2546). *ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร*
- ณภัทร จาวีสูตร. (2555). *การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร*
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2531). *รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง โครงการความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ : โอกาสและอุปสรรค.กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.*
- (2543). *รายงานการประชุมโต๊ะกลมเรื่อง แนวโน้มและโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือระดับภูมิภาค.กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.*
- (2545, กุมภาพันธ์). *“สรุปผลงานของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยปีงบประมาณ 2544,” อนุสารอุดมศึกษา. 28 (284) : 3.กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.*
- ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักมาตรฐานการศึกษา ส่วนวิจัยและพัฒนา. (2541). *การประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

- ทองเรือน อมรัชกุล. (2525). *การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : หน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- ทิพย์วรรณ หันหาบุญ. (2544). *สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการจัดการศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตคณะทรัพยากรชีวภาพและเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีตามความคิดเห็นของอาจารย์นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา*. ปรินญา นิพนธ์กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ทศนา แชมมณี. (2552). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2535). *พฤติกรรมองค์การ: การศึกษาการบริหารพฤติกรรมองค์การเชิงบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ดำรง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- (2542). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ธนวิสารพิมพ์จำกัด.
- นภาพร หิรัญเจริญ. (2555, 17 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัท อัจฉริยะบุตร, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นารี รมย์นุกุล. (2547). *ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม*. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- นิพนธ์ วรรณเวช. (2538). *สภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษา*. ปรินญา นิพนธ์กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- นิภา แก้วศรีงาม. (2537). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิสิตคณะวิทยาศาสตร์. (2555, 15 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัท อัจฉริยะบุตร, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิสิตคณะศึกษาศาสตร์. (2555, 15 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัท อัจฉริยะบุตร, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิสิตคณะสหเวชศาสตร์. (2555, 17 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัท อัจฉริยะบุตร, ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ปนัดดา ยิ้มสกุล. (2553). *การพัฒนา รูปแบบการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศราช. (2550, 1 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124. ตอนพิเศษ 57 ง.
- ประภาภรณ์ หาญคุณะเศรษฐ์. (2547). *การจัดการเรียนการสอนวิชาทักษะพัฒนาเพื่อการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ตามความคิดเห็นของ นักศึกษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ปรีชา หมั่นคง. (2547). *ความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์สื่อเสริม.
- พรชูลี อาชวอำรุง. (2544). “*แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารการอุดมศึกษา: รูปแบบการ จัดกลุ่มอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพปัจจุบันรวมบทความวิชาการอุดมศึกษา*,” กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ทบวงมหาวิทยาลัย.
- พระอโนชา สิมพา. (2553). *ทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์; และ ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2528). *เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัย 521 วิจัย ทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย; วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา; และ ทิพย์รัตน์ สีเพชรเหลือง. (2543, พฤศจิกายน). *รายงานการวิจัยเอกสารเรื่อง “การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับ ปริญญาตรี”*, กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2525). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์. (2535). รายงานการสัมมนาเรื่อง “สภาพและปัญหาของการพัฒนาคณาจารย์ใน
อุดมศึกษาไทย: ความร่วมมือด้านการเรียนการสอนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาใน
ระดับประเทศและระดับนานาชาติ”. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2539). เพื่อความเข้าใจในสาระและกระบวนการของการอุดมศึกษา: รวบรวมบทความ.
กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). เอกสารประกอบการสอนวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภราดร อ่อนแก้ว. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัยในทัศนะของนักศึกษา.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ภานุมาศ ย่อมเที่ยงแท้. (2555, 15 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร, ที่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภิญโญ สาธร. (2540). หลักการบริหารการศึกษา.กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. (2555). สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2555, จาก<http://swu.ac.th/>
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2555). แนะนำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 15
สิงหาคม 2555, จาก<http://www.swu.ac.th/introduction.php>
- ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. (2541). เทคนิคและวิธีการสอน.กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ราศียส ราชบุรณะ. (2550). ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ
ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์. ปริญญา
นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุจิรี ภู่อารยะ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา.กรุงเทพฯ: คุรุพัฒน์
ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2528). หลักการวิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
- วรรณพร ฉัตรทอง. (2546). การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร
- วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา. (2551). ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). *การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์.ภาควิชาการอุดมศึกษา.*
คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). *การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา.กรุงเทพฯ:*
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร สิ้นสิริ. (2534). *การอุดมศึกษาเชิงรุก.กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพรีนติ้ง.*
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ เอ็น ปริ้นท์.*
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2541). *พฤติกรรมมนุษย์ กับ สภาพแวดล้อม: มุขฐานทางพฤติกรรมเพื่อ*
การออกแบบและวางแผน.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรภัทร กคบุญ. (2555, 15 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร, ทีมมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สงัด อุทรานันท์. (2525). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ.กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหาร*
การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมยศ นาวิกาน. (2540). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด.*
- สมสุข ธีระพิจิตร. (2544). “นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงในระดับอุดมศึกษา,” ในรวมบทความ
วิชาการการอุดมศึกษา.คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาธิตา ศิริกุล. (2555, 15 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย นันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร, ทีมมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกัญญา สุวรรณาคินทร์. (2535). *สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ*
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษา.
ปริญญาานิพนธ์กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา*
การเรียนรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : การวิเคราะห์โมเดลลิสเรลที่มี
ตัวแปรแฝง.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุดารัตน์ ดำรงค์ศรี. (2555). *การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา*
มหาวิทยาลัยทักษิณ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สุนทร เขียมเกษมสิน. (2547). *สภาพแวดล้อมในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ตามความคิดเห็นของ*
นักศึกษา. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). *สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สุพิศรา สุภาพ. (2541). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุมิตรา ชิตามร. (2546). *ทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สุพร ตั้งสมวรพงษ์. (2542). "การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์" : *รวมบทความวิชาการการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทพรินต์โพร จำกัด.*
- (2545, 8 - 9 สิงหาคม). "การพัฒนาบัณฑิตในศตวรรษที่ 21," *เอกสารประกอบการสัมมนาชุดที่ 1 กระบวนทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาบนเส้นทางการปฏิรูปการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวิทย์ มูลคำ; และ อรทัย มูลคำ. (2544). *เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ.* กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เสริมศรี ไชยสร; และคนอื่นๆ. (2543). *รายงานการวิจัยเอกสาร เรื่อง หลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี.* กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- โสภาพรรณ ตันตยาคม; และ สมบัติ วัจนสาธิตากุล. (2523). *ลักษณะนิสิตอุดมศึกษาและแนวโน้ม.* กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565).* กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ลำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: การพัฒนานักศึกษา.* กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- อภิญาญา เผือกทอง. (2550). *ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- อรรณพ คุณพันธ์. (2521). *การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- อัจฉรา วัฒนางรงค์. (2545). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชา อษ 661 สัมมนาปัญหาวิชาการในระดับอุดมศึกษา*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- (2550). *เอกสารประกอบการสอน: การพัฒนาหลักสูตรและการสอนในระดับอุดมศึกษา*. สาขาการอุดมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- อัจฉรา สุขารมณ; และ พรภณี บุญประกอบ. (2542). *รายงานการวิจัยเรื่องสภาวะแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่สัมพันธ์กับภาวะเครียดในการเรียนของนิสิต*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภรณ์ แก่นวงศ์. (2554). *แผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการเปิดเสรีการค้าบริการด้านอุดมศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2554, จาก http://inter.mua.go.th/main2/news_detail.php?id=134
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.
- เอนกกุล กวีแสง. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิษณุโลก: โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- Astin, Alexander W. (1993). *What Matters in College? Four Critical Years Revisited*. San Francisco :Jossey-Bass Publishers
- Atwood, Alvin R. (1973, January). "A Study of Student Personnel Service Available in College of Church of Nazarene in United States with Recommendation for Improvemen," *Dissertation Abstracts International*. 34 : January
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essential of Psychological Testing*. 4th ed. New York :Haper & Row.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. New York : McGraw-Hill.
- Heimlich, Joe E; & Emmalon Norland. (1994). *Developing Teaching Style in Adult Education*. San Francisco :Jossey-Bass Inc.
- Likert, R. A. (1932). Technique for the Measurement of Attitudes. *Psychological Measurement*. 140: 1-55
- Saylor, Galen J; & William, M. Alexander. (1974). *Planning Curriculum for Schools*. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc.

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York :Harcourt World Inc.

----- (1978). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York :Harcourt, Brace and World.

Unesco, APEID. (1982). *Integrating Subject Areas in Primary Education Curriculum : A Joint Innovation Project*, Bangkok: Regional Office of Education in Asia and the Pacific.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้านคือด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนด้านบริการทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตและด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ

2. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาข้อความคำถามและตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านมากที่สุดคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพต่อไปผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านในครั้งนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทัศนคติของนิสิตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

คะแนน 5 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึงเห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึงเห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย/ลงใน หน้าข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

3. คณะ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
- คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา
- คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์
- คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
- คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์
- คณะเกษตรศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์
- วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย
- สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ
- วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน
- คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร

ตอนที่ 2 ทักษะของนิสิตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โปรดทำเครื่องหมาย/ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็น

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ด้านหลักสูตร หลักสูตรตอบสนองต่อการพัฒนากำลังคนตามสาขาที่ต้องการเพื่อการพัฒนาประเทศในปัจจุบันและอนาคต					
2	หลักสูตรเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ					
3	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4	หลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน					

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
5	รายวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง					
6	หลักสูตรมีรายวิชาต่างๆให้เลือกได้ตามความสนใจของผู้เรียน					
7	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่เรียนทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
8	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาของหลักสูตรมีมาตรฐานเทียบกับต่างประเทศได้					
9	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาสอดแทรกให้ผู้เรียนมีจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ					
10	เนื้อหาวิชาที่เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
11	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u> อาจารย์มีการชี้แจงจุดมุ่งหมายของรายวิชาวิธีการเรียนและการวัดประเมินผลให้นิสิตทราบอย่างชัดเจน					
12	อาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนให้นิสิตเข้าใจได้อย่างชัดเจน					
13	อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ๆที่ทันสมัยเกี่ยวกับวิชาที่สอนอยู่เสมอ					
14	อาจารย์ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา					
15	อาจารย์เข้าสอนตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ					
16	มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น					
17	การจัดการเรียนการสอนเน้นเนื้อหาที่เป็นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ					
18	การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น แหล่งเรียนรู้ต่างๆ					
19	การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมตามลักษณะรายวิชา					
20	การจัดการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน					
21	อาจารย์มีความรู้ในรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี					

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
22	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการสอดแทรกความรู้ที่สามารถพัฒนาศักยภาพของนิสิต					
23	อุปกรณ์การต่างๆ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและทันสมัย					
24	อุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
25	<u>ด้านการจัดบริการทางวิชาการ</u> ห้องสมุดมีเอกสารทางวิชาการ ทรัพยากร สารสนเทศประเภทต่างๆอย่างเพียงพอ					
26	ห้องสมุดมีการให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์ที่สะดวกง่ายต่อการค้นคว้า					
27	ห้องสมุดมีฐานข้อมูลเพียงพอต่อการค้นคว้า					
28	เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ					
29	การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อให้บริการของ ห้องสมุดเหมาะสมตามความต้องการของ ผู้ใช้บริการ					
30	การกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อให้บริการของศูนย์ คอมพิวเตอร์เหมาะสมตามความต้องการของ ผู้ใช้บริการ					
31	การให้บริการอีเมล (e-mail) และอินเทอร์เน็ต (internet) จากศูนย์คอมพิวเตอร์มีความรวดเร็วต่อ การใช้งาน					
32	สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆของศูนย์คอมพิวเตอร์ ที่ให้บริการในการค้นคว้ามี่เพียงพอกับผู้ใช้บริการ					
33	ทุนอุดหนุนเพื่อการศึกษาที่มีปริมาณเพียงพอต่อ ความต้องการของนิสิต					
34	มหาวิทยาลัยจัดให้ทุนอุดหนุนการวิจัยสำหรับนิสิต					

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
35	การจัดบริการด้านการลงทะเบียนมีความสะดวกรวดเร็ว					
36	ห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เช่น ปลั๊กไฟ จอรับภาพข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์					
37	มีการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบเกี่ยวกับทุนการศึกษา					
38	มหาวิทยาลัยจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นิสิตที่มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง					
39	มีการช่วยเหลือนิสิตเรื่องการเงิน โดยการจัดหางานพิเศษให้นิสิตทำ					
40	มีการจัดบริการด้านร้านถ่ายเอกสารให้กับนิสิตอย่างเพียงพอ					
41	มหาวิทยาลัยจัดบริการข่าวสารที่ทันสมัยทางด้านวิชาการแก่นิสิต					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการจัดบริการทางวิชาการ

.....

.....

.....

.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
42	<u>ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต</u> อาจารย์จัดตารางเวลาให้นิสิตเข้าพบได้โดยการนัดหมายล่วงหน้า					
43	อาจารย์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นิสิตที่มีปัญหาทางการเรียน					
44	นิสิตสามารถสอบถามอาจารย์เมื่อมีปัญหาในรายวิชาที่เรียน					
45	อาจารย์แนะนำแหล่งความรู้ให้นิสิตได้ค้นคว้าเพิ่มเติม					
46	อาจารย์ให้ความสนใจและสอบถามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นิสิตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ					
47	อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนิสิตทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
48	นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการกับอาจารย์ได้อย่างเปิดกว้าง					
49	อาจารย์สนับสนุนการทำกิจกรรมทางวิชาการของนิสิต					
50	อาจารย์สนับสนุนให้นิสิตมีพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม					
51	อาจารย์เอาใจใส่นิสิตเมื่ออยู่ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
52	อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
53	อาจารย์ให้ความสนใจใฝ่ต่อปัญหาการเรียนของนิสิต					
54	อาจารย์จัดเวลาให้เข้าพบได้เมื่อนิสิตต้องการคำปรึกษา นอกเหนือจากเวลาที่กำหนดไว้					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต

.....

.....

.....

.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
55	<u>ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ</u> มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ					
56	มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตมีโครงการความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางวิชาการ/การวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ					
57	มหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตได้มีโอกาสไปศึกษาแลกเปลี่ยนหรือดูงานกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ					
58	ระเบียบปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนนิสิตของมหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศมีความยืดหยุ่น					
59	มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรมประชุมสัมมนาทางวิชาการของนิสิตร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ					
60	มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์โครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านต่างๆร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศให้นิสิตรับทราบ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิ์สุข

อาจารย์ประจำ

สาขาวิชาการอุดมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร

อาจารย์ประจำ

สาขาวิชาการอุดมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา

อาจารย์ประจำ

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ 5770 วันที่ ๑3 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์กิส อัจฉริยะบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ทักษะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู่ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องครักษ์) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์กิส อัจฉริยะบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ ๕๖๖๔ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ทัศนะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จางุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรักษ์) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่าง เดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

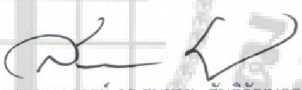
ที่ ศธ 0519.12/ 5773 วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานินพนธ์ เรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานินพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรฯ) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ 5795 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทัศนะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรักษ์) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่าง เดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ 5777 วันที่ ๒3 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์ภัท อัจฉริยบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จาวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรักษ์) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา คอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์ภัท อัจฉริยบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ 5778 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์กัศ อัจฉริยบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกฤศ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรักษ์) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะทันตแพทยศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์กัศ อัจฉริยบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ 5780 วันที่ ๒3 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสหเวชศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์กมล อัจฉริยบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทัศนะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรักษ์) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะสหเวชศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์กมล อัจฉริยบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ 578/ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ทักษะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จาวรณ สกลุ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรฯ) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยะบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/ 5782 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทน์กัศ อัจฉริยะบุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จาวรรณ สกฤค เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร และ องค์กรักษ์) เพื่อให้ นิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2555 ถึงเดือนมกราคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทน์กัศ อัจฉริยะบุตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-227-4695

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม มีดังนี้

ข้อ	ด้านหลักสูตร	ข้อ	ด้านการจัดการเรียนการสอน	ข้อ	ด้านการจัดบริการทางวิชาการ	ข้อ	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	ข้อ	ด้านกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ
1	3.286	11	0.965*	25	2.714	42	4.328	55	6.409
2	4.382	12	1.441*	26	2.475	43	3.986	56	9.465
3	3.363	13	4.919	27	3.578	44	4.704	57	7.937
4	6.971	14	6.971	28	4.503	45	4.652	58	6.540
5	7.833	15	5.196	29	5.059	46	4.214	59	6.066
6	6.500	16	1.139*	30	5.050	47	4.704	60	7.488
7	4.804	17	5.765	31	4.215	48	8.713		
8	4.596	18	5.307	32	4.215	49	3.538		
9	3.576	19	4.178	33	8.165	50	5.219		
10	2.954	20	3.536	34	5.667	51	5.055		
		21	2.717	35	3.980	52	2.654		
		22	4.804	36	4.667	53	5.154		
		23	1.485*	37	6.358	54	7.484		
		24	4.768	38	3.973				
				39	6.971				
				40	5.095				
				41	3.267				

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.957

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวนันทน์ภัส อัจฉริยบุตร
 วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 20 สิงหาคม 2527
 สถานที่เกิด สุพรรณบุรี
 ที่อยู่ 88/1 หมู่ 2 ตำบล ปากน้ำ อำเภอบางบัวทอง
 จังหวัด สุพรรณบุรี 72120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 บธ.บ. (การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ)
 จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 พ.ศ. 2556 กศ.ม. (การอุดมศึกษา)
 จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

